

EUROBAROMETER 66

DE PUBLIEKE OPINIE IN DE EUROPESE UNIE

Najaar 2006

NATIONAAL RAPPORT

BELGIË

Deze opiniepeiling werd besteld en gecoördineerd door het Directoraat-generaal Communicatie.

Dit rapport is opgesteld voor de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België.

Dit document vertegenwoordigt niet het standpunt van de Europese Commissie.

De interpretaties en opinies in dit document weerspiegelen enkel de standpunten van de auteurs.

SAMENVATTING	4
INLEIDING	8
HOOFDSTUK I. HET KLIMAAT VAN DE PUBLIEKE OPINIE IN BELGIË	8
<u>1. Persoonlijke situatie en socio-economische context.....</u>	8
1.1. Beoordeling van de levenskwaliteit: persoonlijke situatie, milieu en sociale zekerheid.....	8
1.2. Analyse van de toestand van het land en van de belangrijkste problemen waarmee het geconfronteerd wordt.....	9
<u>2. Verwachtingen voor de komende twaalf maanden.....</u>	13
2.1. Individueel perspectief: leven in het algemeen, financiële situatie en professionele situatie	13
2.2. Collectieve dimensie: algemene situatie van het land, economie en tewerkstelling.....	14
<u>3. Deelname van de Belgen aan het nationaal en Europees politiek leven.....</u>	16
3.1. Belangstelling voor België.....	16
3.2. Houding ten opzichte van de politieke instellingen	18
<u>4. Nationale identiteit en gevoel tot de Europese Unie te behoren.....</u>	20
4.1. Gevoel Europeaan te zijn en trots om Europeaan te zijn.....	20
4.2. Gemeenschappelijke Europese waarden?	21
HOOFDSTUK II. DE EUROPESE UNIE IN DE OGEN VAN DE BELGEN	23
<u>1. Beeld dat de Europese Unie oproept .....</u>	23
1.1. Wat de Europese Unie vertegenwoordigt.....	23
1.2. Voordelen van het lidmaatschap van de Europese Unie	24
<u>2. Kennis van de Europese Unie, van haar beleid en haar instellingen .....</u>	26
2.1. Geraamde kennis en reële kennis.....	26
2.2. Toegang tot informatie en vertrouwen in de media.....	30
<u>3. Beoordeling van de rollen die de Europese Unie speelt .....</u>	32
3.1. Uitwisseling van competenties tussen de nationale regering en de Europese Unie	32
3.2. De Europese Unie en de Verenigde Staten, internationale spelers.....	34
3.3. Actie van de Europese Unie in een context die gekenmerkt wordt door de globalisering van de handel.....	36
HOOFDSTUK III. HET EUROPEES INTEGRATIEPROCES IN DE KIJKER EN DEFINITIE VAN PRIORITEITEN	41
<u>1. Evolutie naar een Europese politieke unie .....</u>	41
1.1. Tempo van de opbouw van Europa	41

1.2. Richting die het Europees integratieproces uitgaat.....	42
2. Gemeenschappelijk buitenlands beleid en veiligheids- en defensiebeleid	44
2.1. Steun voor de ontwikkeling van gemeenschappelijke beleidslijnen.....	44
2.2. Entiteit verantwoordelijk voor de besluitvorming inzake defensie	45
3. Een Grondwet voor Europa?.....	47
3.1. Nood aan een Europese Grondwet.....	47
3.2. Toekomst van het Grondwetsverdrag na het « neen » op de referendums in Frankrijk en Nederland	49
4. De uitbreiding	51
4.1. Reacties op het vooruitzicht van een nieuwe golf van toetredingen.....	51
4.2. Houding ten aanzien van de aangesloten landen en de kandidaat-landen	52
5. Toekomstige prioriteiten.....	55
BIJLAGEN.....	57
1. Technische specificaties	57
2. Vragenlijst	59

SAMENVATTING

Deze Eurobarometer-enquête vond plaats in het najaar van 2006, tussen **6 september en 10 oktober**, in een Europese context die gekenmerkt werd door het feit dat het debat over de toekomst van het Grondwetsverdrag weer op gang werd gebracht en het vooruitzicht van een nieuwe uitbreiding van de Europese Unie met Bulgarije en Roemenië, op 1 januari 2007. De enquête had tot doel te bepalen op welke manier de Belgen het Europees integratieproces ervaren, en te weten te komen hoe ze de toekomst van Europa zien. Dit zijn de sterke punten die naar voor kwamen:

- Het idee van een grondwet voor de Europese Unie wordt gunstig onthaald door de Belgische bevolking (81%), die meent dat een dergelijk Verdrag noodzakelijk is om de goede werking van de Europese instellingen te verzekeren. Maar na de negatieve resultaten van de referendums in Frankrijk en Nederland zijn twee Belgen op drie (66 %) van mening dat er opnieuw moet worden onderhandeld over de Europese Grondwet.
- De Belgen verzetten zich tegen de uitbreiding van de Europese Unie met andere landen in de komende jaren (51%). Ze zijn er meer bepaald geen voorstander van dat Turkije (61%) deel zou uitmaken van de Europese Unie. Wat de toetreding van Roemenië en Bulgarije betreft op 1 januari 2007, zijn de Belgen "voor" de toetreding van Bulgarije (50%) maar "tegen" die van Roemenië (50%).
- Verder vinden de Belgen dat de Europese Unie in de eerste plaats de werkloosheid (49%), de armoede en de sociale uitsluiting (47%) moet bestrijden. Een hervorming van de Europese instellingen en hun werking (5%) of de aanvaarding van nieuwe Lidstaten (3%) is geen prioriteit voor de Belgische burgers. De Belgen menen evenwel dat het eerder aan de Belgische Regering is dan aan de Europese Unie om beslissingen te nemen op het vlak van de bestrijding van de werkloosheid (58%).

I. Het klimaat van de publieke opinie in België: wantrouwen ten opzichte van de "politiek"

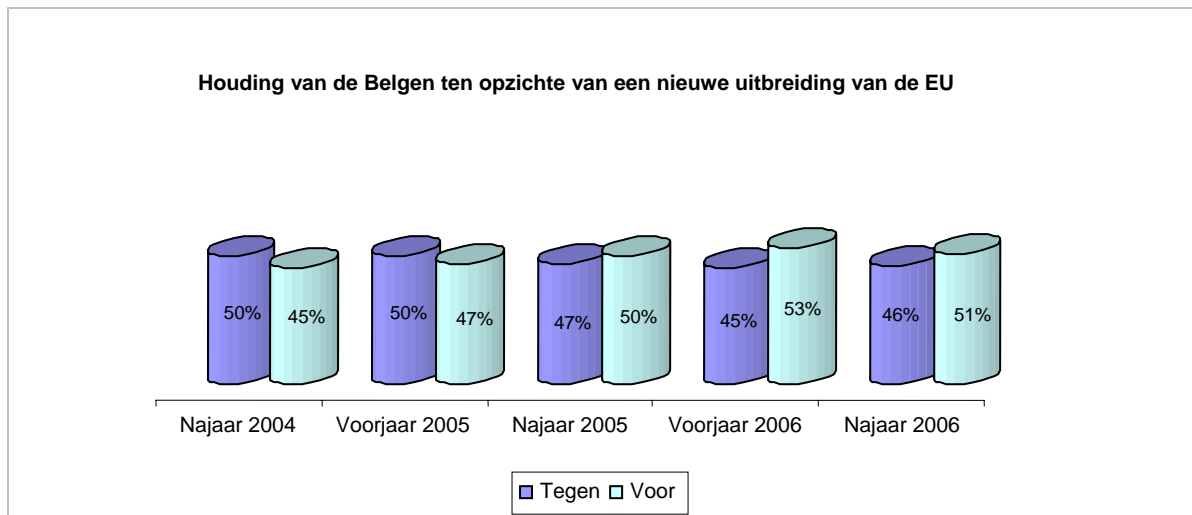
- In het najaar van 2006 – vóór de aankondiging van het verlies van duizenden banen bij VW Vorst – zijn de Belgen tevreden met het leven dat ze leiden (90%), maar vinden ze de tewerkstellingssituatie in België slecht (62%).
- Hoewel ze regelmatig praten over politiek (66%), zeggen de Belgen dat ze geen belangstelling hebben voor de politiek in België (51%) of de Europese politiek (60%). In een periode van verkiezingscampagne staan de Belgen wantrouwig ten opzichte van hun politieke partijen (67%), maar ze hebben wel vertrouwen in hun Regering (51%) en in hun Parlement (55%). Algemeen geven de Belgen blijk van meer vertrouwen in de Europese Unie (61%) en haar instellingen, en dan vooral de Europese Commissie (68%) en het Europees Parlement (67%).

II. De Europese Unie in de ogen van de Belgen

- De Europese Unie roept een positief beeld op bij de Belgische bevolking (54%), die in grote mate vindt dat het lidmaatschap van België tot de Europese Unie een goede zaak is (69%). Alles welbeschouwd besluiten de Belgen dat België voordeel heeft gehaald uit het lidmaatschap van de Europese Unie (67%), meer bepaald op het vlak van veiligheid (75%), economische prestaties (70%) en levensstandaard (64%). Tot slot kon België zijn invloed in de wereld gemakkelijker versterken dankzij het lidmaatschap van de Europese Unie (77%).
- In de ogen van de meeste Belgen speelt de Europese Unie een positieve rol op het vlak van de vrede in de wereld (71%), de bescherming van het milieu (68%), de strijd tegen het terrorisme (64%), de groei van de wereldeconomie (56%) en de strijd tegen de armoede in de wereld (56%). De Europese Unie zou dus beter in staat zijn om beslissingen te nemen op het vlak van de strijd tegen het terrorisme (87%), defensie en het buitenlands beleid (74%) en de bescherming van het milieu (68%). De Belgen vinden daarentegen dat het aan de Belgische Regering is om de beslissingen te nemen op het vlak van pensioenen (79%), belastingen (72%), gezondheid en sociale zekerheid (72%), onderwijs (71%) en de bestrijding van de werkloosheid (58%).
- Volgens de Belgen houdt de globalisering van de handel een dreiging in voor de tewerkstelling en de bedrijven in België (56%), maar zou de Europese Unie hen kunnen beschermen tegen deze dreiging (55%). De Europese markt zonder grenzen heeft volgens 40% van de Belgen bijgedragen aan een grotere internationale competitiviteit van de Belgische bedrijven.

III. Het Europees integratieproces in de kijker en definitie van prioriteiten

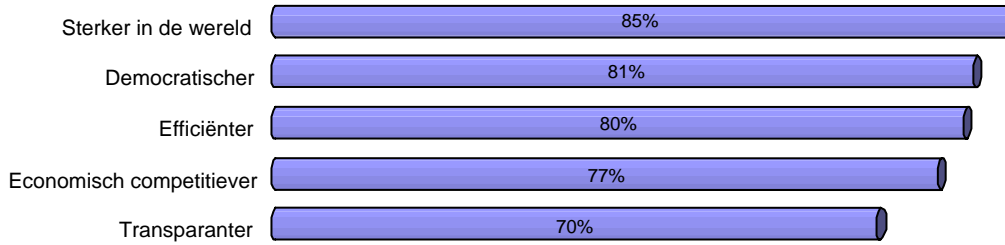
➤ Op Europese schaal staan de Belgen (51%) op de zevende plaats onder de Lidstaten die het felst gekant zijn tegen een nieuwe uitbreiding van de Europese Unie, met name: Duitsland (64%), Luxemburg (64%), Frankrijk (58%), Oostenrijk (57%), Finland (52%) en het Verenigd Koninkrijk (51%). Sinds het najaar van 2005 is de tegenkanting van de Belgen tegenover een nieuwe uitbreiding nog toegenomen (+6 punten).

➤ De Belgen zijn meer bepaald tegen de toetreding van Turkije (61%). Ze vrezen – onder andere – dat de toetreding van Turkije de immigratie naar de meest ontwikkelde landen van de Europese Unie zou bevorderen (69%). Volgens hen zijn de culturele verschillen tussen dit land en de Lidstaten van de Europese Unie te groot (64%).

➤ De Belgen steunen de ontwikkeling van een Europese politieke unie (61%) en staan positief tegenover het idee van een Grondwet voor de Europese Unie (81%), die volgens hen noodzakelijk lijkt om de goede werking van de Europese instellingen te verzekeren (39%). Mochten alle Lidstaten het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa goedkeuren, dan zou de Europese Unie volgens hen sterker staan in de wereld (85%), democratischer zijn (81%), efficiënter zijn (80%), economisch competitiever zijn (77%) en transparanter zijn (70%). Maar na de negatieve resultaten van de referendums in Frankrijk en Nederland zijn de Belgen van mening dat er opnieuw moet worden onderhandeld over de Europese Grondwet (66%).

Mochten alle Lidstaten het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa goedkeuren, dan zou dat de Europese Unie ... maken?

➤ Volgens de Belgen zou de Europese Unie in de toekomst haar actie moeten toespitsen op de volgende domeinen: de bestrijding van de werkloosheid (49%), de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting (47%), de handhaving van de vrede en de veiligheid in Europa (27%), de bescherming van het milieu (23%) en de strijd tegen het terrorisme (22%). Bovendien zou de Europese Unie de Europese burgers beter moeten informeren over haar beleidslijnen (23%).

Acties die de Europese Unie prioritair zou moeten ondernemen

INLEIDING

In het rapport hierna worden de resultaten van de Standaard Eurobarometer enquête die in België werd gevoerd, gedetailleerd voorgesteld. De analyse is opgesplitst in drie belangrijke hoofdstukken:

Hoofdstuk I. Het klimaat van de publieke opinie in België;

Hoofdstuk II. De Europese Unie in de ogen van de Belgische bevolking;

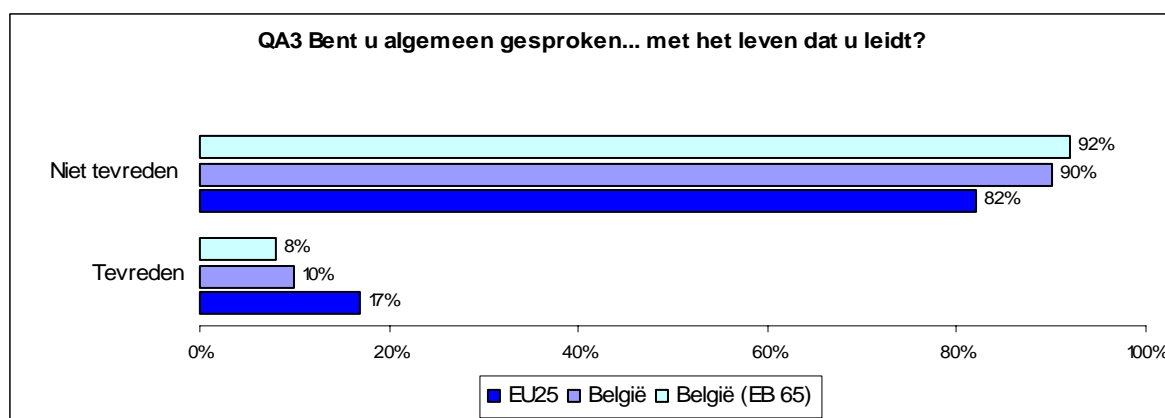
Hoofdstuk III. Het Europees integratieproces in de kijker en definitie van prioriteiten.

HOOFDSTUK I. HET KLIMAAT VAN DE PUBLIEKE OPINIE IN BELGIË

1. Persoonlijke situatie en socio-economische context

1.1. Beoordeling van de levenskwaliteit: persoonlijke situatie, milieu en sociale zekerheid

In het najaar van 2006 zijn de Belgen tevreden met het leven dat ze leiden (90%). In Vlaanderen is een hoger percentage respondenten deze mening toegedaan dan in de andere gewesten (91% in Vlaanderen, 83% in Wallonië en 81% in Brussel). De ingezamelde sociodemografische gegevens tonen ook aan dat dit sentiment verschilt naargelang van de urbanisatiegraad van de woonplaats van de respondenten (93% in landelijke gebieden, 88% in middelgrote steden en 82% in de grote steden), maar ook van hun leeftijd (van 95% voor de 15- tot 24-jarigen tot 86% voor de 55-plussers) en hun studieniveau (van 94% voor de Belgen met een hoog studieniveau tot 83% voor de Belgen met een laag studieniveau). De gepensioneerden (87%), de huismannen en -vrouwen (74%) en de werklozen (70%) zeggen tevreden te zijn met hun leven, maar in mindere mate dan hun professioneel actieve landgenoten.¹

Wat de elementen betreft die wijzen op een zekere levenskwaliteit, benadrukken de Belgen meer bepaald dat ze leven in een land dat een efficiënte sociale zekerheid biedt (84%) en waarvan de milieusituatie goed is (61%). Hun beoordeling van de socialezekerheidsregeling onderscheidt zich

¹ QA3 Bent u algemeen gesproken... met het leven dat u leidt?

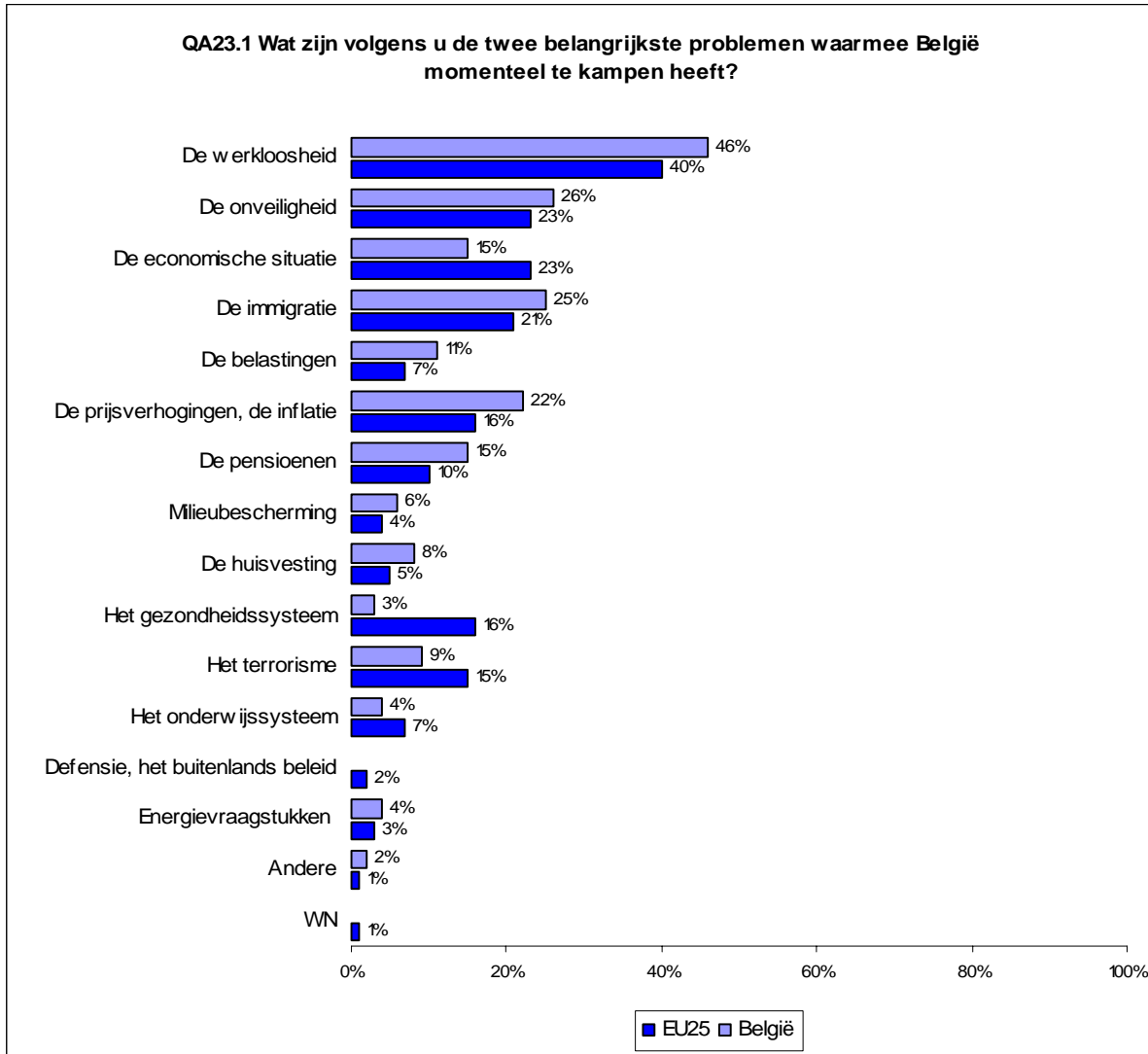
duidelijk van die van hun Europese medeburgers. Van de Europese medeburgers meent slechts een minderheid dat hun sociale zekerheid « goed » is (49%).²

1.2. Analyse van de toestand van het land en van de belangrijkste problemen waarmee het geconfronteerd wordt

Een meerderheid van de Belgen is tevreden met het leven dat ze leiden, maar ze zijn er zich toch van bewust dat hun land geconfronteerd wordt met bepaalde problemen, voornamelijk de werkloosheid (46%), maar ook de onveiligheid (26%), de immigratie (25%), de prijsstijgingen (22%), de economische situatie (15%), de pensioenen (15%) en de belastingen (11%). Minder dan 10% van de respondenten citeert ook: het terrorisme (9%), de huisvesting (8%), de milieusituatie (6%), het onderwijssysteem (4%), de energievraagstukken (4%) en het gezondheidssysteem (3%). In vergelijking met hun Europese medeburgers maken de Belgen zich blijkbaar meer zorgen over de werkloosheid (+6 punten) en de inflatie (+6 punten), maar zijn ze minder gevoelig voor de problemen met betrekking tot het gezondheidssysteem (-13 punten), de economische situatie (-8 punten) en het terrorisme (-6 punten). Op gewestelijk niveau ervaren de Walen (52%) de werkloosheid als een groter probleem dan de Brusselaars (44%) en de Vlamingen (43%). Deze laatste leggen dan weer meer de nadruk op de immigratie (29%) en de pensioenen (29%) als zijnde grote problemen in België.

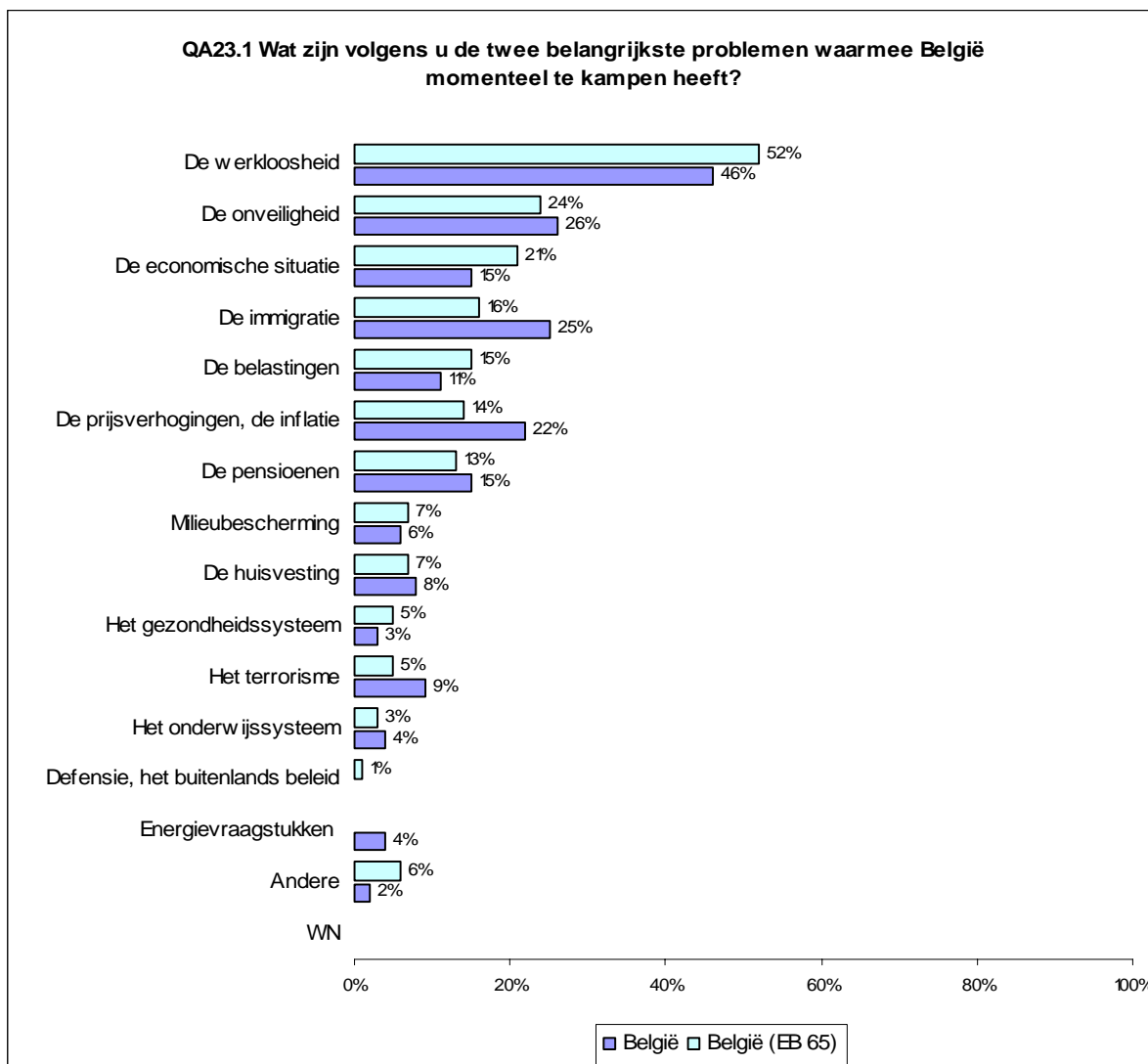
---

² QA51.4-5. Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? De toestand van het milieu in (ONS LAND); De toestand van de sociale zekerheid in (ONS LAND)

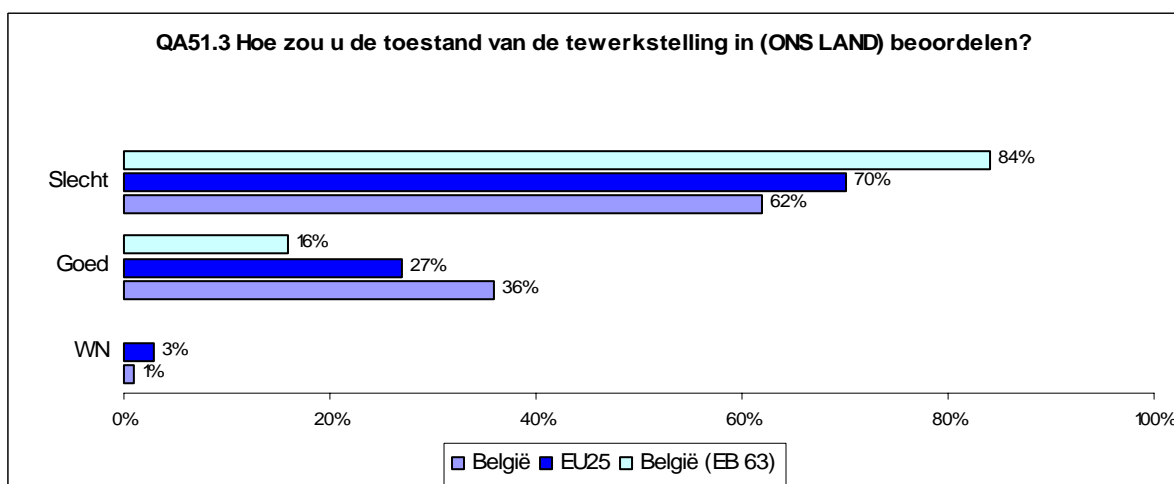

In vergelijking met de resultaten van de vorige enquêtegolf citeert de Belgische bevolking minder vaak de werkloosheid (-6 punten) en de economische situatie (-6 punten) als de grootste problemen waarmee België te kampen heeft. Het percentage respondenten dat wijst op het probleem van de immigratie (+9 punten), de inflatie (+8 punten) en het terrorisme (+4 punten) is in vergelijking met dezelfde golf echter gestegen in België.³

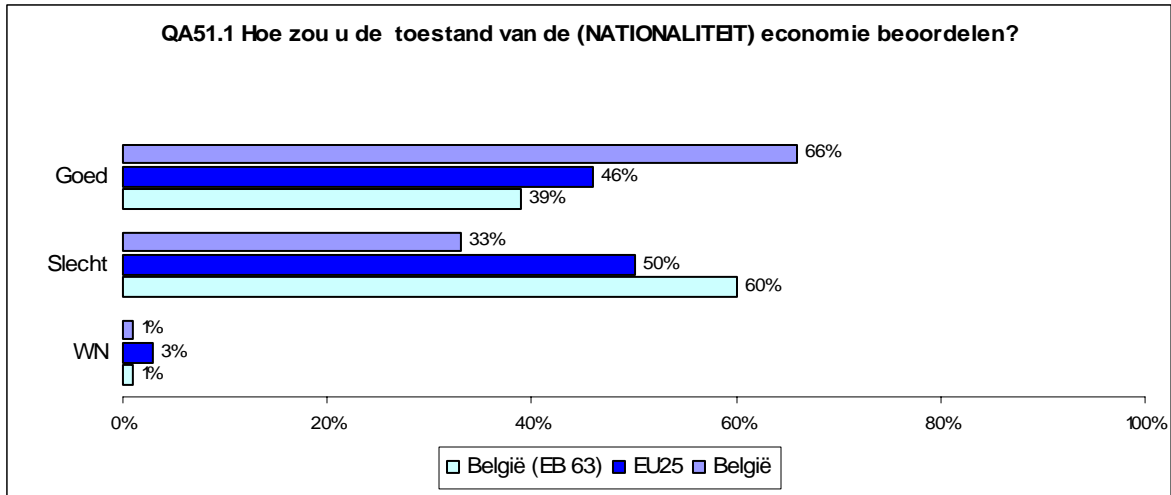
³ QA23.1 Wat zijn volgens u de twee belangrijkste problemen waarmee (ONS LAND) momenteel te kampen heeft?

De Belgen zetten hun analyse van de problemen van hun land voort en voegen eraan toe dat de tewerkstellingssituatie « slecht » is (62%). We wijzen er evenwel op dat het percentage Belgische respondenten dat dit antwoord geeft, gedaald is in vergelijking met zes maanden geleden (84%).

In de loop van het voorbije jaar is de opinie van de Belgen ook geëvolueerd ten aanzien van de toestand van de Belgische economie. Terwijl in het verleden 60% van de Belgen vond dat de toestand « slecht » was, is nu 66% van mening dat de toestand « goed » is. Algemeen hebben de Europese burgers een meer gemengde houding ten opzichte van de economische toestand in hun respectieve landen.⁴

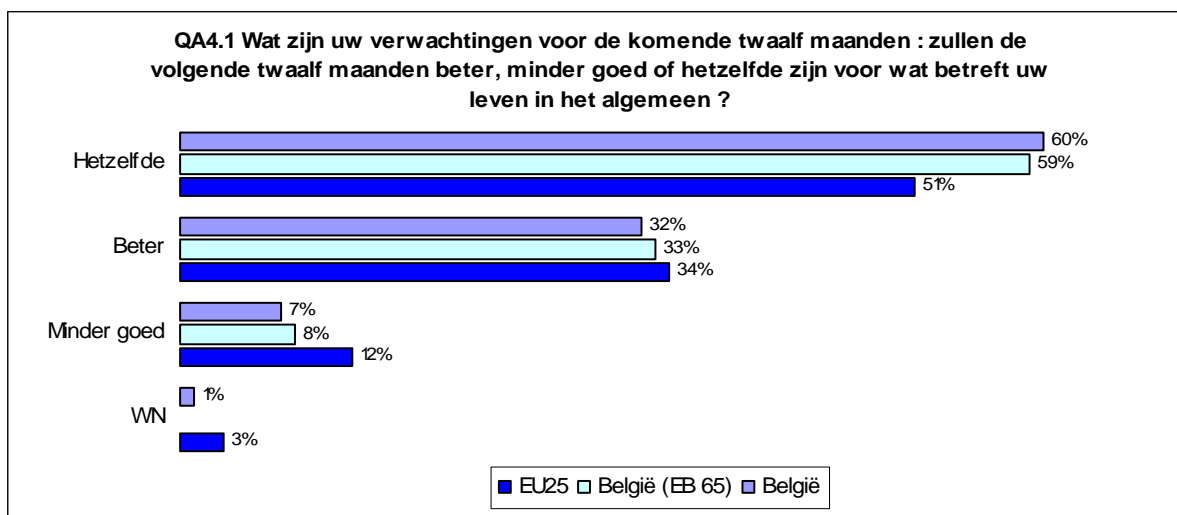

⁴ QA51. Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? 1. De toestand van de economie (NATIONALITEIT); 2. De toestand van de Europese economie; 3. De toestand van de tewerkstelling in (ONS LAND); 4. De toestand van het milieu in (ONS LAND); 5. De toestand van de sociale zekerheid in (ONS LAND)

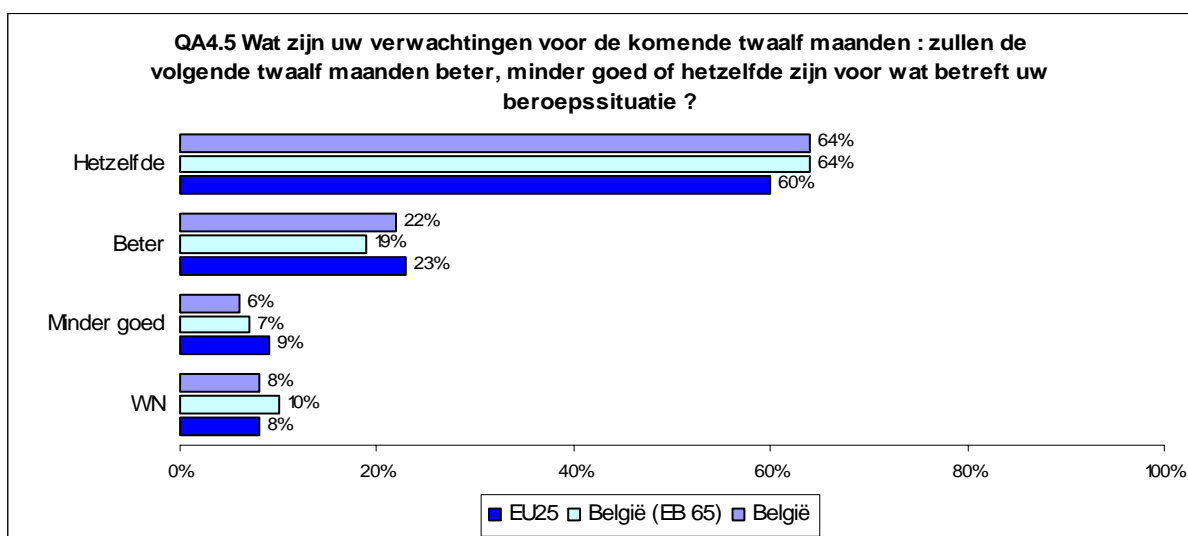
2. Verwachtingen voor de komende twaalf maanden

2.1. Individueel perspectief: leven in het algemeen, financiële situatie en professionele situatie

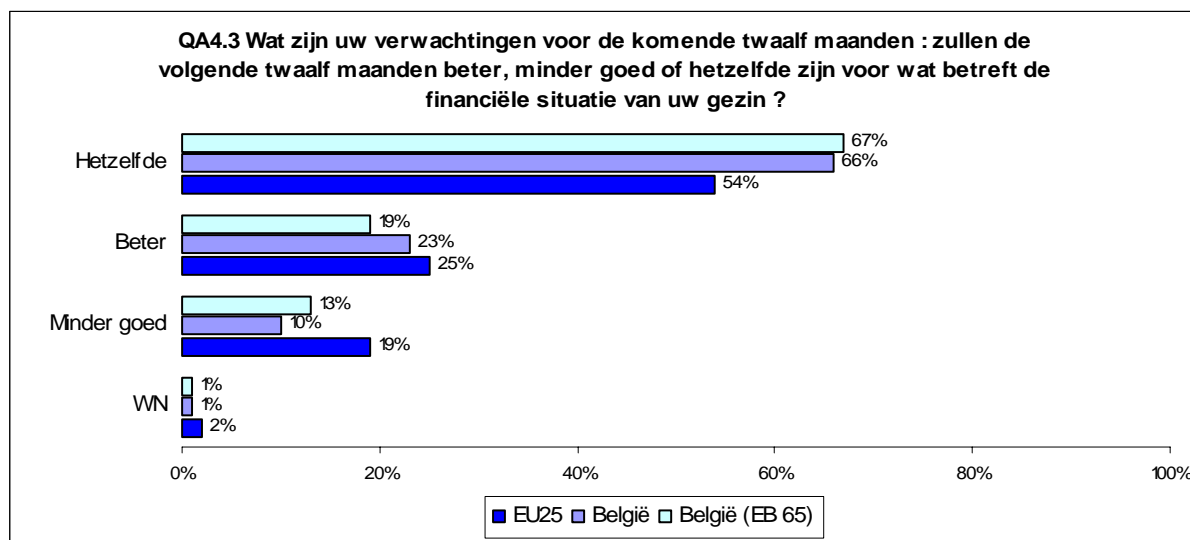
Als ze vooruitblikken op de nabije toekomst, denken de Belgen dat hun leven in het algemeen niet zal veranderen (60%) of zal verbeteren (32%). Slechts 7% van de Belgen verwacht dat de komende twaalf maanden minder goed zullen zijn wat betreft hun leven in het algemeen.

De Belgen veronderstellen meer bepaald dat hun professionele situatie onveranderd zal blijven (64%). Op gewestelijk niveau zijn de Brusselaars (31%) optimistischer over hun professionele evolutie dan de Walen (24%) en de Vlamingen (19%). De werklozen zijn op dit vlak verdeeld tussen hoop (41% « beter ») en gelatenheid (44% « geen verandering »).

De Belgen denken dat de financiële situatie van hun gezin ook geen grote veranderingen zal kennen (66%), maar ze geven blijk van meer optimisme op dit vlak dan tijdens de vorige golf van de Standaard Eurobarometer (23%, hetzij +4 punten). Op het vlak van de gewesten onderscheiden de Brusselaars (23%) zich van hun Waalse (10%) en Vlaamse (9%) landgenoten op basis van hun pessimistische verwachtingen wat de financiën van hun gezin betreft.⁵

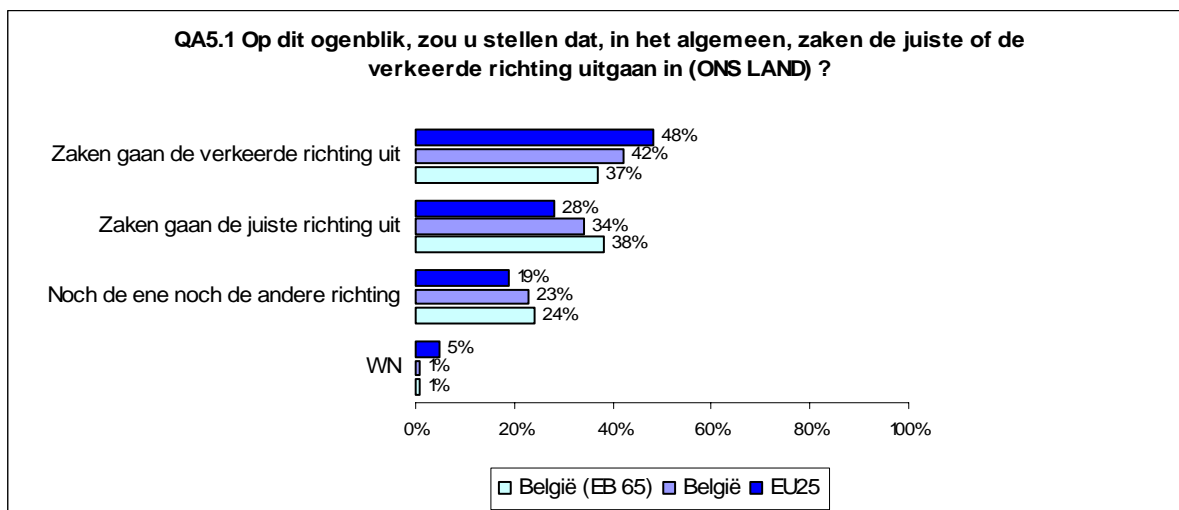

2.2. Collectieve dimensie: algemene situatie van het land, economie en tewerkstelling

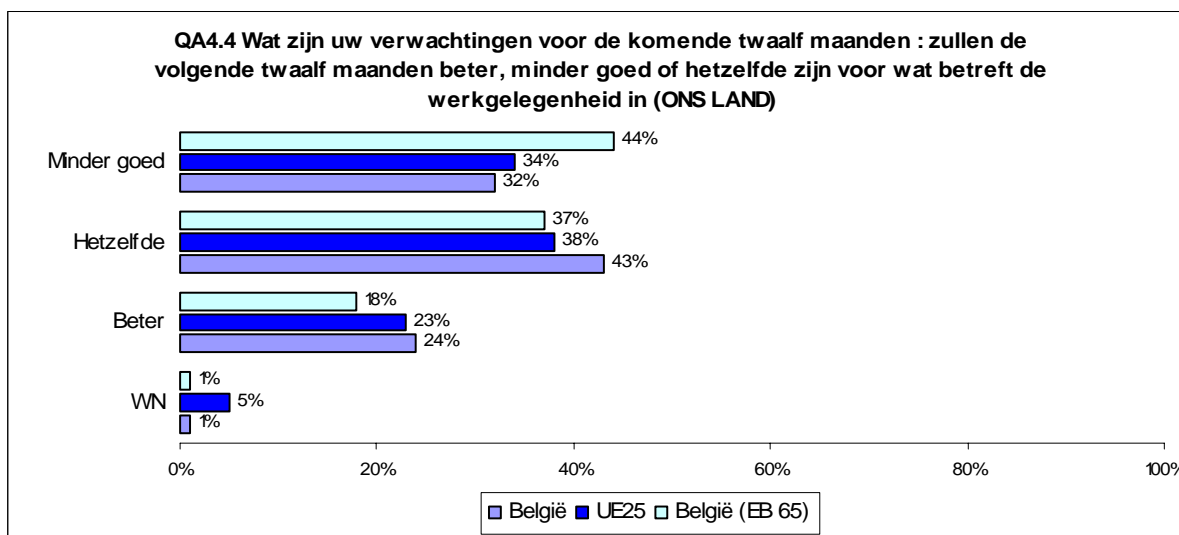
De Belgen menen dat de komende twaalf maanden hetzelfde of beter zullen zijn wat hun persoonlijke situatie betreft, maar ze staan sceptischer tegenover de evolutie van de algemene situatie van hun land. 42% van de Belgen vindt immers dat « de zaken de verkeerde richting uitgaan » in België. Op gewestelijk niveau overheerst deze mening in Wallonië (47%) en in Vlaanderen (42%). In Brussel meent een relatieve meerderheid van de respondenten daarentegen dat « de zaken de juiste richting uitgaan » (40%). De sociodemografische categorieën die het meest pessimistisch zijn over de manier waarop de situatie van hun land zou evolueren, zijn de 55-plussers (49%), de gepensioneerden (52%) en de werklozen (47%).⁶

⁵ QA4. Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden: zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ...? 1. Uw leven in het algemeen; 2. De economische situatie in (ONS LAND); 3. De financiële situatie van uw gezin; 4. De werkgelegenheid in (ONS LAND); 5. Uw beroepssituatie

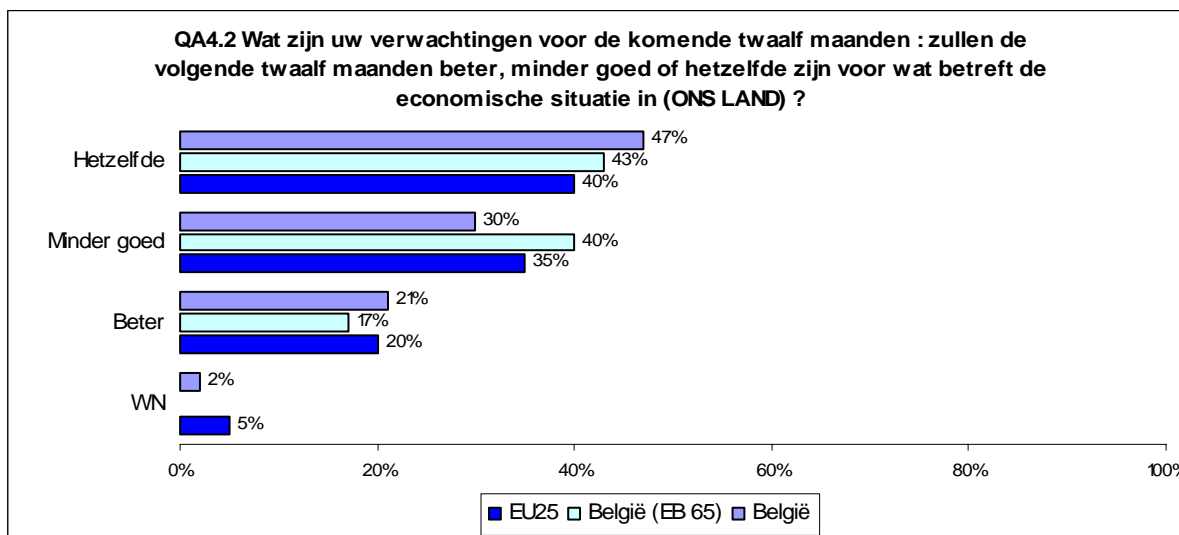
⁶ QA5.1 Op dit ogenblik, zou u stellen dat, in het algemeen, zaken de juiste of de verkeerde richting uitgaan, ... ? In ons land

De Belgische burgers menen dat de komende twaalf maanden hetzelfde (43%) of slechter (32%) zullen zijn op het vlak van de tewerkstelling in hun land. Sinds vorige zomer is er toch een optimistischere tendens: bijna één respondent op vier (24%, hetzij +6 punten) verwacht momenteel dat de tewerkstellingssituatie gunstig zal evolueren. De verwachtingen van de werklozen: 38% denkt dat de tewerkstellingssituatie niet zal veranderen, 31% denkt dat de situatie zal verbeteren en 30% is de mening toegedaan dat ze zal verslechteren.

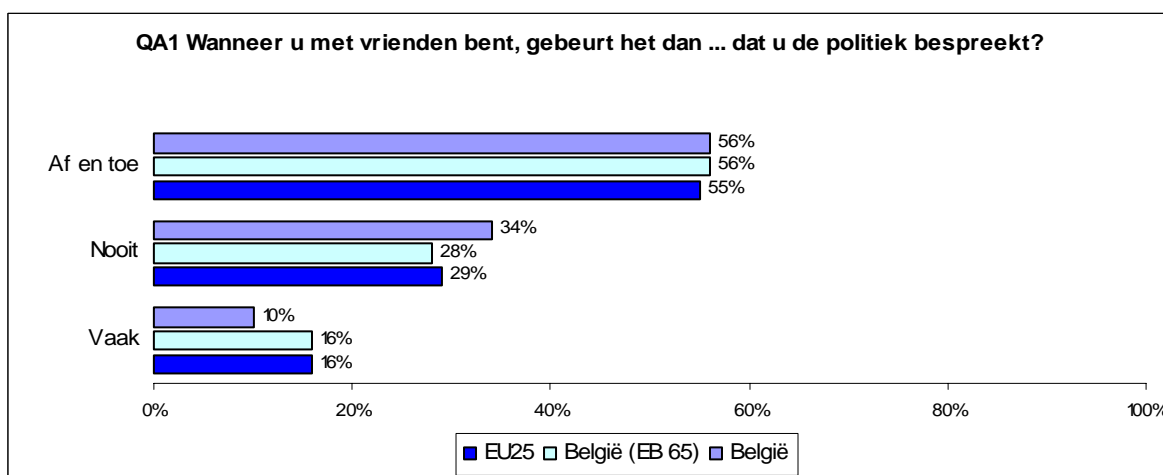
Volgens 47% van de Belgen zal de economische situatie van het land het komende jaar stabiel blijven. 30% van de ondervraagde personen verwacht eerder een negatieve evolutie en 21% een verbetering van deze situatie. In vergelijking met vorig voorjaar stellen we hier een afname van de pessimistische houdingen (-7 punten) vast, en een stijging van de optimistische houdingen (+4 punten).

3. Deelname van de Belgen aan het nationaal en Europees politiek leven

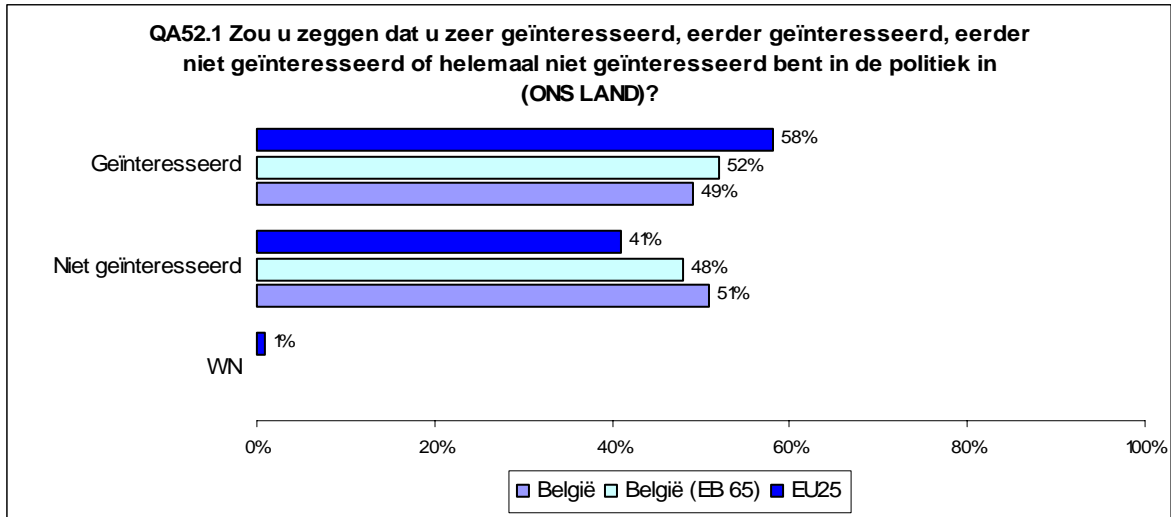
3.1. Belangstelling voor België

De Belgen wijzen op verschillende grote problemen waarmee hun land geconfronteerd wordt, en ze besluiten dat « de zaken de verkeerde richting uitgaan ». In dit stadium van de enquête peilde de Standaard Eurobarometer naar de betrokkenheid van de Belgen bij het politieke leven van hun land en van de Europese Unie. Volgens de resultaten bespreekt 66% van de Belgen af en toe – of zelfs vaak – de politiek. Dit percentage bestaat voornamelijk uit mannen (73%), vaak in de leeftijdscategorie van 40 tot 54 jaar (74%), met een hoger dan gemiddeld studieniveau (64%) en een kaderfunctie (83%).⁷

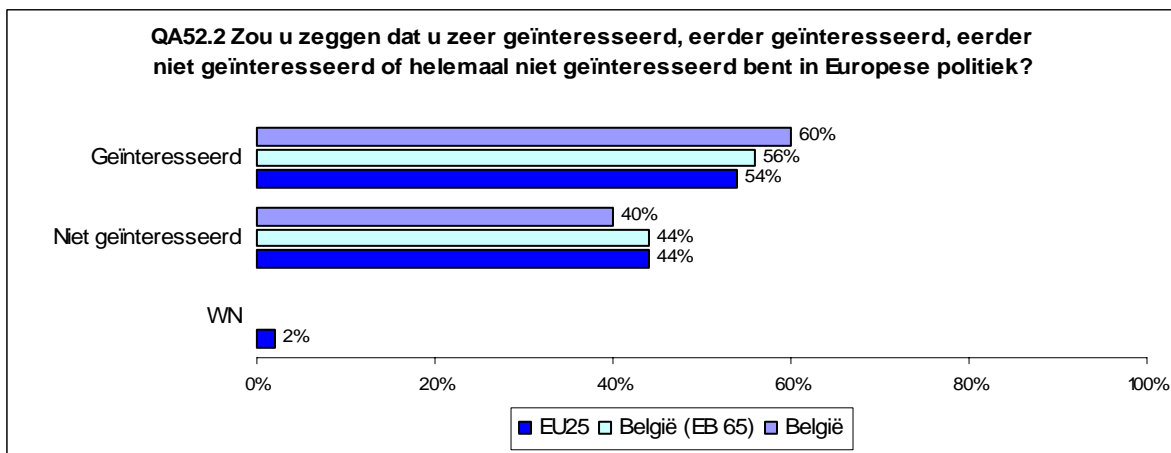

⁷ QA1 Wanneer u met vrienden bent, gebeurt het dan ... dat u de politiek bespreekt?

Hoewel ze de politiek regelmatig bespreken, zeggen de Belgen niet geïnteresseerd te zijn in het politieke leven van hun land (51%) en geven ze toe dat het wenselijk zou zijn om er actiever aan deel te nemen (75%).⁸ Op gewestelijk niveau is het in Brussel (54%) en in Wallonië (51%) dat dit gebrek aan belangstelling het meest uitgesproken is.

De Europese politiek wekt niet meer belangstelling onder de Belgische bevolking (60%), tenzij in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (56%).⁹

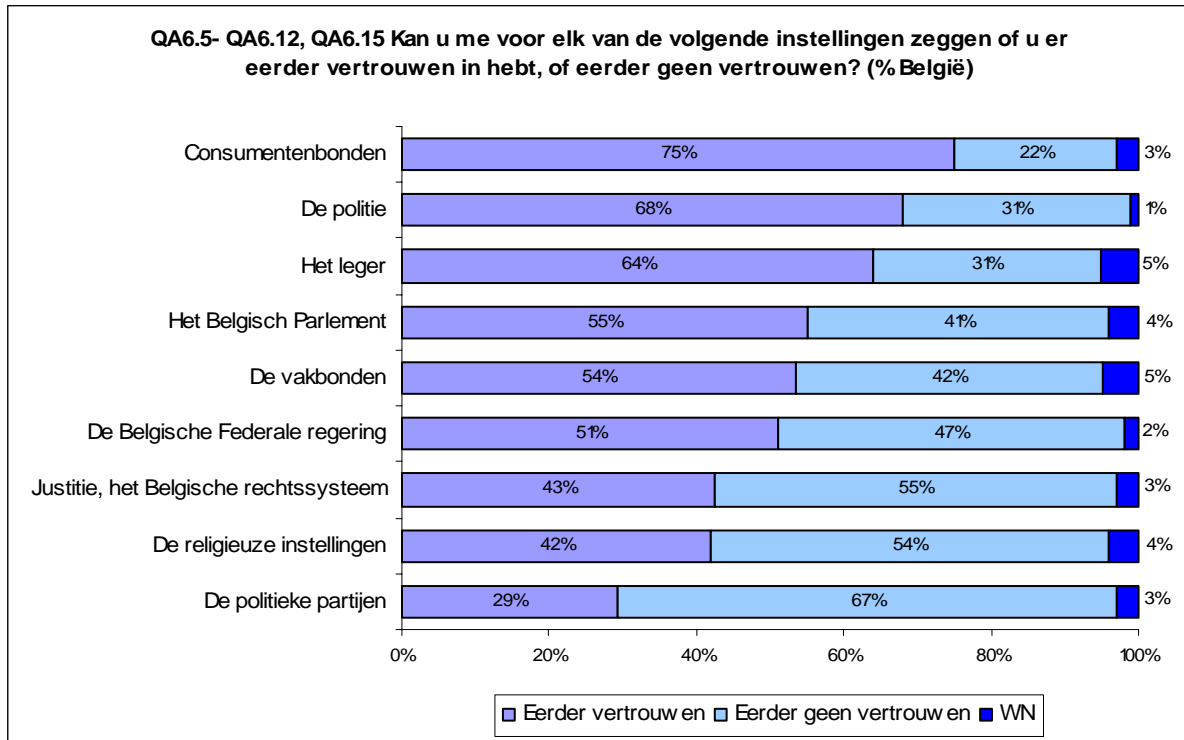

⁸ QA47. Kan u mij voor elk van de volgende meningen zeggen of u het daarmee helemaal eens, eerder eens, eerder oneens of helemaal oneens bent? 4. De Burgers zouden actiever aan het Belgische politieke leven moeten deelnemen

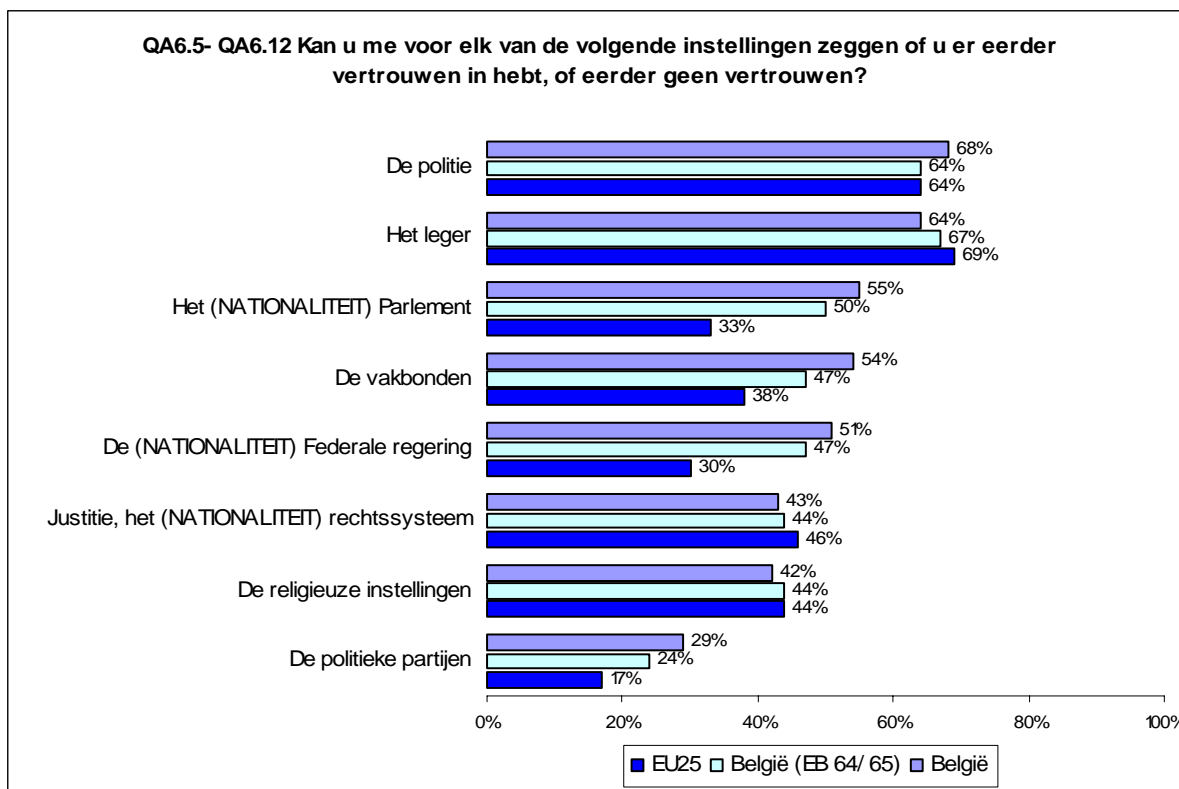
⁹ QA52. Zou u zeggen dat u zeer geïnteresseerd, eerder geïnteresseerd, eerder niet geïnteresseerd of helemaal niet geïnteresseerd bent in....? 1. De politiek in (ONS LAND); 2. De Europese politiek

3.2. Houding ten opzichte van de politieke instellingen

In de aanloop van de gemeenteverkiezingen van 8 oktober staan de Belgen wantrouwig ten opzichte van hun politieke partijen (67%), maar ze hebben wel vertrouwen in hun Regering (51%) en in hun Parlement (55%).

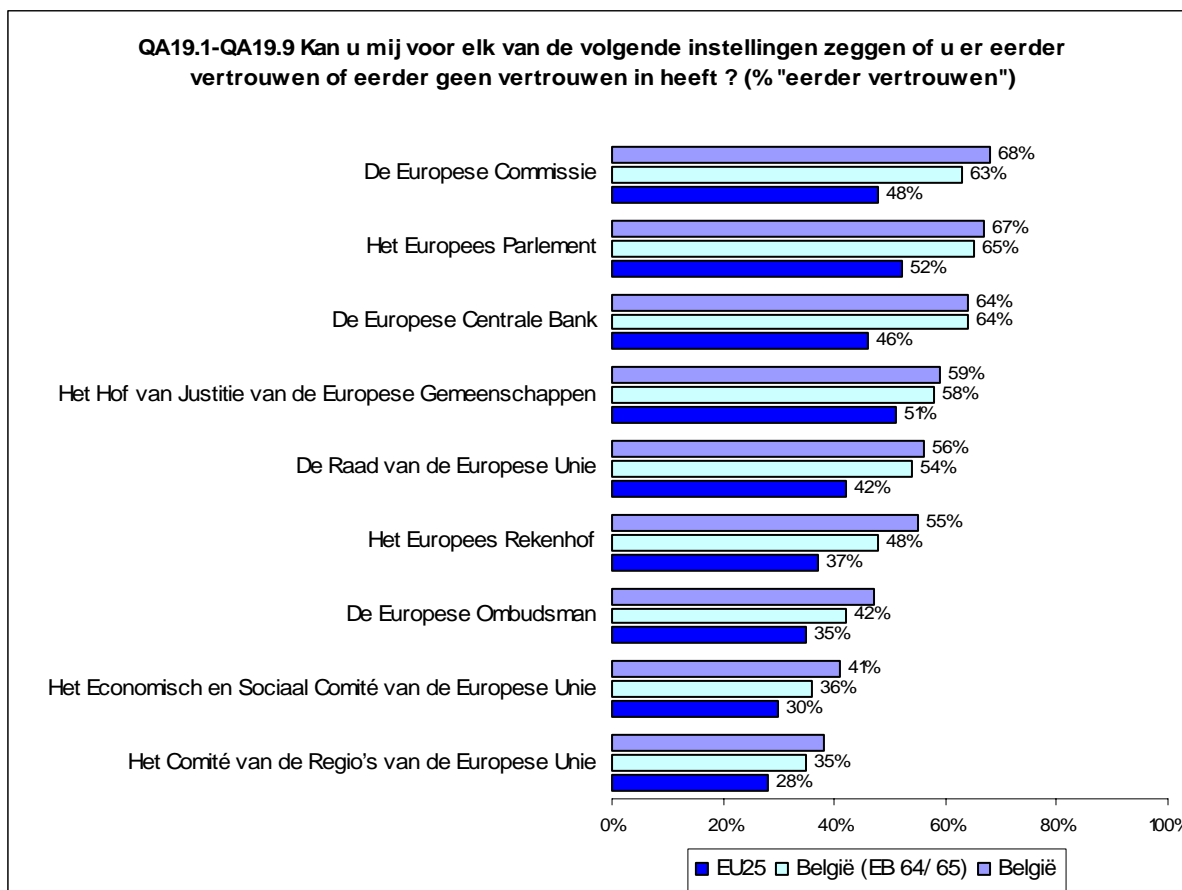
Algemeen laten de Belgische politieke instellingen in het najaar van 2006 een betere vertrouwensindex optekenen dan tijdens de laatste twee golven van de Standaard Eurobarometer (+4 à 5 punten).

Toch hebben de Belgen meer vertrouwen in de Europese Unie (61%)¹⁰ en haar instellingen, en dan voornamelijk de Europese Commissie (68%) en het Europees Parlement (67%), maar ook de Europese Centrale Bank (64%), het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (59%), de Raad van de Europese Unie (56%) en het Europees Rekenhof (55%). De steun van de Belgische bevolking ten opzichte van de Europese instellingen is groter dan het Europees gemiddelde (8 tot 20 punten meer, afhankelijk van de instellingen).¹¹

¹⁰ QA6.13 Ik zou u een vraag willen stellen over de mate waarin u vertrouwen hebt in bepaalde instellingen. Kan u me voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen? De Europese Unie

¹¹ QA19. Kan u me voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen? 1. Het Europees Parlement; 2. De Europese Commissie; 3. De Raad van de Europese Unie; 4. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen; 5. De Europese Ombudsman; 6. De Europese Centrale Bank; 7. Het Europees Rekenhof; 8. Het Comité van de Regio's van de Europese Unie; 9. Het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie

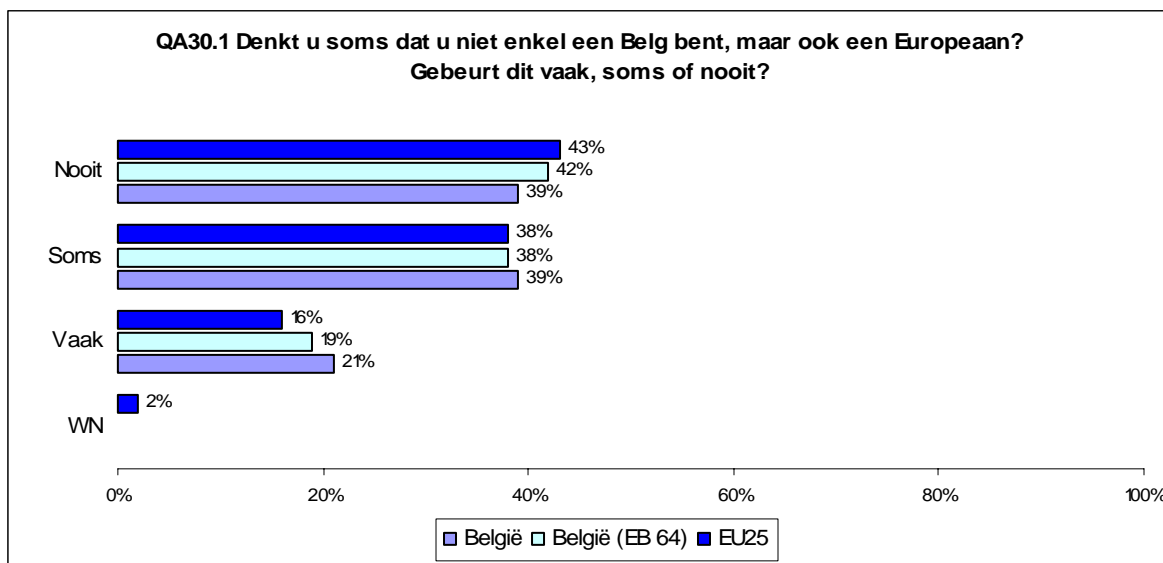

4. Nationale identiteit en gevoel tot de Europese Unie te behoren

4.1. Gevoel Europeaan te zijn en trots om Europeaan te zijn

De Belgen hebben vertrouwen in de Europese Unie. Ze steunen de instellingen en ze zijn ervan overtuigd dat deze « rekening houden met hun stem » (53%).¹² Over het algemeen voelen ze zich « Belg, maar ook Europeaan » (60%). Op gewestelijk niveau wordt dit dubbel burgerschap vaker opgeëist door de Brusselaars (87%) dan door de Walen (65%) en de Vlamingen (54%). Op sociodemografisch vlak onthouden we dat de stedelingen (78%) zich meer « Europeaan » voelen dan de inwoners van kleine steden (60%) en dorpen (56%). Het gevoel « Europeaan » te zijn is tot slot vooral aanwezig bij de 15- tot 24-jarigen (68%) en neemt af naarmate de leeftijdscategorieën ouder worden (tot 55% voor de 55-plussers).

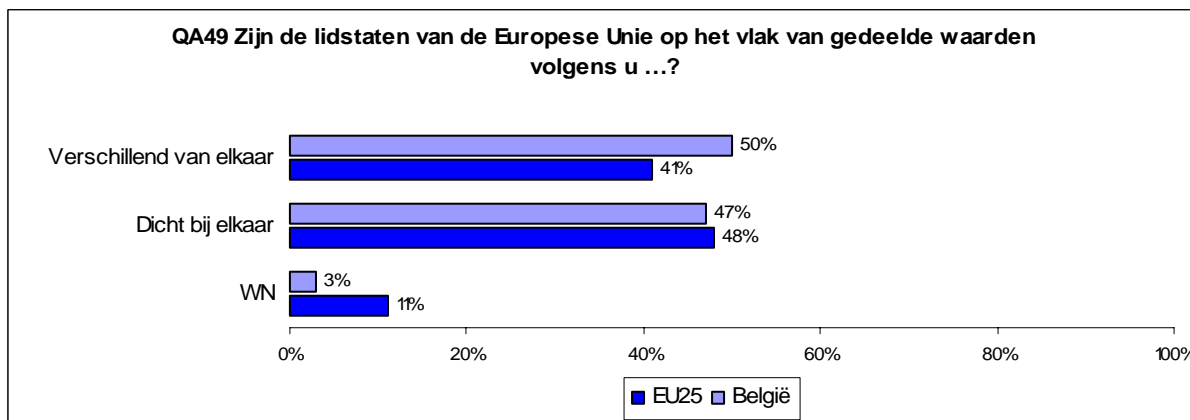
¹² QA12.1 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken? Mijn stem telt in de Europese Unie

De Belgen zijn trots op hun nationaliteit (85%)¹³ en op het feit dat ze Europeaan zijn (67%). Op gewestelijk niveau zijn de Brusselaars (82%) trotser dan de Walen (70%) en de Vlamingen (63%) op het feit dat ze Europeaan zijn.¹⁴

4.2. Gemeenschappelijke Europese waarden?

De Belgen voelen zich « Europeaan » en zijn er trots op Europeaan te zijn. Maar in welke mate is het mogelijk een Europees burgerschap te definiëren, gekenmerkt door een zeker aantal gemeenschappelijke waarden? In termen van gemeenschappelijke waarden zijn de Lidstaten van de Europese Unie volgens één Belg op twee verschillend.¹⁵

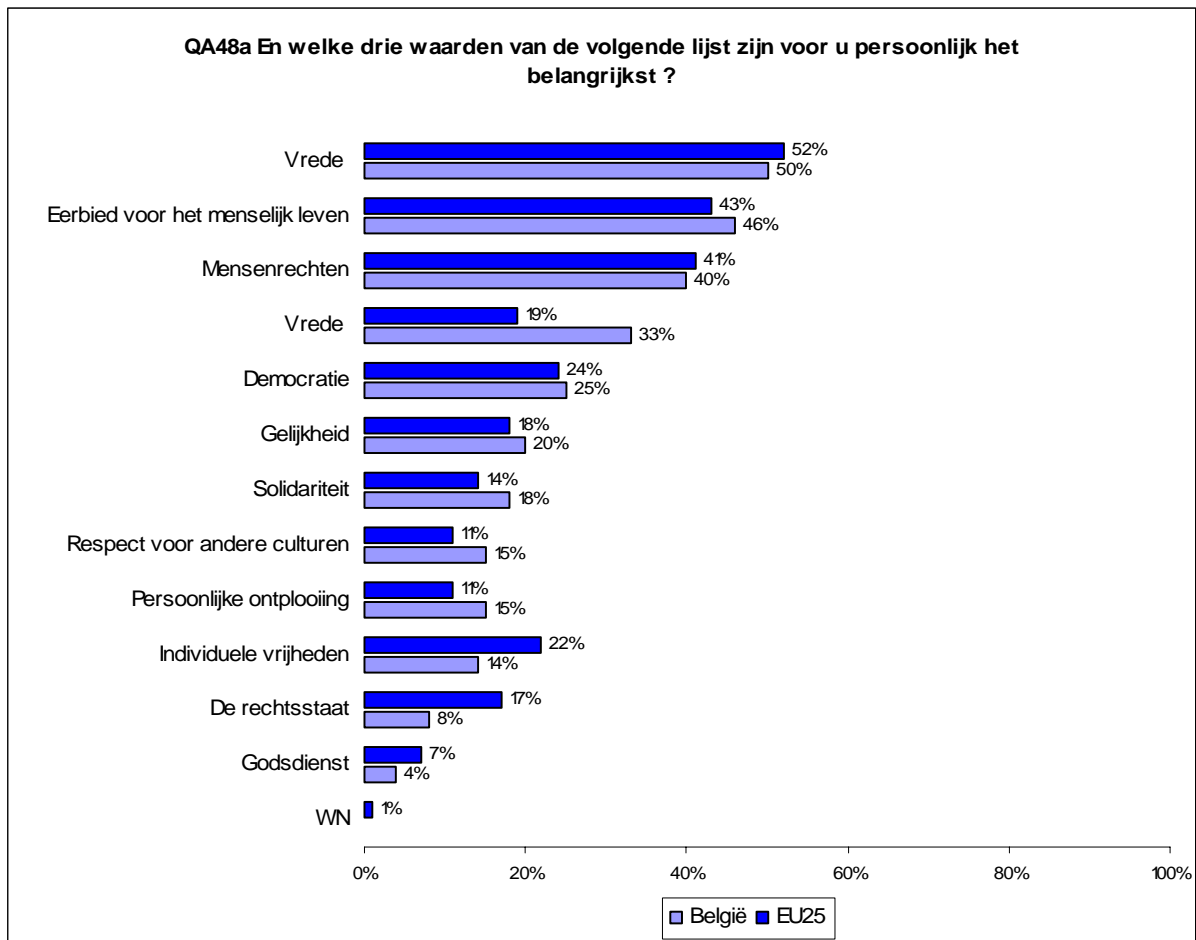
Als we echter de waarden vergelijken die de Belgische burgers en de burgers van de andere 24 Lidstaten als belangrijk beschouwen, dan stellen we vast dat dezelfde waarden gedeeld worden. Voor

¹³ QA31.1 Zou u zeggen dat u ... bent (NATIONALITEIT) te zijn?

¹⁴ QA32 Zou u zeggen dat u ... bent Europeaan te zijn?

¹⁵ QA49 Zijn de lidstaten van de Europese Unie op het vlak van gedeelde waarden volgens u ... ?

de Belgen zijn de belangrijkste waarden vrede (50%), eerbied voor het menselijk leven (46%), de Mensenrechten (40%), verdraagzaamheid (33%), de democratie (25%), de individuele vrijheden (22%) en gelijkheid (20%). Op het niveau van de Europese Unie vermelden de respondenten ook deze waarden als primordiaal, maar ze leggen meer de nadruk op de naleving van de individuele vrijheden (+8 punten) en de rechtsstaat (+9 punten). De Belgen hechten van weer meer belang aan verdraagzaamheid (+14 punten) dan hun Europese medeburgers.¹⁶

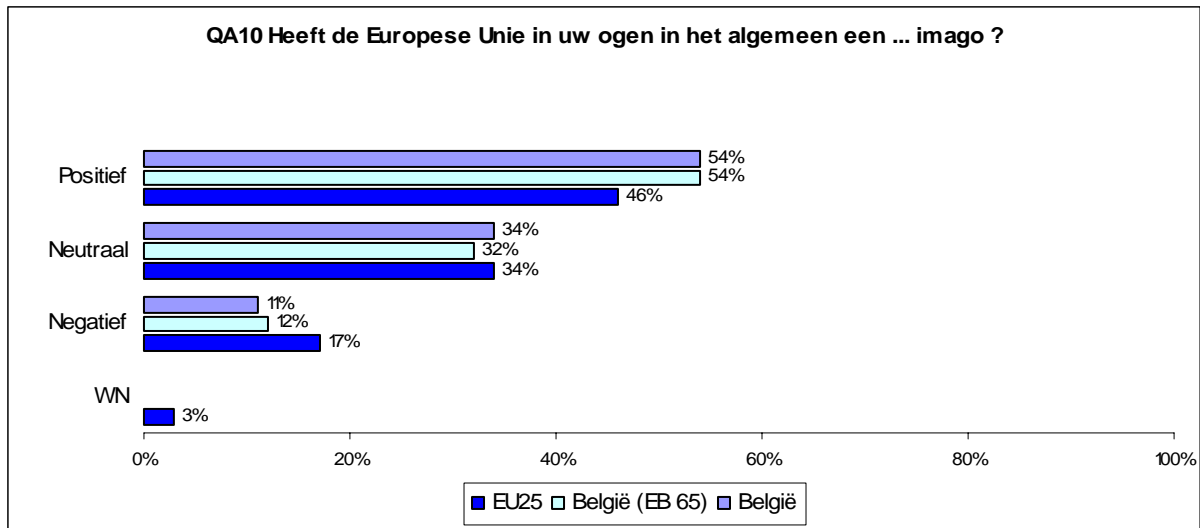
¹⁶ QA48a En welke drie waarden van de volgende lijst zijn voor u persoonlijk het belangrijkste?

HOOFDSTUK II. DE EUROPESE UNIE IN DE OGEN VAN DE BELGEN

1. Beeld dat de Europese Unie oproept

1.1. Wat de Europese Unie vertegenwoordigt

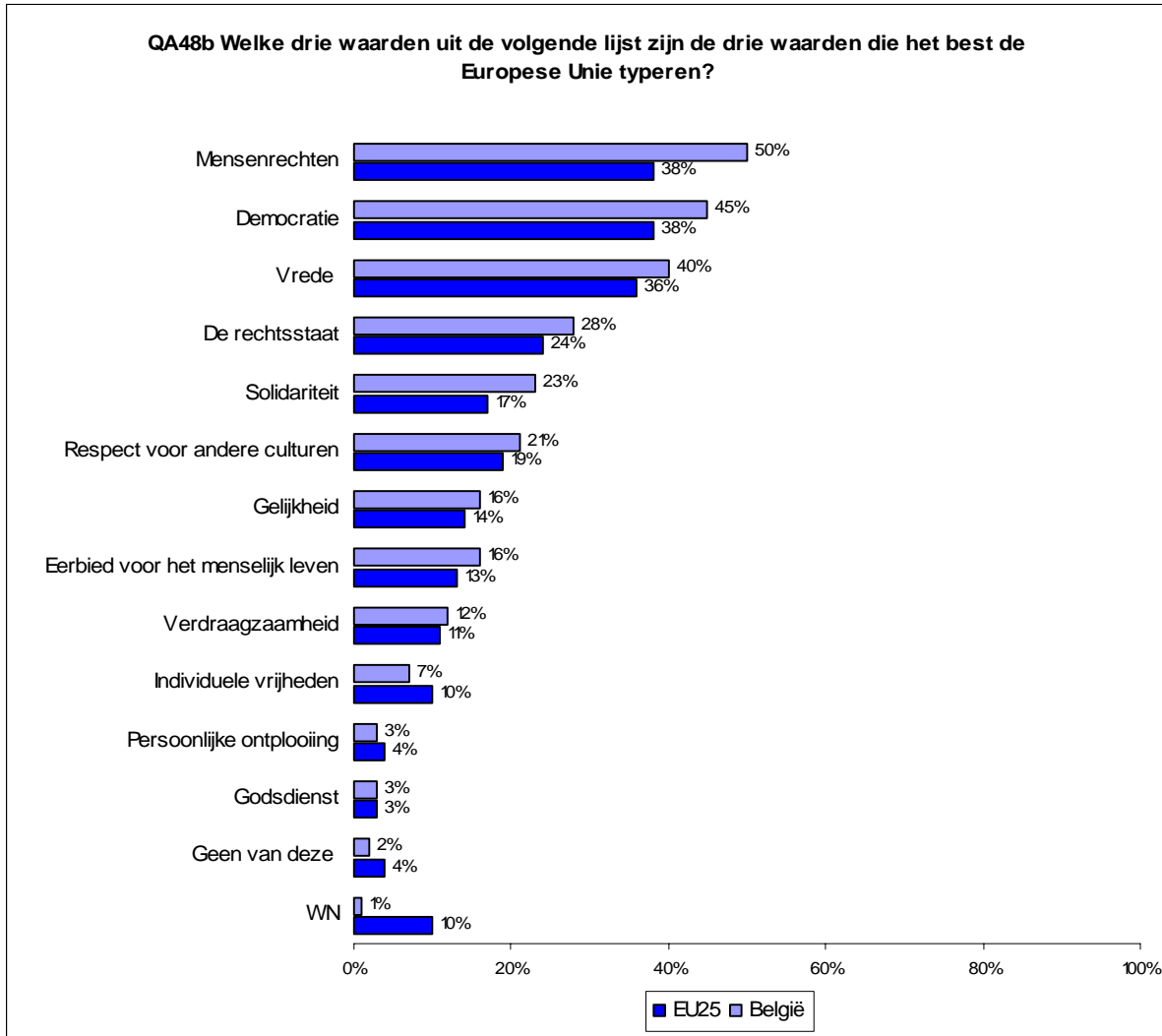
In het najaar van 2006 roept de Europese Unie een positief imago op bij 54% van de Belgen. Voor 34% van de Belgen is dit imago eerder neutraal, en voor 11% eerder negatief. Sinds vorig voorjaar zijn deze percentages weinig veranderd (0 tot 2 punten verschil). Op sociodemografisch vlak heeft de Europese Unie een heel positief imago bij de Brusselaars (71%), in de grote steden (68%), bij de 15- tot 24-jarigen (65%) en bij de respondenten met een hoog studieniveau (59%).¹⁷

De Europese Unie zou een aantal waarden vertegenwoordigen, meer bepaald de Mensenrechten (50%), de democratie (45%), vrede (40%), de rechtsstaat (28%), solidariteit (23%) en respect voor andere culturen (21%).¹⁸

¹⁷ QA10 Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een ... imago?

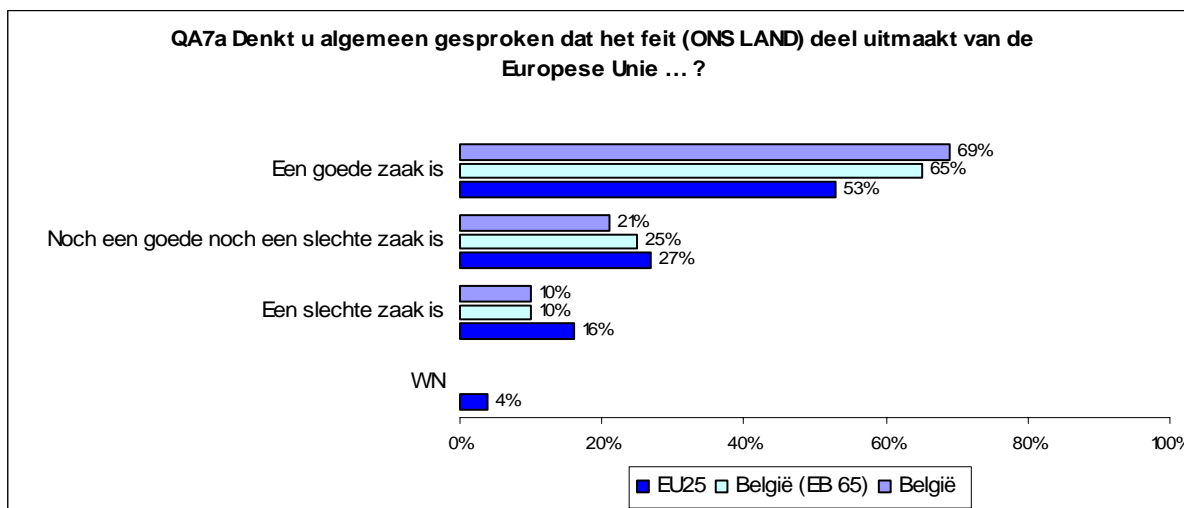
¹⁸ QA48b Welke drie waarden uit de volgende lijst zijn de drie waarden die het best de Europese Unie typeren?

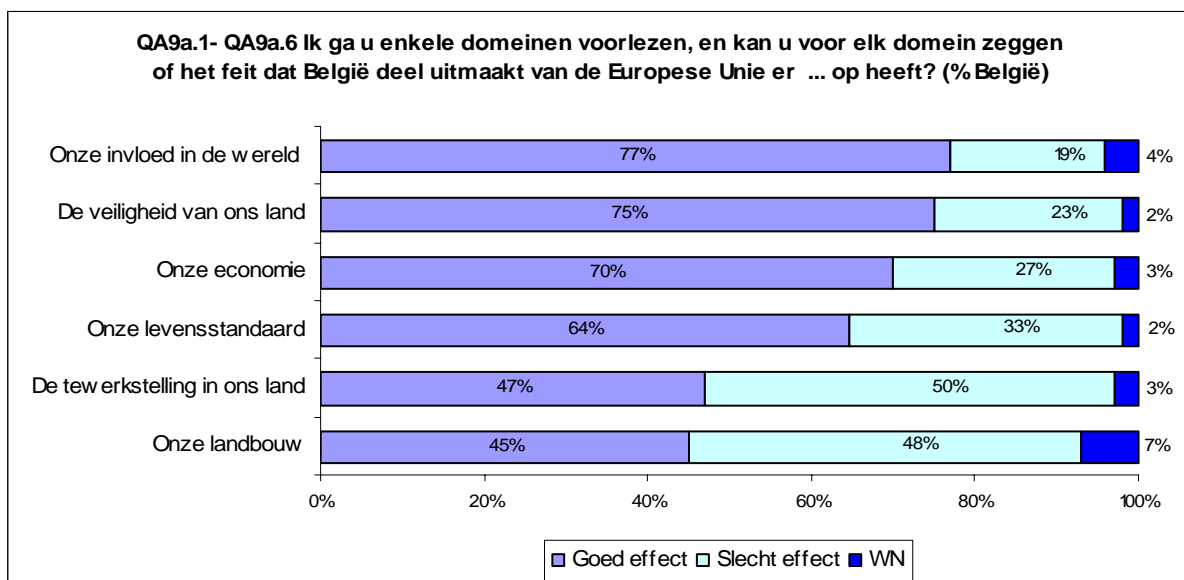
1.2. Voordelen van het lidmaatschap van de Europese Unie

Algemeen denken de Belgen dat het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie een goede zaak is (69%).¹⁹

¹⁹ QA7a Denkt u algemeen gesproken dat het feit dat (ONS LAND) deel uitmaakt van de Europese Unie ...?

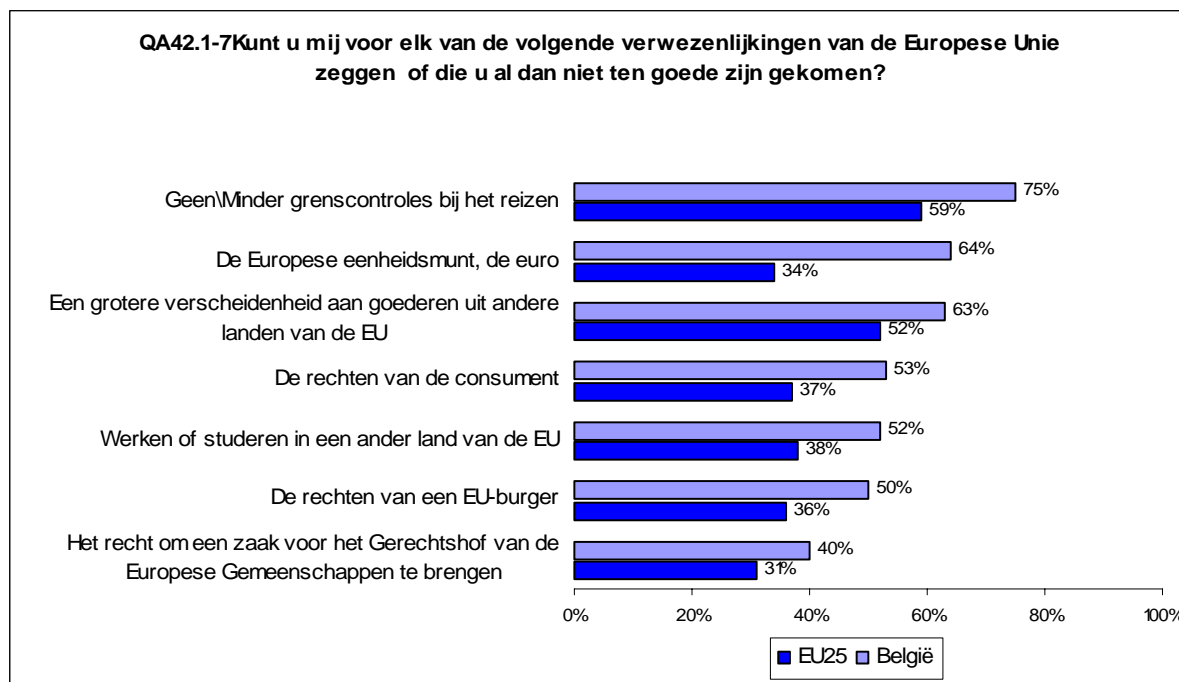
Alles welbeschouwd vinden de Belgen dat hun land voordeel heeft gehaald uit het lidmaatschap van de Europese Unie (67%),²⁰ meer bepaald op het vlak van veiligheid (75%), op economisch vlak (70%) en wat de levensstandaard van de inwoners betreft (64%). Dankzij zijn lidmaatschap van de Europese Unie zou de invloed van België in de wereld vergroot zijn (77%). Het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie zou daarentegen een negatief effect hebben op de tewerkstellingssituatie in België (50%).²¹

²⁰ QA8a Alles welbeschouwd, denkt u dat (ONS LAND) wel of geen voordelen gehaald heeft uit zijn lidmaatschap van de Europese Unie?

²¹ QA9a. Niet iedereen is het eens over de voordelen en nadelen die er zijn voor (ONS LAND) door deel uit te maken van de Europese Unie. Ik ga u enkele domeinen voorlezen, en kan u voor elk domein zeggen of het feit dat (ONS LAND) deel uitmaakt van de Europese Unie er een zeer goed, eerder goed, eerder slecht of zeer slecht effect op heeft? 1. De veiligheid van ons land; 2. Onze economie; 3. Onze levensstandaard; 4. Onze landbouw; 5. Onze invloed in de wereld; 6. De tewerkstelling in ons land

De Belgische bevolking zou voordelen gehaald hebben uit een aantal realisaties van de Europese Unie, met name: de beperking van de grenscontroles (75%), de eenheidsmunt (64%), de verscheidenheid aan producten (63%), een versterking van de consumentenrechten (53%), een grotere mobiliteit voor de werknemers en de studenten binnen de Europese Unie (52%), evenals de definitie van rechten voor de burgers van de Europese Unie (50%).²²

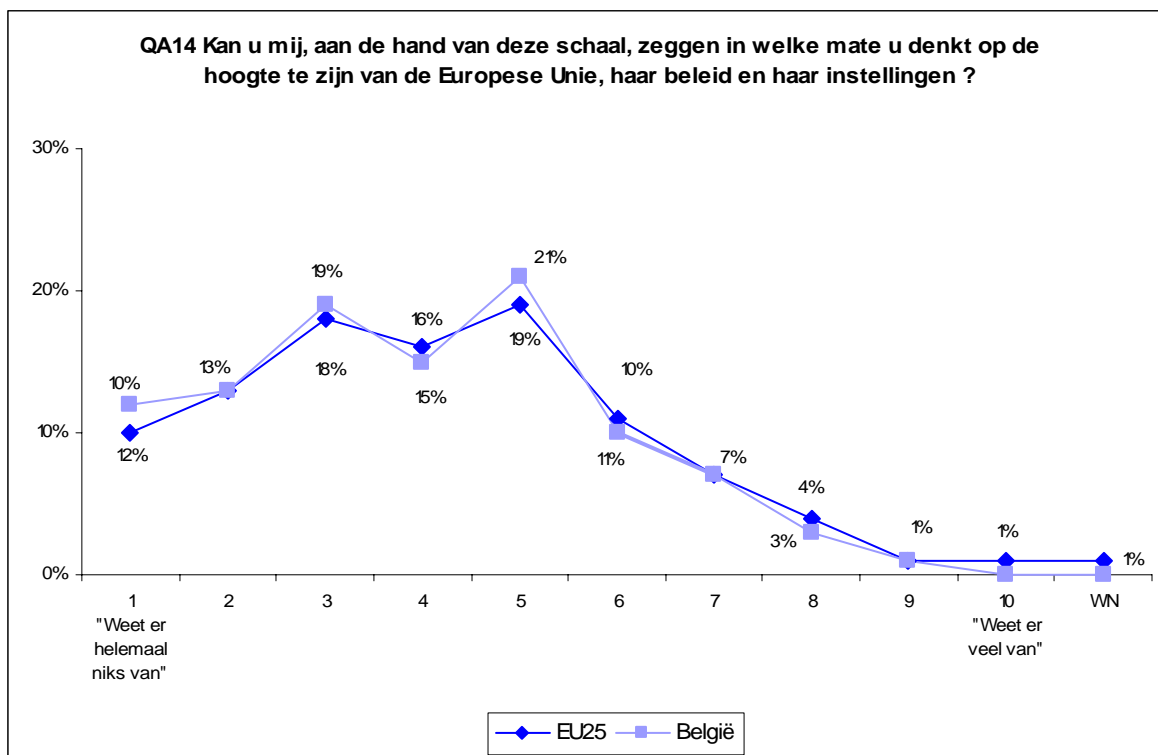
2. Kennis van de Europese Unie, van haar beleid en haar instellingen

2.1. Geraamde kennis en reële kennis

De Belgen ramen hun kennis van de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen gemiddeld op 4 – op een schaal van 1 « weet er helemaal niks van » tot 10 « weet er veel van ». Deze raming is iets lager dan het Europees gemiddelde (4,2). Sinds vorig voorjaar is deze raming gedaald (-0,7).²³

²² QA42. Hierna volgt een lijst van verwezenlijkingen van de Europese Unie. Kunt u mij voor elk van de volgende verwezenlijkingen van de Europese Unie zeggen of die u al dan niet ten goede zijn gekomen? 1. De Europese eenheidsmunt, de euro; 2. Een grotere verscheidenheid aan goederen uit andere landen van de EU; 3. De rechten van een EU-burger; 4. Geen\Minder grenscontroles bij het reizen; 5. Werken of studeren in een ander land van de EU; 6. De rechten van de consument; 7. Het recht om een zaak voor het Gerechtshof van de Europese Gemeenschappen te brengen

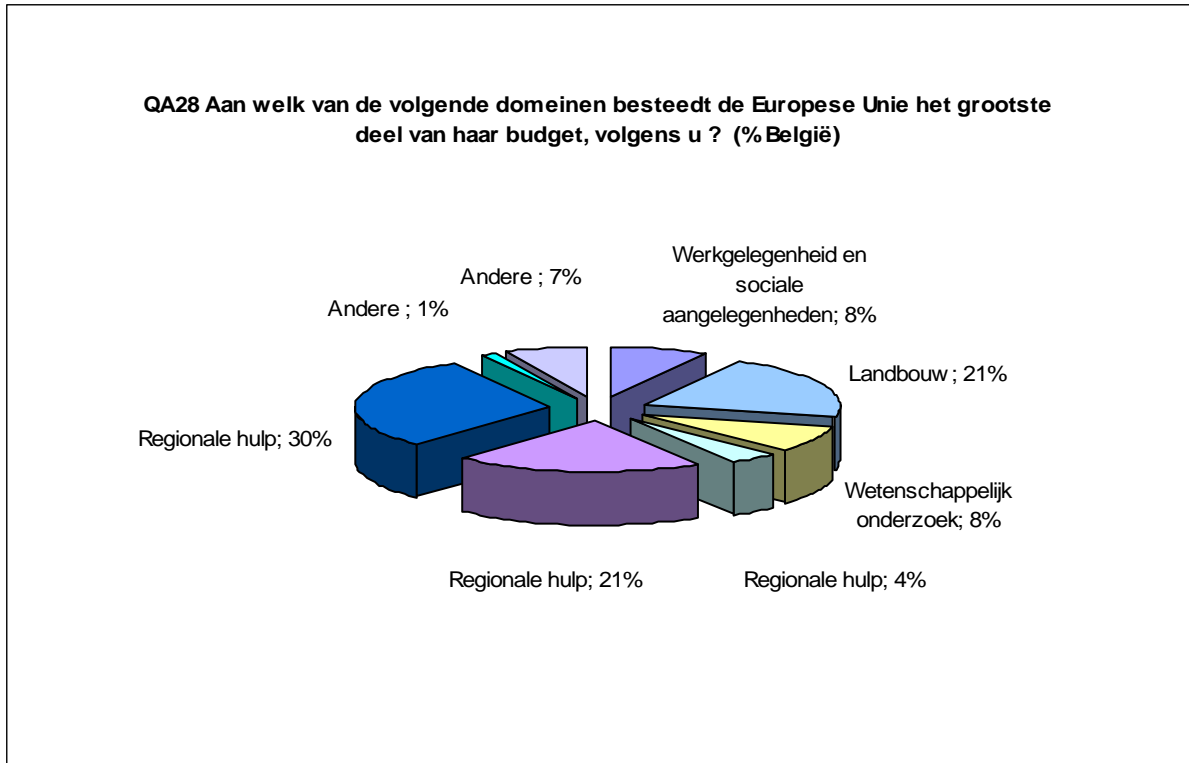
²³ QA14 Kan u mij, aan de hand van deze schaal, zeggen in welke mate u denkt op de hoogte te zijn van de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen?

De Belgen hebben een beperkte kennis van het budget dat wordt uitgetrokken voor de verschillende beleidsdomeinen waarvoor de Europese Unie verantwoordelijk is. Ze denken immers dat het grootste deel van het budget van de Europese Unie gaat naar administratieve kosten en kosten voor personeel en gebouwen (30%), naar hulp aan landen buiten de Europese Unie (21%) en naar de ondersteuning van de landbouwsector in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (21%).²⁴ Uit een analyse van de begroting van de Europese Unie voor het jaar 2006, zoals goedgekeurd door het Europees Parlement, blijkt dat de Belgische respondenten het bedrag dat werkelijk wordt toegewezen aan de administratieve kosten en aan de buitenlandse hulp, ruimschoots overschatten.²⁵

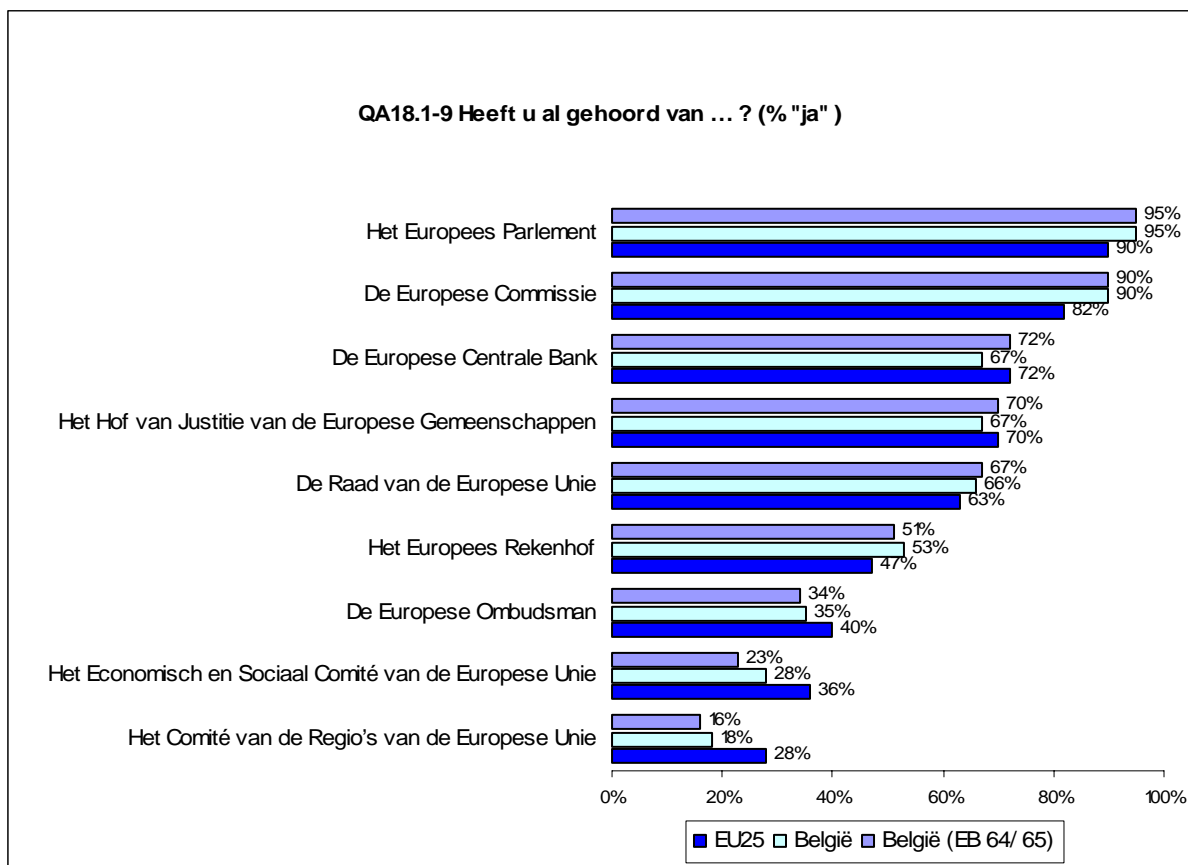
²⁴ QA28 Aan welk van de volgende domeinen besteedt de Europese Unie het grootste deel van haar budget, volgens u ?

²⁵ Het budget voor 2006 bedraagt 121.190 miljoen euro. Voor landbouw en landelijke ontwikkeling bedragen de verbintenissen 51.051 miljoen euro (hetzij 42% van het volledige budget). Een bedrag van 7.771 miljoen euro is bestemd voor maatregelen inzake landelijke ontwikkeling. Wat de structurele acties betreft, bedragen de verbintenissen 44.555 miljoen euro (37%). De verbintenis kredieten voor de interne beleidsdomeinen bedragen 9.373 miljoen euro (8%). Wat de acties buiten de EU betreft, bedragen de verbintenissen 5.544 miljoen euro (6%). De administratieve uitgaven zijn vastgelegd op 6.656 miljoen euro (5%). http://ec.europa.eu/budget/library/publications/budget_in_fig/syntchif_2006_nl.pdf

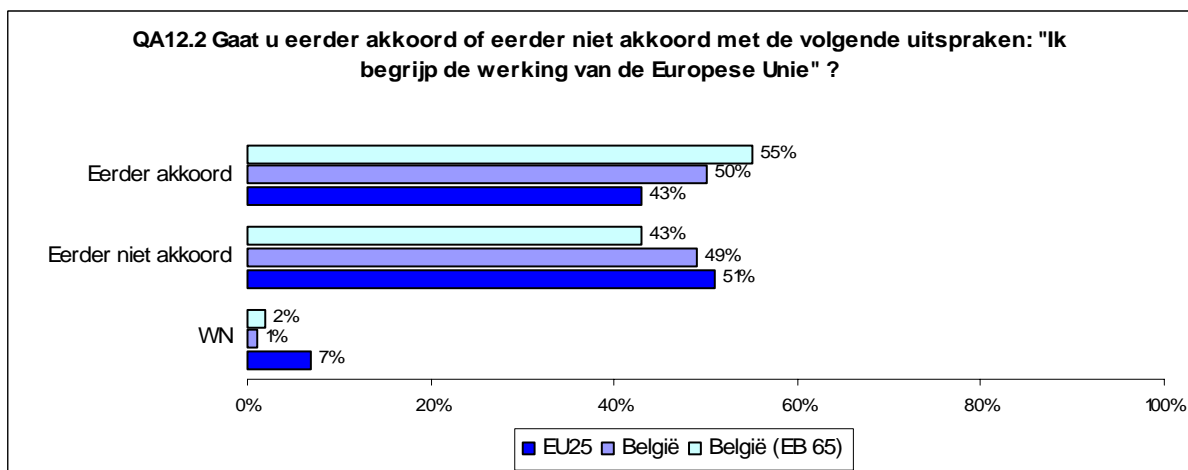

De Belgische bevolking is vertrouwd met de belangrijkste Europese instellingen: het Europees Parlement (95%), de Europese Commissie (90%), de Europese Centrale Bank (67%), het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (67%) en het Europees Rekenhof (53%).²⁶

²⁶ QA18. Heeft u al gehoord van ...? 1. Het Europees Parlement; 2. De Europese Commissie; 3. De Raad van de Europese Unie; 4. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen; 5. De Europese Ombudsman; 6. De Europese Centrale Bank; 7. Het Europees Rekenhof; 8. Het Comité van de Regio's van de Europese Unie; 9. Het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie

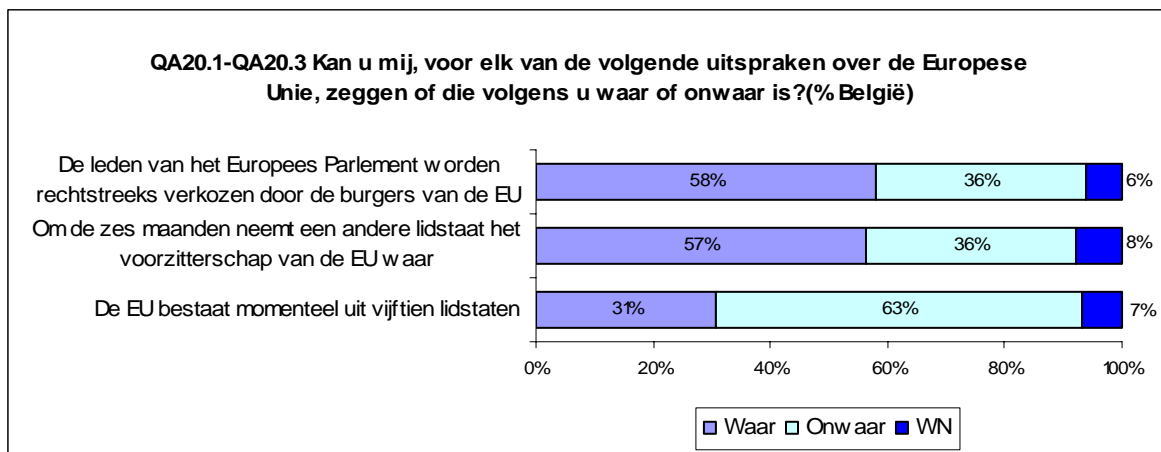

De werking van de Europese Unie is duidelijk voor één Belg op twee (50%). In vergelijking met de vorige enquêtégolf stellen we vast dat een groter aantal respondenten toegeeft problemen te ervaren om te begrijpen hoe de Europese Unie werkt (49%, hetzij +6 punten).²⁷

²⁷ QA12. Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken? 1. Mijn stem telt in de Europese Unie; 2. Ik begrijp de werking van de Europese Unie; 3. Ik voel me erg betrokken bij de Europese aangelegenheden

Om de reële kennis van de respondenten te testen, legden de enquêteurs van de Standaard Eurobarometer een aantal uitspraken over de Europese Unie voor, waarvan ze moesten zeggen of ze waar of onwaar zijn. Zo geven de Belgen aan dat de leden van het Europees Parlement rechtstreeks worden verkozen door de burgers van de Europese Unie (58%) en dat het voorzitterschap van de Europese Unie om de zes maanden door een andere Lidstaat wordt waargenomen (58%). Ze zeggen echter dat de uitspraak dat de Europese Unie momenteel uit vijftien Lidstaten bestaat, onwaar is (63%). Uit de resultaten van de tests blijkt dat de Belgische burgers een hoger percentage juiste antwoorden geven (59%) dan het Europees gemiddelde (47%).²⁸

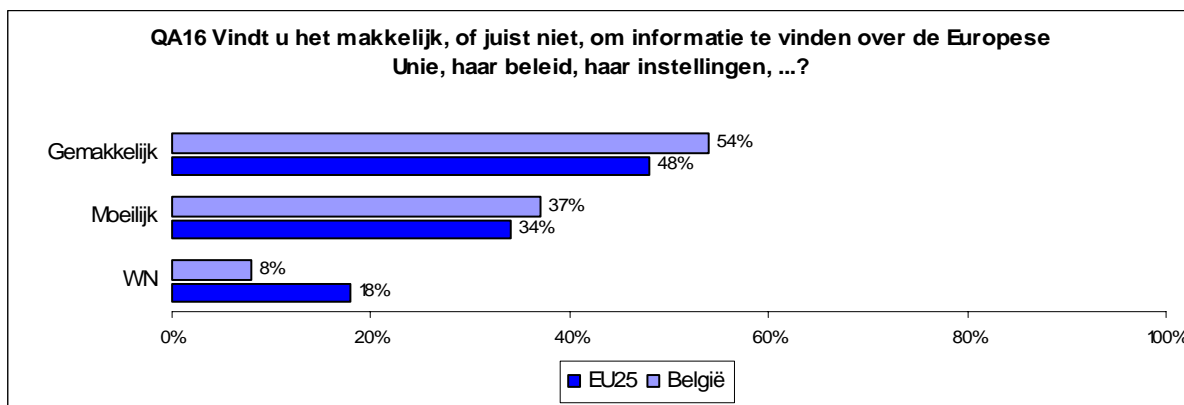
2.2. Toegang tot informatie en vertrouwen in de media

De toegang tot informatie bepaalt grotendeels de kennis die de burgers kunnen verwerven over de Europese Unie. In België vinden de ondervraagde personen dat het gemakkelijk is om informatie te vinden over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen (54%).²⁹ Toch weet een meerderheid van de Belgen niet dat ze het recht hebben om niet-gepubliceerde documenten van de instellingen van de Europese Unie te raadplegen (85%).³⁰

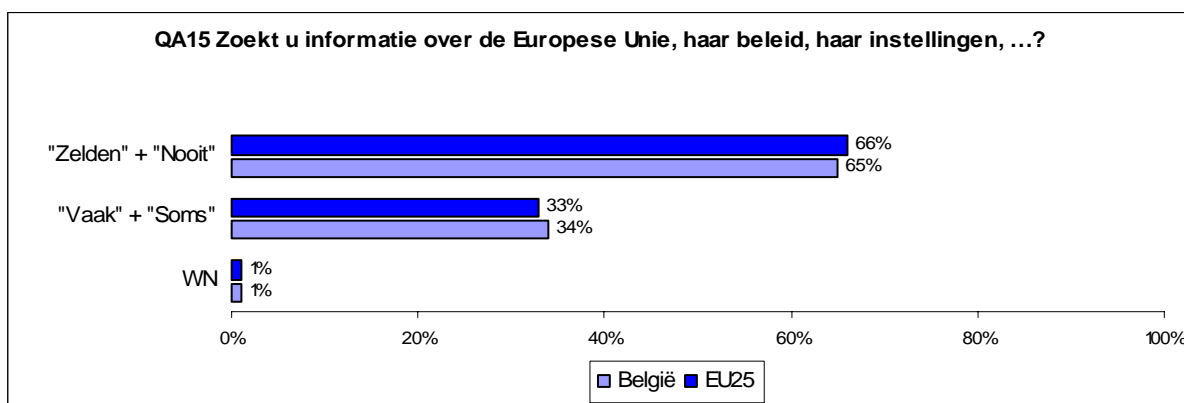
²⁸ QA20. Kan u mij, voor elk van de volgende uitspraken over de Europese Unie, zeggen of die volgens u waar of onwaar is? 1. De Europese Unie bestaat momenteel uit vijftien Lidstaten; 2. De leden van het Europees Parlement worden rechtstreeks verkozen door de burgers van de Europese Unie; 3. Om de zes maanden neemt een andere Lidstaat het voorzitterschap van de Europese Unie waar

²⁹ QA16 Vindt u het makkelijk, of juist niet, om informatie te vinden over de Europese Unie, haar beleid, haar instellingen?

³⁰ QA17 Wist u dat u het recht hebt om toegang te vragen tot niet-gepubliceerde documenten van de instellingen van de Europese Unie?

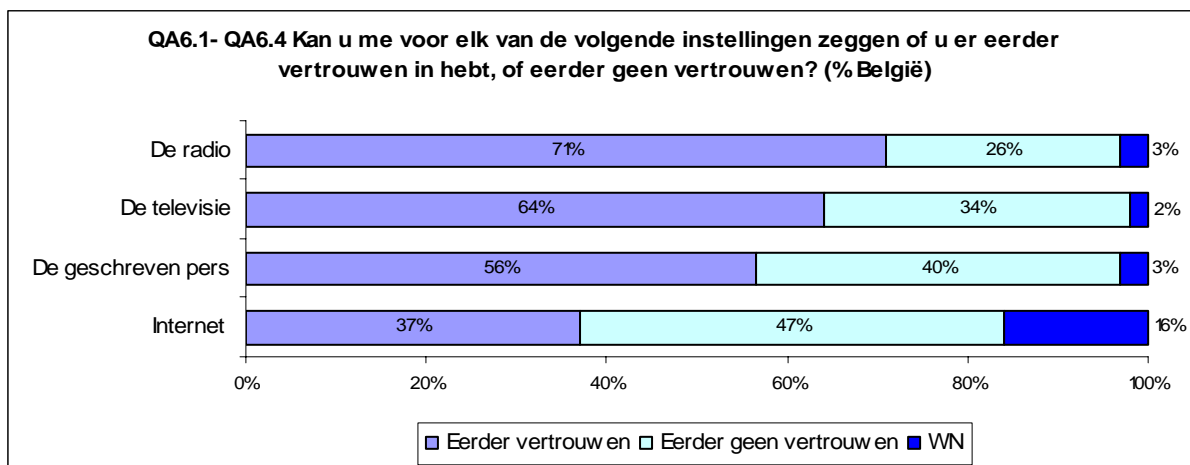
Een meerderheid van de Belgen zoekt zelden of nooit informatie op over de Europese Unie (66%). Dit geldt voor 71% van de respondenten in Vlaanderen, 59% in Brussel en 58% in Wallonië. Op sociodemografisch vlak vinden personen met een laag studieniveau (83%), maar ook arbeiders (77%), gepensioneerden (70%) en huismannen/-vrouwen (69%) het minder vaak dan het gemiddelde nodig om dergelijke informatie op te zoeken.³¹

Als ze informatie opzoeken, vertrouwen de Belgen op de traditionele media: radio (71%), televisie (64%) en de geschreven pers (56%). Ze zijn gereserveerder wat het Internet betreft: slechts 37% zegt vertrouwen te hebben in deze informatiebron.³²

³¹ QA15 Zoekt u informatie over de Europese Unie, haar beleid, haar instellingen, ...?

³² QA6. Ik zou u een vraag willen stellen over de mate waarin u vertrouwen hebt in bepaalde instellingen. Kan u me voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen? 1. De geschreven pers; 2. De radio; 3. De televisie; 4. Internet

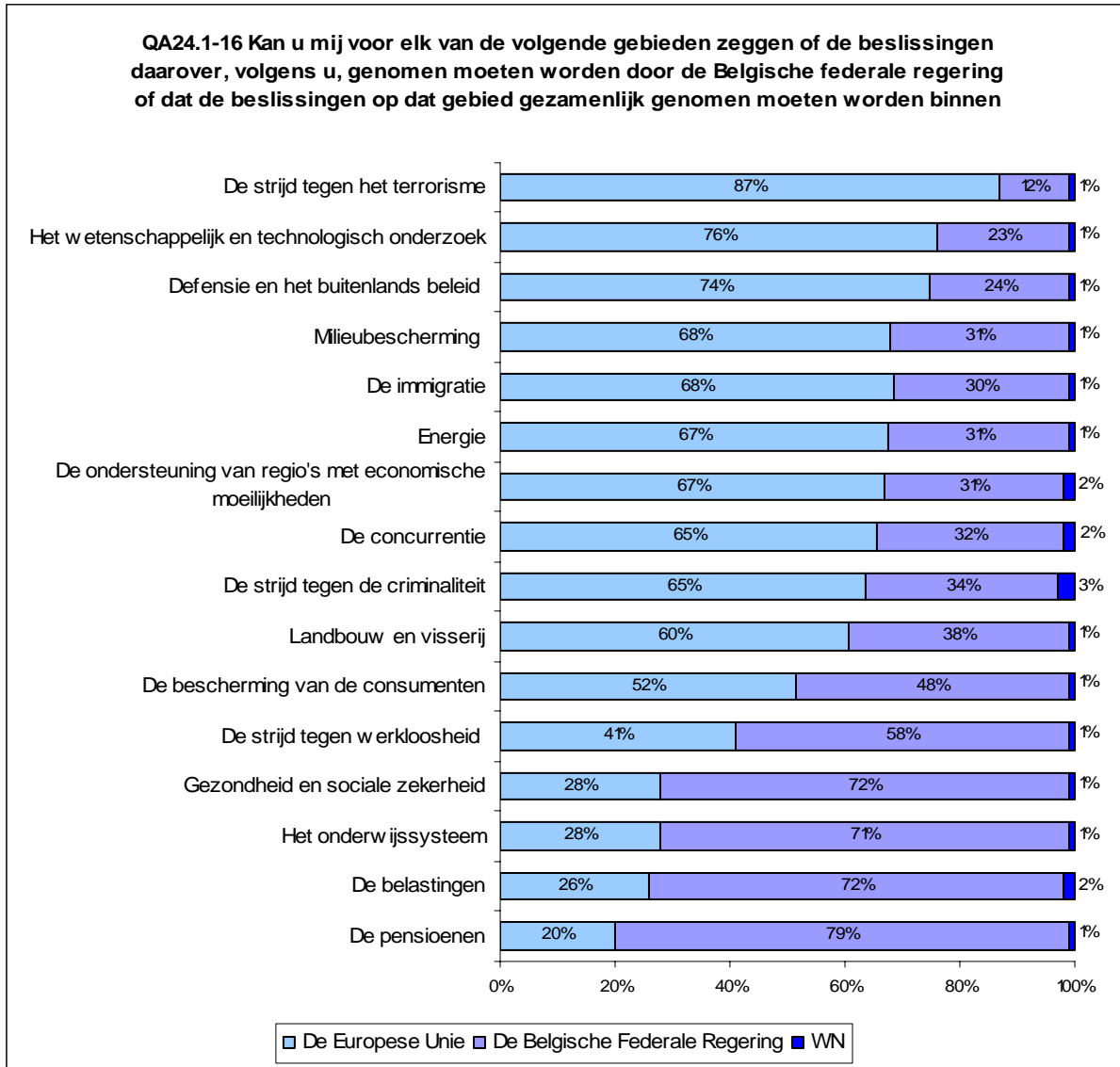
3. Beoordeling van de rollen die de Europese Unie speelt

3.1. Uitwisseling van competenties tussen de nationale regering en de Europese Unie

De Belgen steunen de Europese Unie en haar instellingen, waarin ze meer vertrouwen hebben dan in hun nationale politieke instellingen. Maar welke uitwisseling van competenties tussen deze instanties vinden ze aangewezen? Volgens een meerderheid van de Belgen is het aan de Belgische Regering om de beslissingen te nemen op het vlak van pensioenen (79%), belastingen (72%), gezondheid en sociale zekerheid (72%), onderwijs (71%) en de bestrijding van de werkloosheid (58%). Ze vinden daarentegen dat de Europese Unie beter in staat is om beslissingen te nemen in een aantal domeinen met een internationale dimensie: de strijd tegen het terrorisme (87%), het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (76%), defensie en het buitenlands beleid (74%), milieubescherming (68%), de immigratie (68%), energie (67%), de concurrentie (65%), de strijd tegen de criminaliteit (65%), landbouw en visserij (60%) en de bescherming van de consumenten (52%).³³

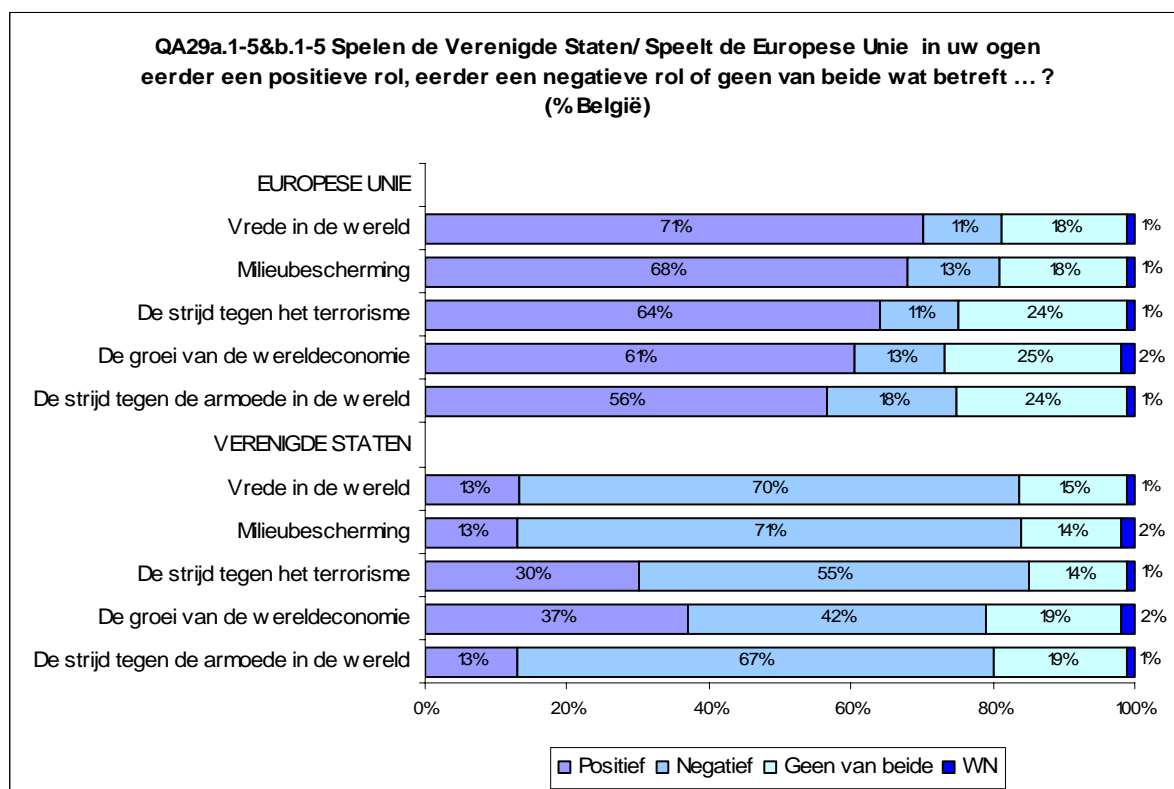
³³ QA24. Kan u mij voor elk van de volgende gebieden zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de Belgische federale regering of dat de beslissingen op dat gebied gezamenlijk genomen moeten worden binnen de Europese Unie als geheel?

1. De strijd tegen de criminaliteit; 2. De belastingen; 3. De strijd tegen werkloosheid; 4. De strijd tegen het terrorisme; 5. Defensie en het buitenlands beleid; 6. De immigratie; 7. Het onderwijssysteem; 8. De pensioenen; 9. Milieubescherming; 10. Gezondheid en sociale zekerheid; 11. Landbouw en visserij; 12. De bescherming van de consumenten; 13. Het wetenschappelijk en technologisch onderzoek; 14. De ondersteuning van regio's met economische moeilijkheden; 15. Energie; 16. De concurrentie

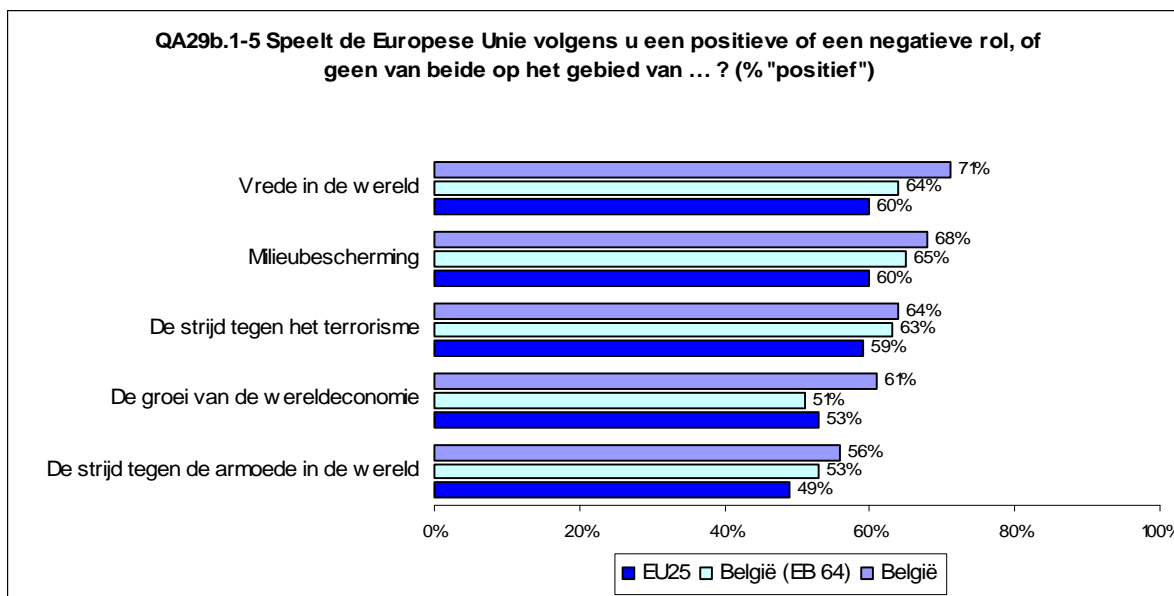
3.2. De Europese Unie en de Verenigde Staten, internationale spelers

In de ogen van de meeste Belgen speelt de Europese Unie een positieve rol op het vlak van de vrede in de wereld (71%), de bescherming van het milieu (68%) en de strijd tegen het terrorisme (64%), maar ook de groei van de wereldeconomie (56%) en de strijd tegen de armoede in de wereld (56%). Omgekeerd vindt een (absolute of relatieve) meerderheid van de respondenten dat de actie van de Verenigde Staten een negatief effect heeft op deze gebieden.³⁴

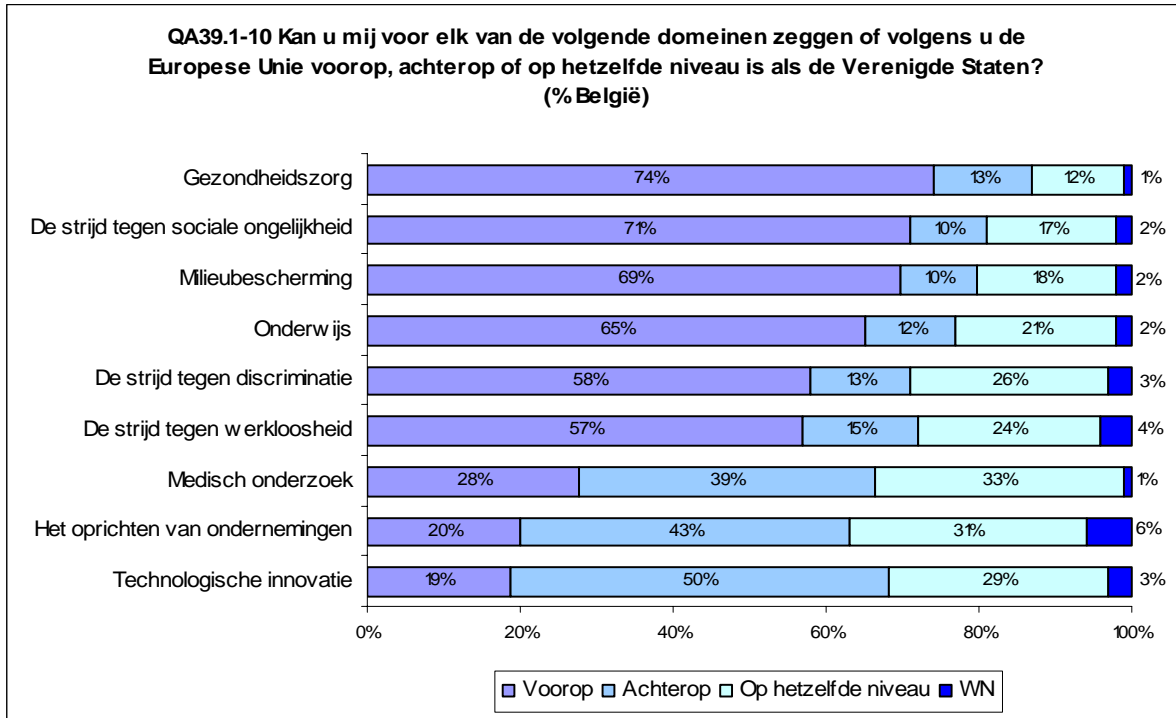
Sinds een jaar is de steun van de Belgen ten aanzien van de actie van de Europese Unie op internationaal vlak toegenomen (met 1 tot 10 punten).

³⁴ QA29a. Spelen de Verenigde Staten in uw ogen eerder een positieve rol, eerder een negatieve rol of geen van beide wat betreft ...? 1. Vrede in de wereld; 2. De strijd tegen het terrorisme; 3. De groei van de wereldeconomie; 4. De strijd tegen de armoede in de wereld; 5. Milieubescherming
 QA29b. En speelt de Europese Unie volgens u een positieve of een negatieve rol, of geen van beide op het gebied van ...? 1. Vrede in de wereld; 2. De strijd tegen het terrorisme; 3. De groei van de wereldeconomie; 4. De strijd tegen de armoede in de wereld; 5. Milieubescherming

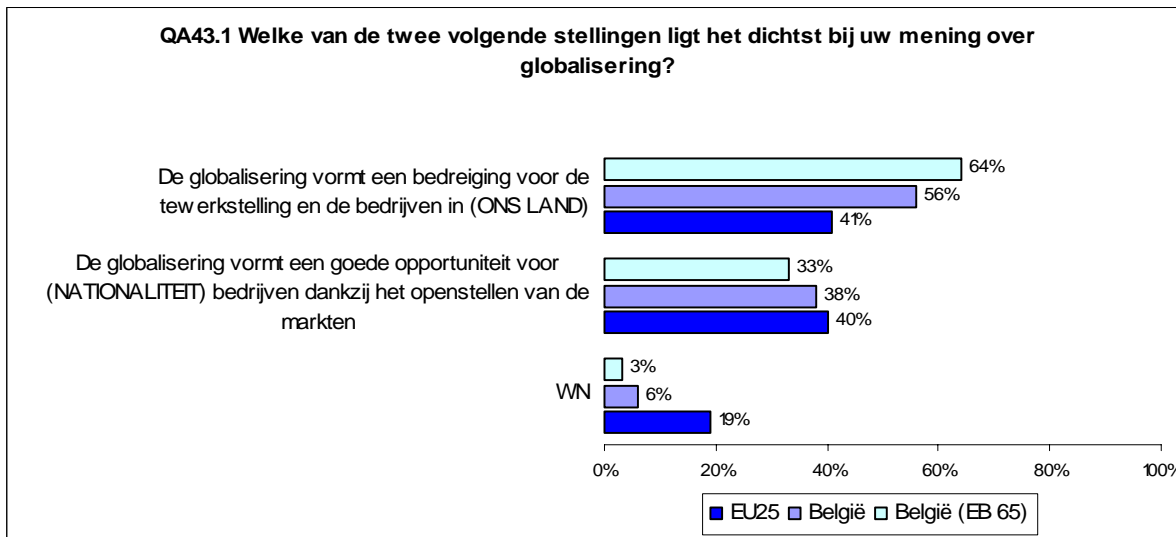
Als ze de prestaties van de twee grootmachten vergelijken, besluiten de Belgen dat de Europese Unie voorloopt op de Verenigde Staten op het vlak van gezondheidszorg (74%), de strijd tegen sociale ongelijkheid (71%), milieubescherming (69%), de strijd tegen discriminatie (58%) en de strijd tegen werkloosheid (57%). De Europese Unie zou daarentegen achterlopen op de Verenigde Staten op het vlak van technologische innovatie (50%).³⁵

³⁵ QA39. Kan u mij voor elk van de volgende domeinen zeggen of volgens u de Europese Unie voorop, achterop of op hetzelfde niveau is als de Verenigde Staten? 1. Wetenschappelijk onderzoek; 2. Medisch onderzoek; 3. Milieubescherming; 4. Technologische innovatie; 5. Gezondheidszorg; 6. Onderwijs; 7. De strijd tegen sociale ongelijkheid; 8. De strijd tegen werkloosheid; 9. De strijd tegen discriminatie; 10. Het oprichten van ondernemingen

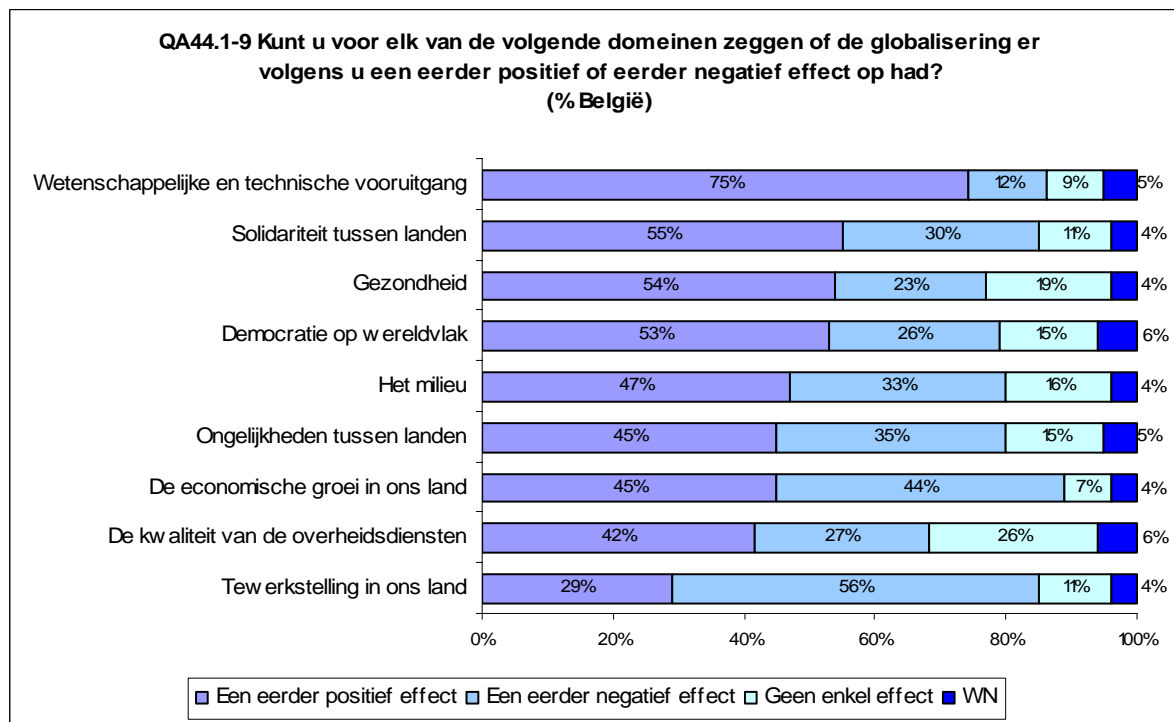
3.3. Actie van de Europese Unie in een context die gekenmerkt wordt door de globalisering van de handel

Hoewel ze vinden dat vrije concurrentie de beste manier is om welvaart te verzekeren (70%),³⁶ menen de Belgen dat de globalisering van de handel een bedreiging is voor de tewerkstelling en de ondernemingen in België (56%).

³⁶ QA47. Kan u mij voor elk van de volgende meningen zeggen of u het daarmee helemaal eens, eerder eens, eerder oneens of helemaal oneens bent? 8. Vrije concurrentie is de beste waarborg voor de welvaart.

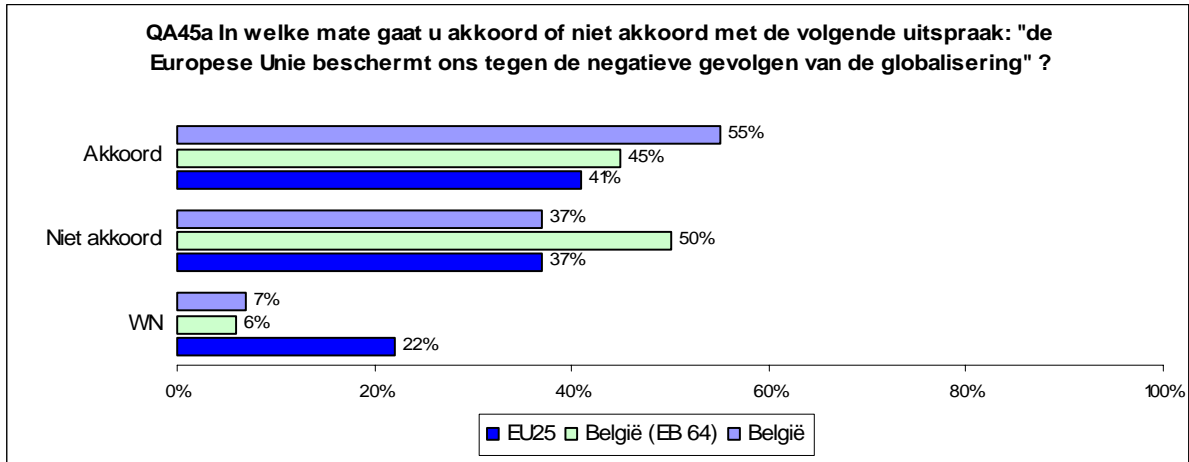
De Belgen zijn verdeelder wat betreft de gevolgen van dit fenomeen voor de economische ontwikkeling van hun land (45% « positief effect » en 44% « negatief effect »). Tot slot zou de globalisering een positieve invloed hebben op het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (75%), de solidariteit tussen landen (55%) en de democratie op wereldvlak (53%).³⁷

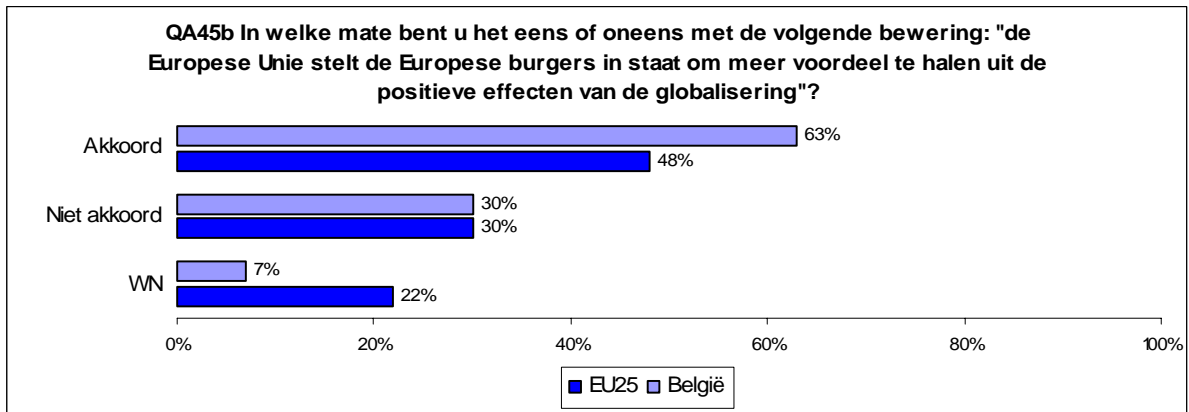
In het najaar van 2006 zijn de Belgen ervan overtuigd dat de Europese Unie hen beschermt tegen de negatieve gevolgen van de globalisering (55%). Sinds een jaar is de mening van de Belgen op dit vlak dus aanzienlijk geëvolueerd: toen dacht 50% dat de Europese Unie niet in staat was om bescherming te bieden tegen deze gevolgen.³⁸

³⁷ QA43. Welke van de twee volgende stellingen ligt het dichtst bij uw mening over globalisering? 1. De globalisering vormt een goede opportuniteit voor (NATIONALITEIT) bedrijven dankzij het openstellen van de markten; 2. De globalisering vormt een bedreiging voor de tewerkstelling en de bedrijven in (ONS LAND)
 QA44. Kunt u voor elk van de volgende domeinen zeggen of de globalisering er volgens u een eerder positief of eerder negatief effect op had. 1. De economische groei in ons land; 2. Solidariteit tussen landen; 3. Wetenschappelijke en technische vooruitgang; 4. Democratie op wereldvlak; 5. De kwaliteit van de overheidsdiensten; 6. Ongelijkheden tussen landen; 7. Tewerkstelling in ons land; 8. Het milieu; 9. Gezondheid

³⁸ QA45a In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak: De Europese Unie beschermt ons tegen de negatieve gevolgen van de globalisering. (INDIEN 'SPLIT A')

Algemeen zou de Europese Unie de Europese burgers de mogelijkheid bieden om meer voordeel te halen uit de positieve gevolgen van de globalisering (63%).³⁹ Zo zou de realisatie van de eenheidsmarkt bijgedragen hebben aan een sterkere internationale competitiviteit van de Belgische ondernemingen (40%).⁴⁰

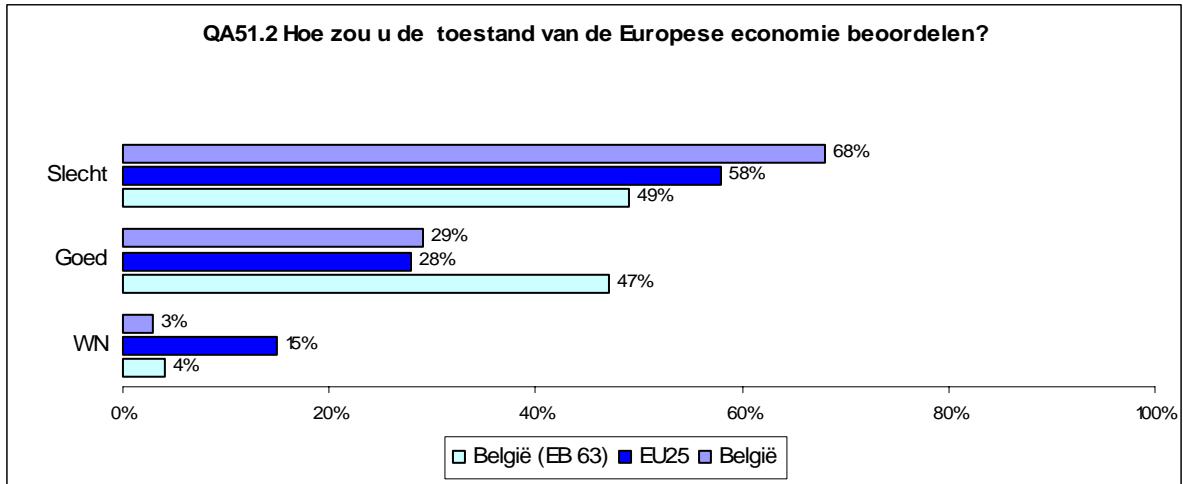

De Belgen zijn geneigd te denken dat de situatie van de Europese economie gunstig evolueert, vooral sinds anderhalf jaar (68%, hetzij +19 punten).⁴¹

³⁹ QA45b In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak: De Europese Unie stelt de Europese burgers in staat om meer voordeel te halen uit de positieve effecten van de globalisering. (INDIEN 'SPLIT B')

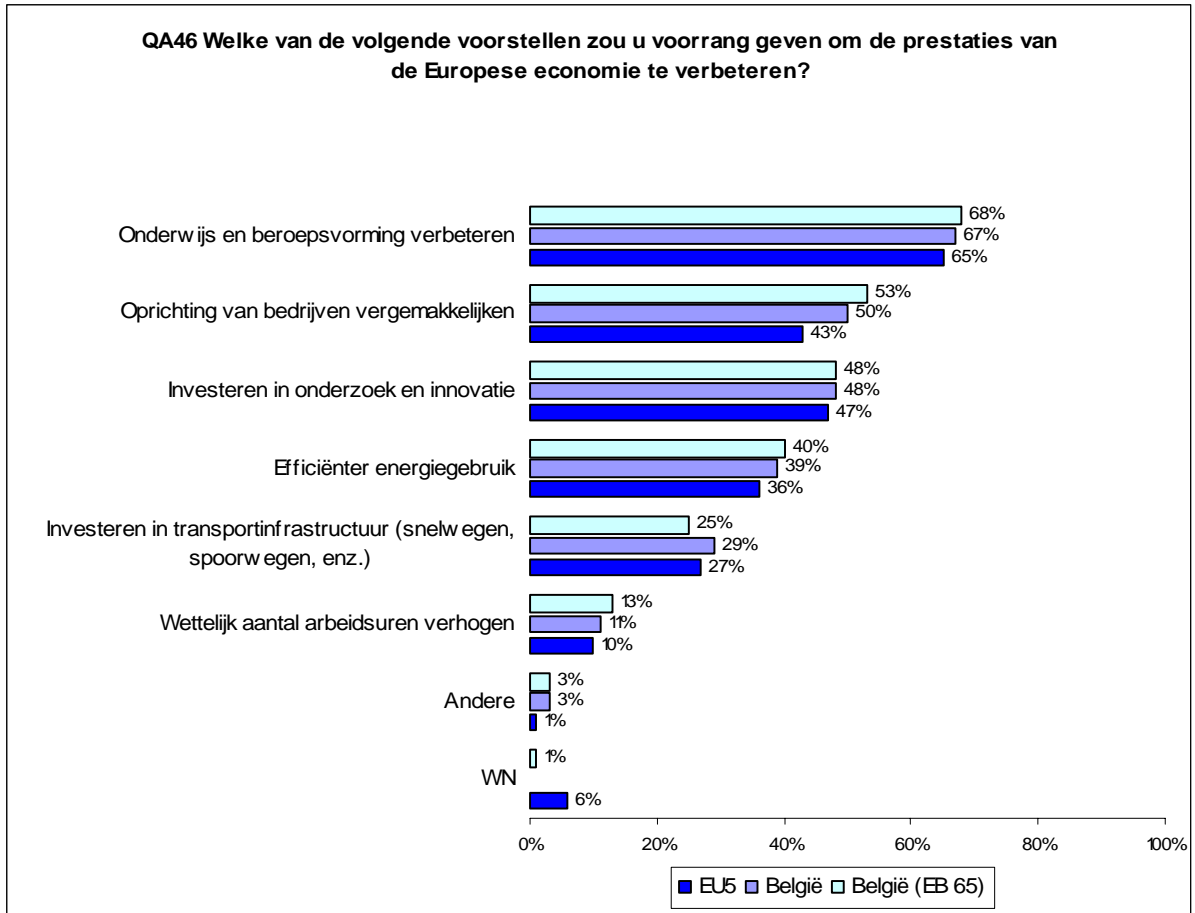
⁴⁰ QA41.1 Vindt u dat het internationale concurrentievermogen van de (NATIONALITEIT) ondernemingen ten gevolge van de eenheidsmarkt ten opzichte van 10 jaar geleden nu beter, slechter of hetzelfde is?

⁴¹ QA51.2 Hoe zou u de toestand van de Europese economie beoordelen?

Om de prestaties van de Europese economie globaal te verbeteren, stelt een meerderheid van de Belgen voor om de beroepsopleiding en het onderwijs te verbeteren (65%) en de oprichting van ondernemingen te vereenvoudigen (50%). Ze stellen ook voor om onderzoek en innovatie meer te ondersteunen (48%), om te waken over een efficiënter energiegebruik (39%) en om te investeren in de transportinfrastructuren (29%). Slechts 11% stelt voor om de wettelijke arbeidstijd te verlengen.⁴²

⁴² QA46 Welke van de volgende voorstellen zou u voorrang geven om de prestaties van de Europese economie te verbeteren?

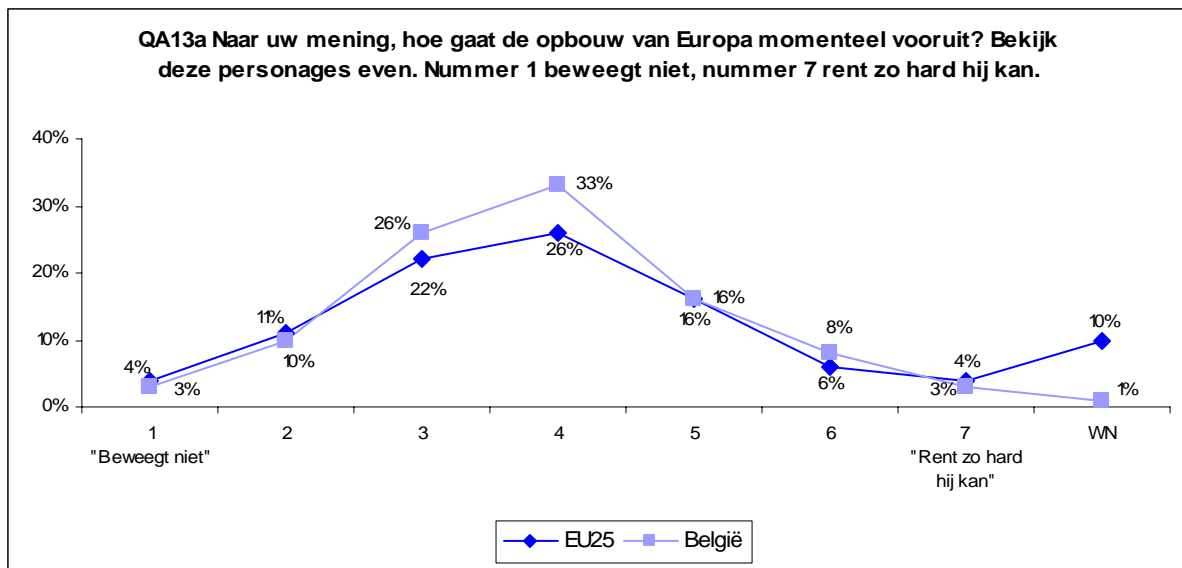

HOOFDSTUK III. HET EUROPEES INTEGRATIEPROCES IN DE KIJKER EN DEFINITIE VAN PRIORITEITEN

1. Evolutie naar een Europese politieke unie

1.1. Tempo van de opbouw van Europa

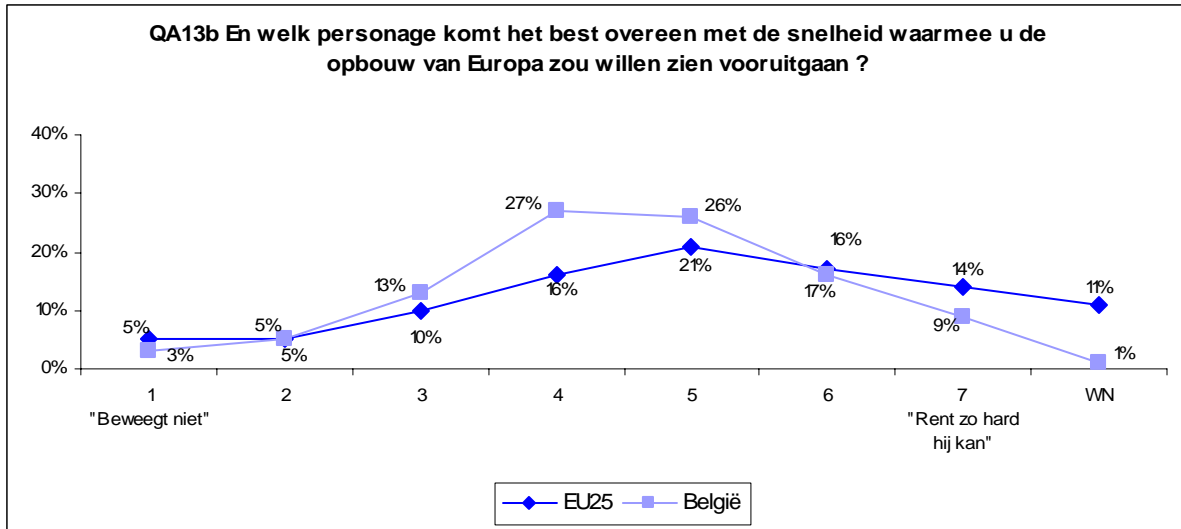
In het najaar van 2006 situeren de Belgen de snelheid van de opbouw van Europa gemiddeld op 3,8 – op een schaal van 1 tot 7. De Brusselaars situeren deze snelheid op 4,1, de Vlamingen op 3,9 en de Walen op 3,7.⁴³

Idealiter zouden de Belgen willen dat de snelheid van de opbouw van Europa 4,6 bedraagt, een hogere snelheid dus dan wat volgens hen de huidige snelheid van de opbouw van Europa is. Op gewestelijk niveau zijn de volgende ramingen gegeven: 4,8 in Wallonië, 4,7 in Brussel en 4,4 in Vlaanderen.⁴⁴

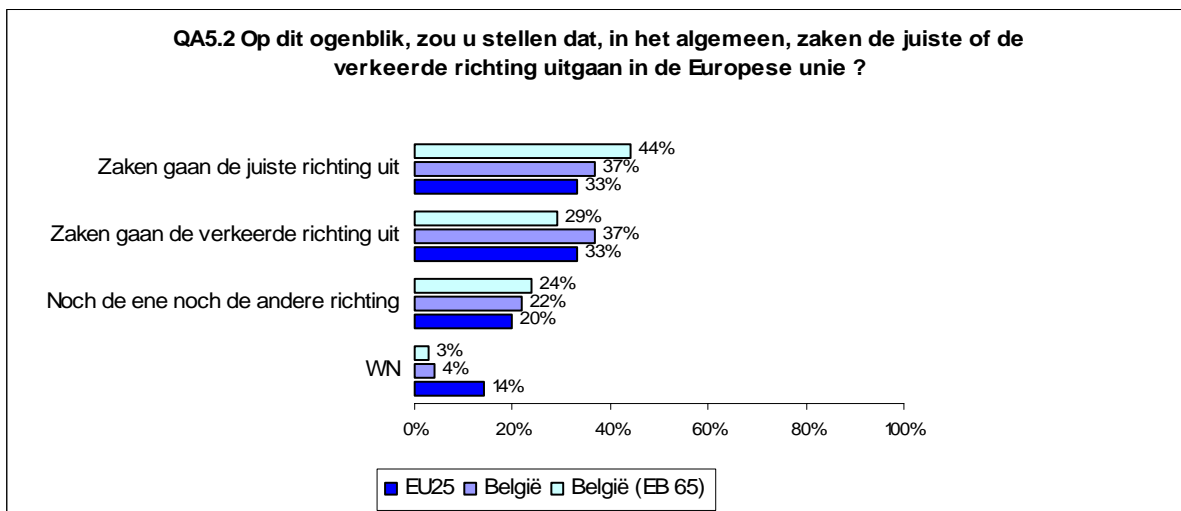
⁴³ QA13a Naar uw mening, hoe gaat de opbouw van Europa momenteel vooruit? Bekijk deze personages even. Nummer 1 beweegt niet, nummer 7 rent zo hard hij kan. Kies diegene die het best overeenstemt met uw opinie over de huidige snelheid van de opbouw van Europa.

⁴⁴ QA13b En welk personage komt het best overeen met de snelheid waarmee u de opbouw van Europa zou willen zien vooruitgaan?

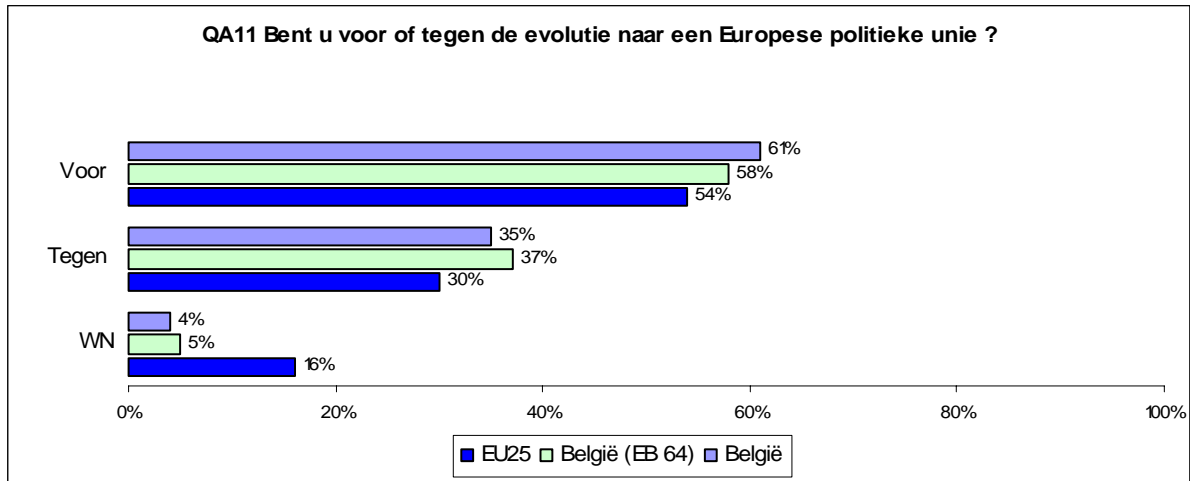

1.2. Richting die het Europees integratieproces uitgaat

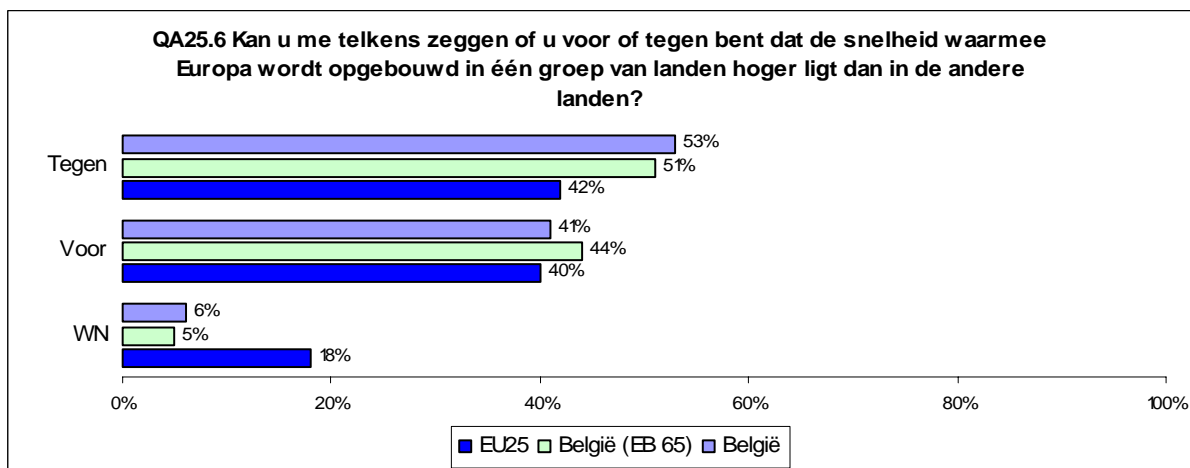
De Belgen zijn van mening dat de opbouw van Europa sneller zou moeten vooruitgaan dan nu het geval is. Toch ervaren ze moeilijkheden om te bepalen of « de zaken de goede richting uitgaan » (37%) of eerder « de verkeerde richting uitgaan » (37%). Op gewestelijk niveau lijken de Brusselaars meer geneigd te zeggen dat « de zaken de goede richting uitgaan » (47%) dan de Walen (36%) en de Vlamingen (37%). Op sociodemografisch vlak zijn de 15- tot 24-jarigen over de evolutie van de opbouw van Europa positiever (55%) dan de respondenten uit de oudere leeftijdscategorieën. Deze laatsten hebben immers eerder de neiging negatieve verwachtingen te formuleren (tussen 40 en 41%).

Algemeen zijn de Belgen voor een evolutie naar een Europese politieke unie (61%). Ze verlangen meer naar een dergelijke evolutie dan hun Europese medeburgers (54%). Op gewestelijk niveau geven de Brusselaars (73%) blijk van aanzienlijke steun op dit vlak.⁴⁵

Toch zijn de Belgen ertegen dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd, in een groep landen hoger ligt (53%). Op het vlak van de Europese Unie zijn de meningen hieromtrent meer verdeeld: 42% van de Europese burgers weigert een Europa met twee snelheden en 40% is daar voorstander van.⁴⁶

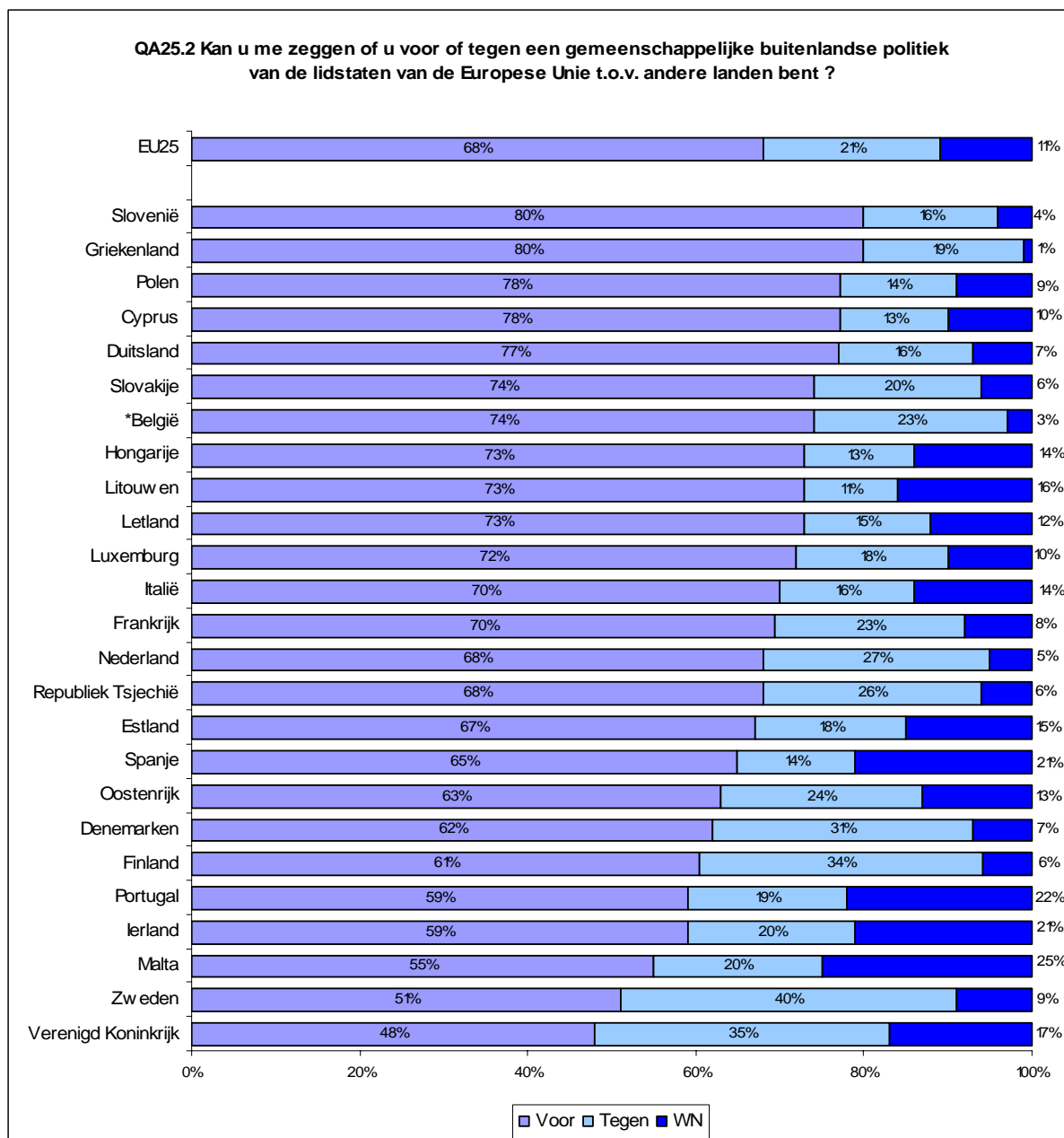
⁴⁵ QA11 Bent u voor of tegen de evolutie naar een Europese politieke unie?

⁴⁶ QA25. Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent? 6. Dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd in één groep van landen hoger ligt dan in de andere landen

2. Gemeenschappelijk buitenlands beleid en veiligheids- en defensiebeleid

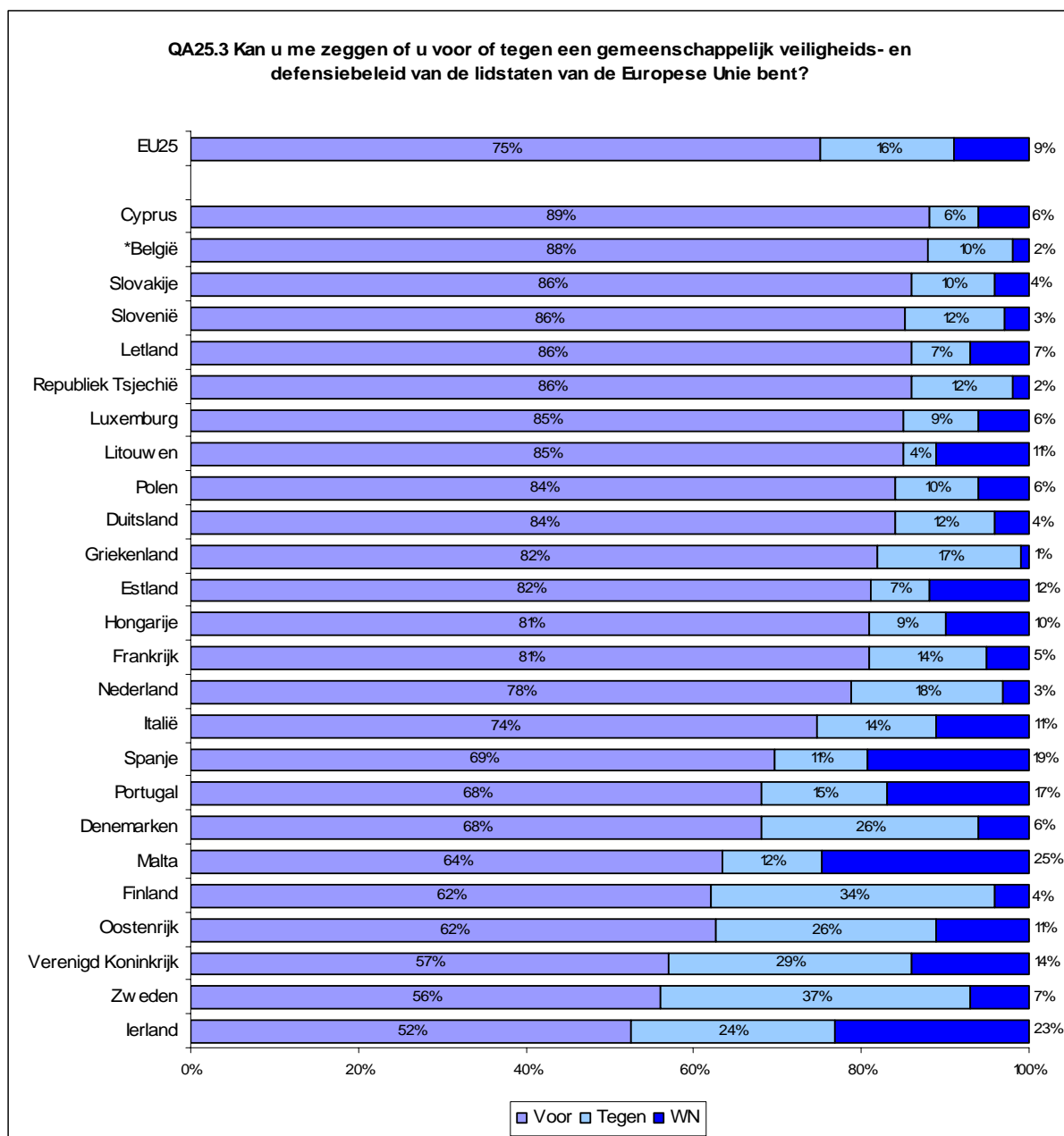
2.1. Steun voor de ontwikkeling van gemeenschappelijke beleidslijnen

Met 74% gunstige antwoorden staan de Belgen op de zevende plaats onder de burgers van de Europese Unie die de ontwikkeling van een gemeenschappelijk buitenlands beleid het meest steunen.⁴⁷

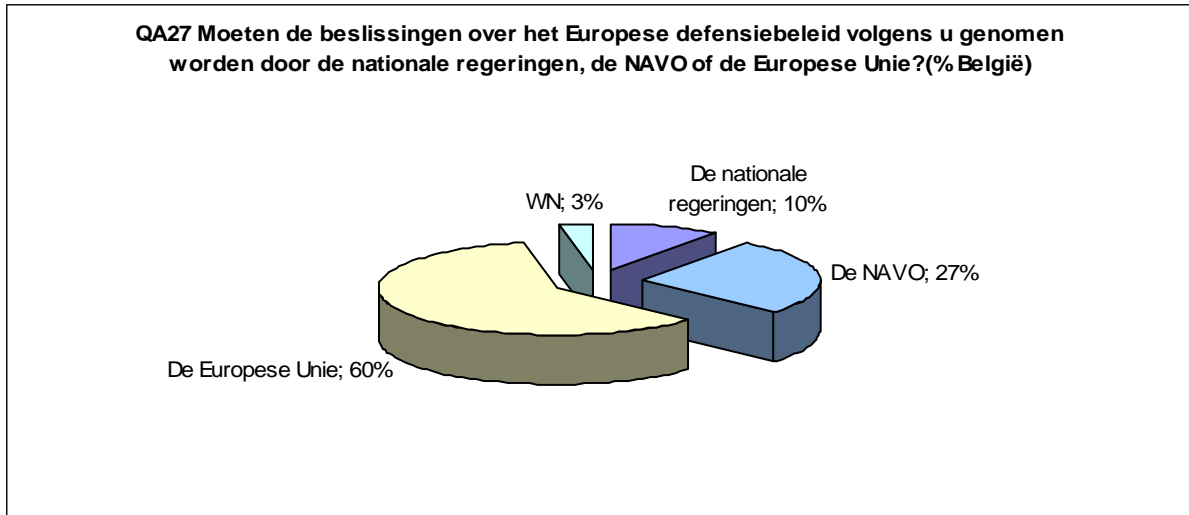
⁴⁷ QA25.2 Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent? Een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van de lidstaten van de Europese Unie t.o.v. andere landen

De Belgen zijn ook voorstander van de ontwikkeling van een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Lidstaten van de Europese Unie (88%).

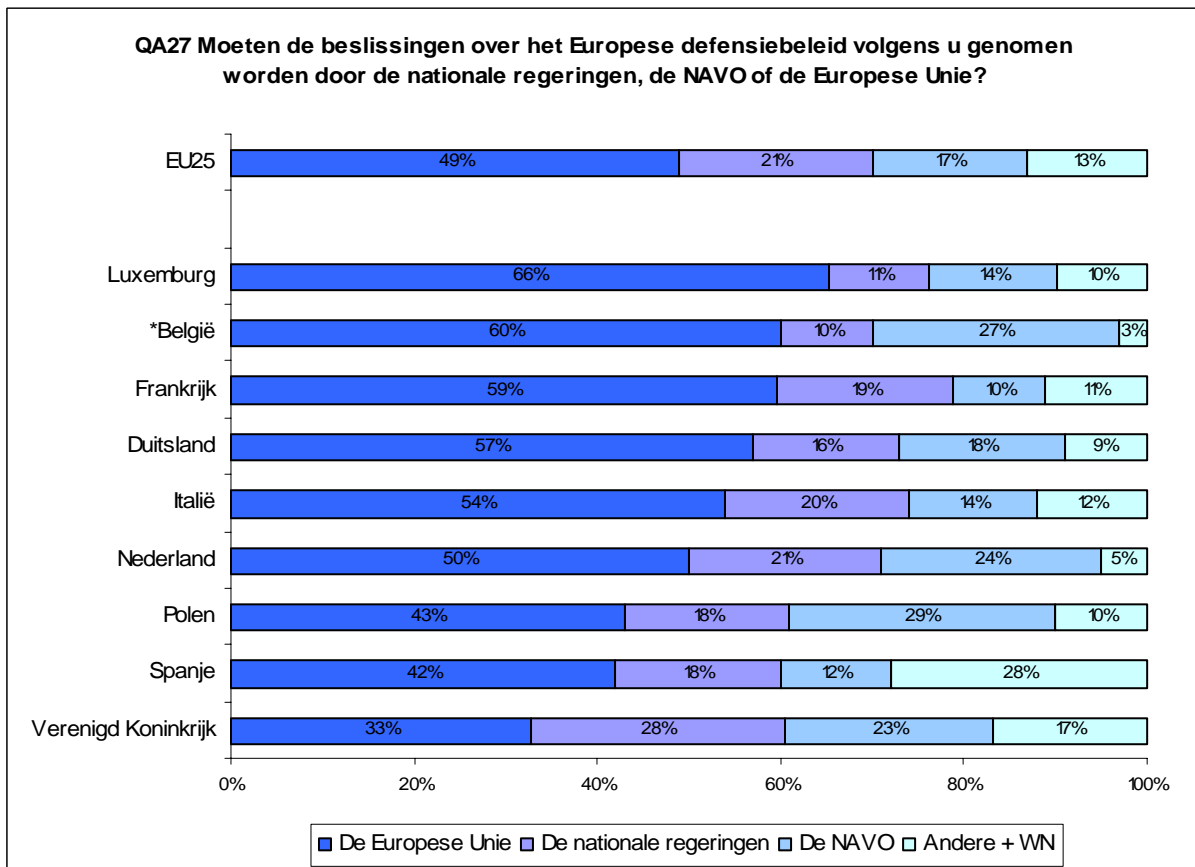

2.2. Entiteit verantwoordelijk voor de besluitvorming inzake defensie

Op het vlak van defensie vinden de Belgen dat de beslissingen moeten worden genomen door de Europese Unie (60%), eerder dan door de NAVO (27%) of de nationale Regeringen (10%).

Hierbij wijzen we erop dat de zes oprichtende landen voorstander zijn van een communautaire besluitvorming wat het Europees defensiebeleid betreft.⁴⁸

⁴⁸ QA27 Moeten de beslissingen over het Europese defensiebeleid volgens u genomen worden door de nationale regeringen, de NAVO of de Europese Unie?

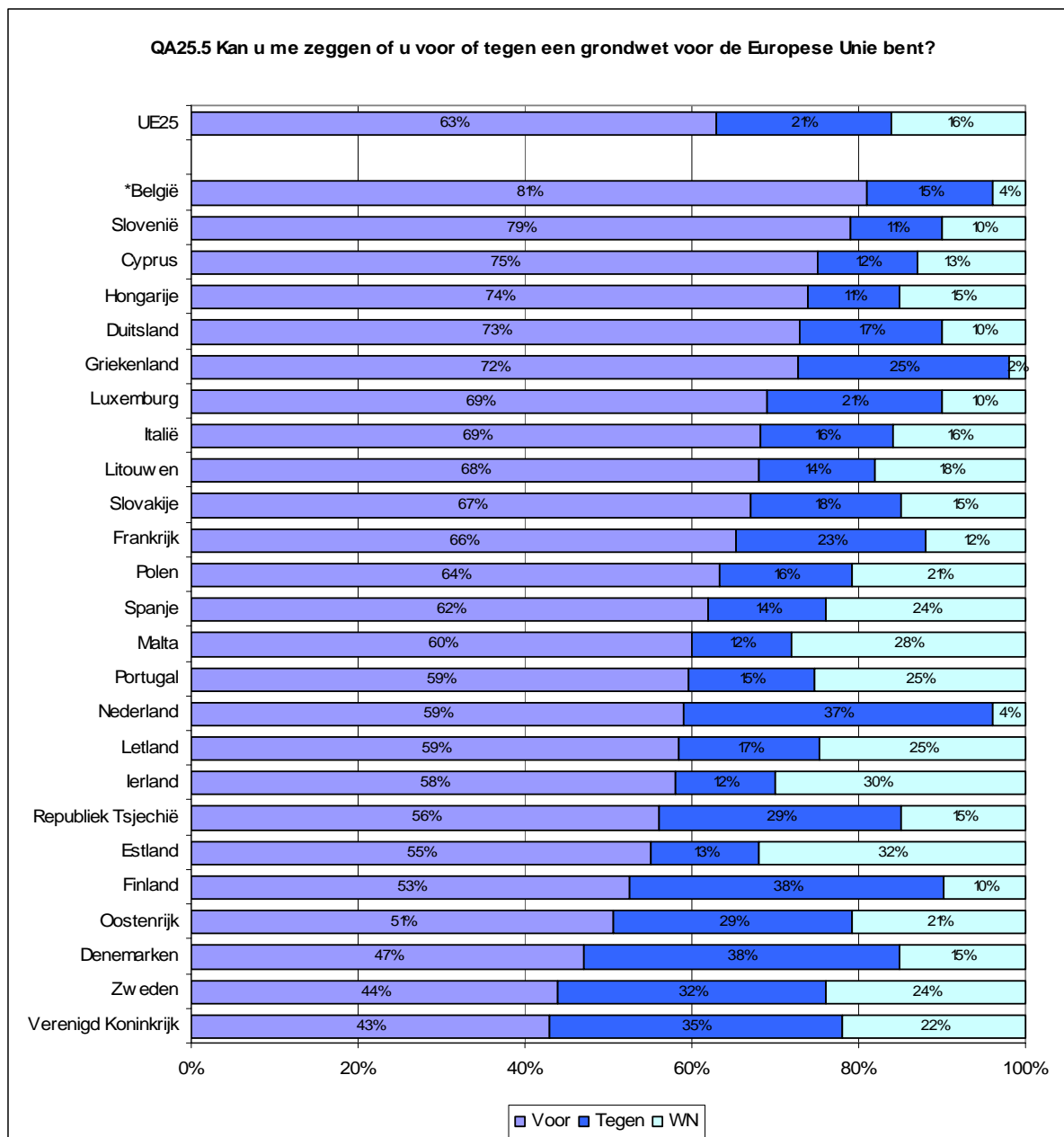
3. Een Grondwet voor Europa?

3.1. Nood aan een Europese Grondwet

Anderhalf jaar na het « neen » op het referendum in Frankrijk en Nederland en bijna één jaar na de parlementaire goedkeuring van het Grondwetsverdrag in België, komt de Standaard Eurobarometer met de Belgen terug op het concept van een « Grondwet voor de Europese Unie » als mogelijke vector om de Europese integratie te versterken. Met 81% voorstanders van een dergelijke Grondwet laat België in de hele Europese Unie het hoogste percentage voorstanders van een Grondwet voor de Europese Unie optekenen.⁴⁹

---

⁴⁹ QA25. Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent? 5. Een Grondwet voor de Europese Unie

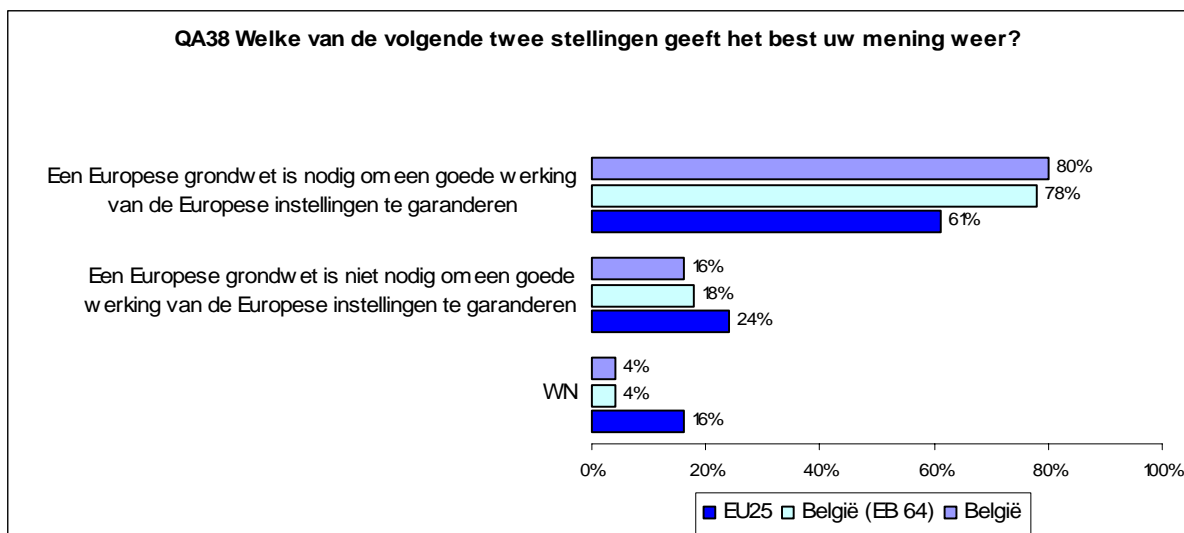
De Belgen vinden dat een Europese Grondwet noodzakelijk is om de goede werking van de Europese instellingen te verzekeren (80%)⁵⁰ en dus een « nuttig element is voor de toekomst van Europa » (39%).⁵¹

⁵⁰ QA38 Welke van de volgende twee stellingen geeft het best uw mening weer?

Een Europese grondwet is nodig om een goede werking van de Europese instellingen te garanderen

Een Europese grondwet is niet nodig om een goede werking van de Europese instellingen te garanderen

⁵¹ QA50 Welke van de volgende elementen beschouwt u als het meest nuttig voor de toekomst van Europa? Een gemeenschappelijke Grondwet

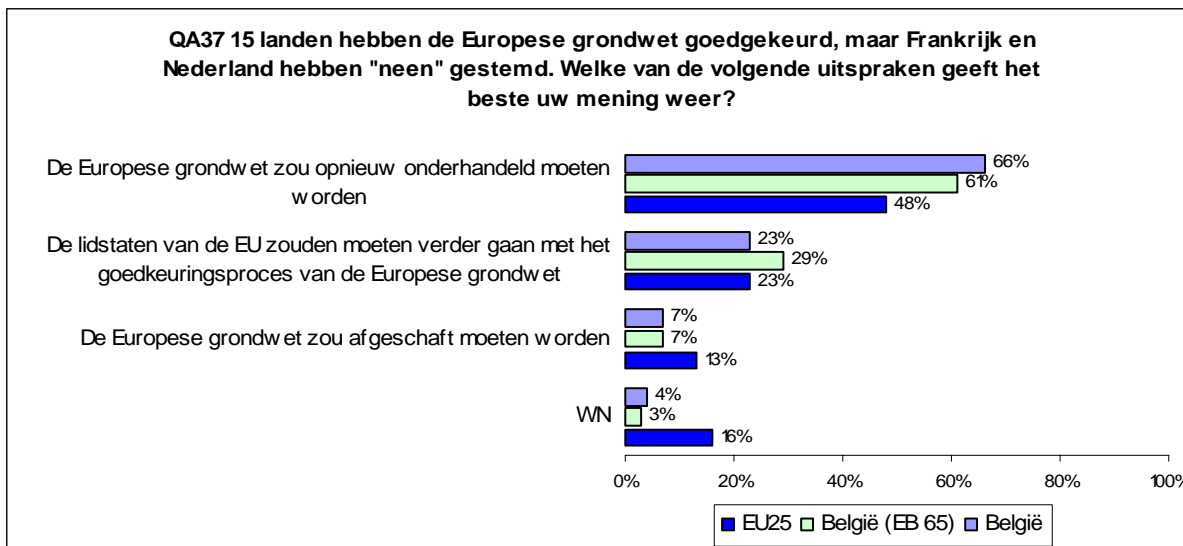
Tot slot benadrukken we dat slechts 5% van de Belgen vindt dat een hervorming van de instellingen van de Europese Unie en hun werking een prioriteit zou moeten zijn voor de Europese Unie.⁵²

3.2. Toekomst van het Grondwetsverdrag na het «neen» op de referendums in Frankrijk en Nederland

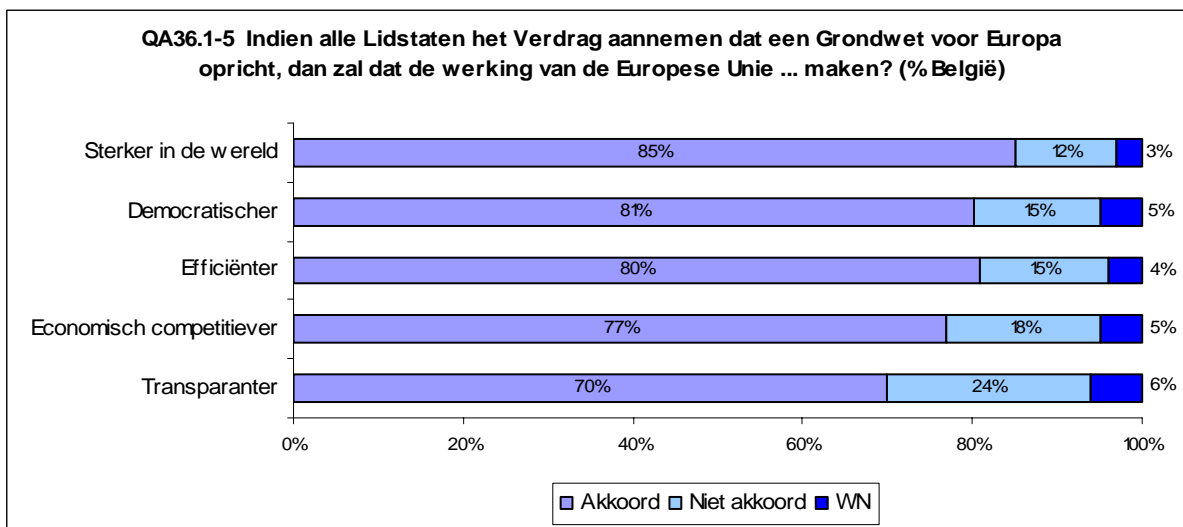
Na de negatieve resultaten van de referendums in Frankrijk en Nederland is 66% van de Belgen van mening dat er opnieuw moet worden onderhandeld over de Europese Grondwet. Een minderheid stelt voor om het goedkeuringsproces voort te zetten (23%). Slechts 7% van de Belgische burgers meent dat de Europese Grondwet afgeschaft moet worden. Op gewestelijk vlak zijn de Walen (71%) eerder geneigd te opteren voor nieuwe onderhandelingen over de Grondwet dan hun Vlaamse (65%) en Brusselse landgenoten (60%).⁵³

⁵² QA26 Kan u mij uit de volgende lijst van maatregelen opnoemen welke, volgens u, de 3 maatregelen zijn waaraan de Europese Unie voorrang zou moeten geven. De instellingen van de Europese Unie en hun werking hervormen

⁵³ QA37 15 landen hebben de Europese Grondwet goedgekeurd, maar Frankrijk en Nederland hebben "neen" gestemd. Welke van de volgende uitspraken geeft het best uw mening weer? De Lidstaten van de Europese Unie zouden moeten verder gaan met het goedkeuringsproces van de Europese Grondwet; De Europese Grondwet zou opnieuw onderhandeld moeten worden; De Europese Grondwet zou afgeschaft moeten worden

Hoewel slechts 23% van de Belgen vindt dat de Lidstaten het goedkeuringsproces zouden moeten voortzetten, denkt een meerderheid dat als alle Lidstaten het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa goedkeuren, de Europese Unie sterker zou staan in de wereld (85%) en competitiever zou zijn (77%). De werking van de Europese Unie zou dan democratischer (81%), efficiënter (80%) en transparanter zijn (70%).⁵⁴

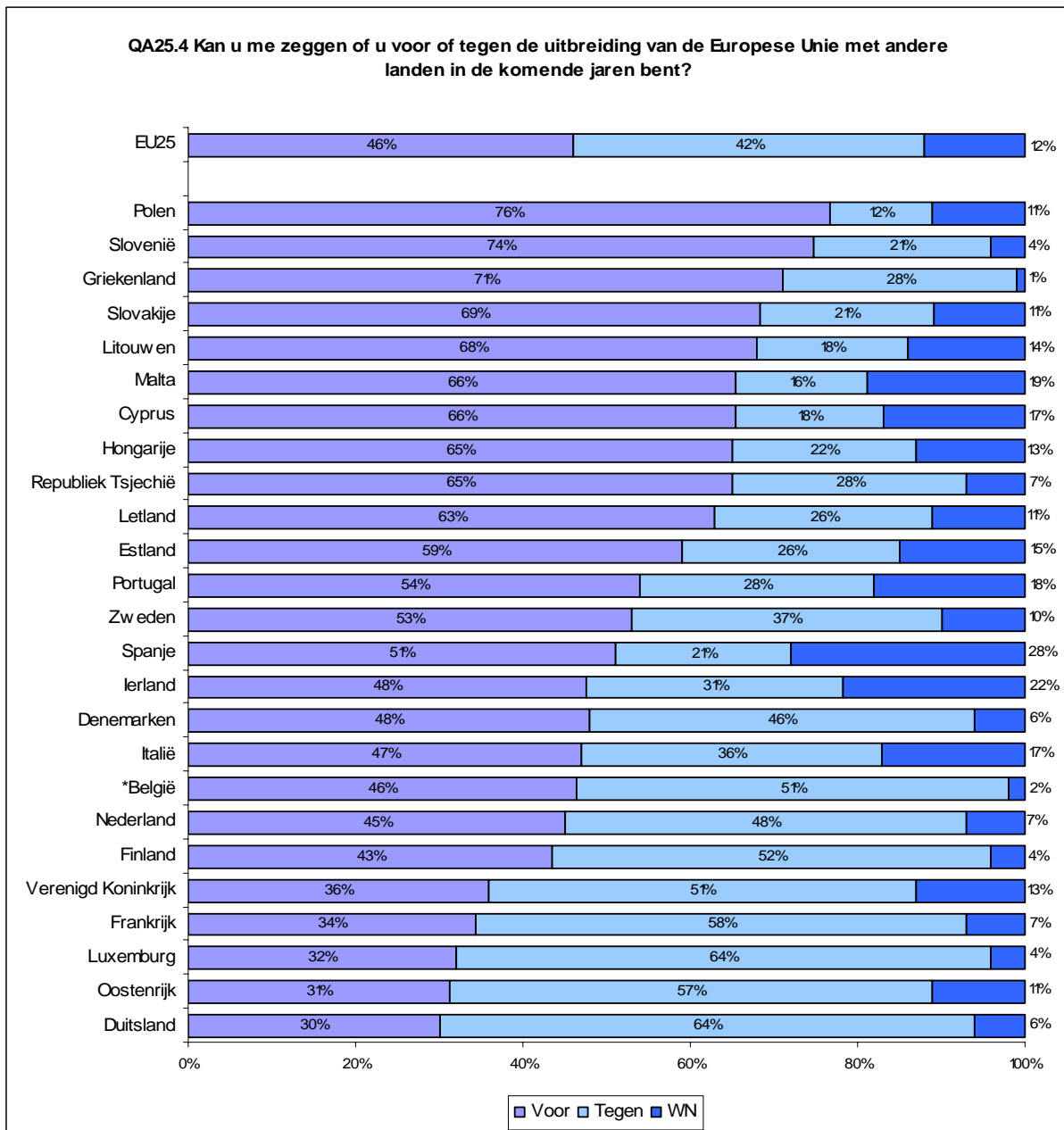

⁵⁴ QA36. Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u helemaal akkoord, eerder akkoord, eerder niet akkoord of helemaal niet akkoord gaat? Indien alle Lidstaten het Verdrag aannemen dat een Grondwet voor Europa opricht, dan zal dat de werking van de Europese Unie ... maken. 1. Democratischer; 2. Efficiënter; 3. Transparanter; 4. Sterker in de wereld; 5. Economisch competitiever; 6. Meer sociaaldenkend

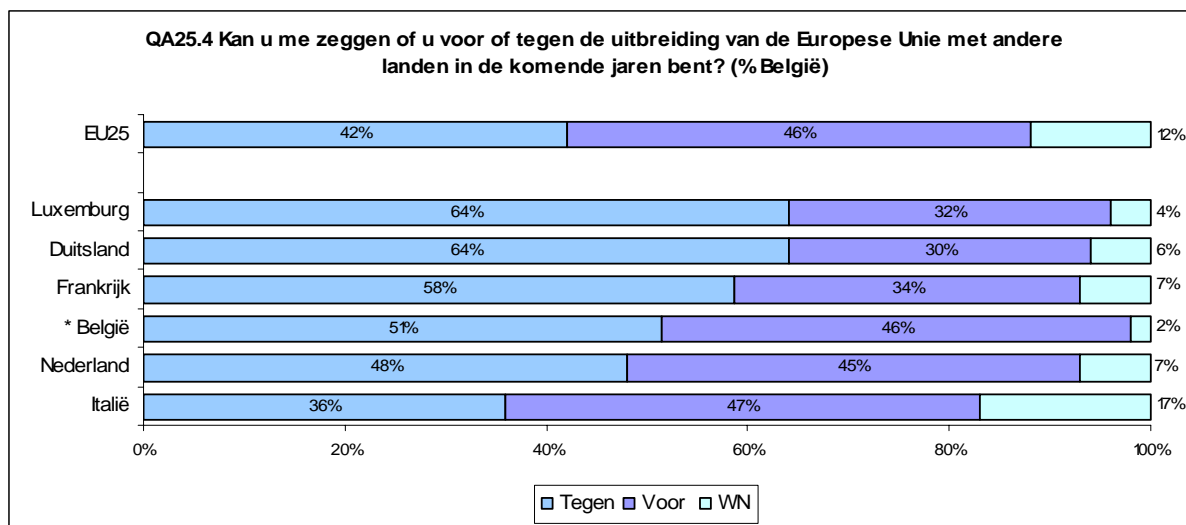
4. De uitbreiding

4.1. Reacties op het vooruitzicht van een nieuwe golf van toetredingen

Terwijl de Europese Unie zich voorbereidt op de verwelkoming van twee nieuwe Lidstaten op 1 januari 2007, zegt 51% van de Belgen tegenstander te zijn van een nieuwe uitbreiding. Met dit percentage behoort België tot de zeven landen die het meest tegen een nieuwe uitbreiding van de Europese Unie zijn, met name: Duitsland (64%), Luxemburg (64%), Frankrijk (58%), Oostenrijk (57%), Finland (52%) en het Verenigd Koninkrijk (51%).

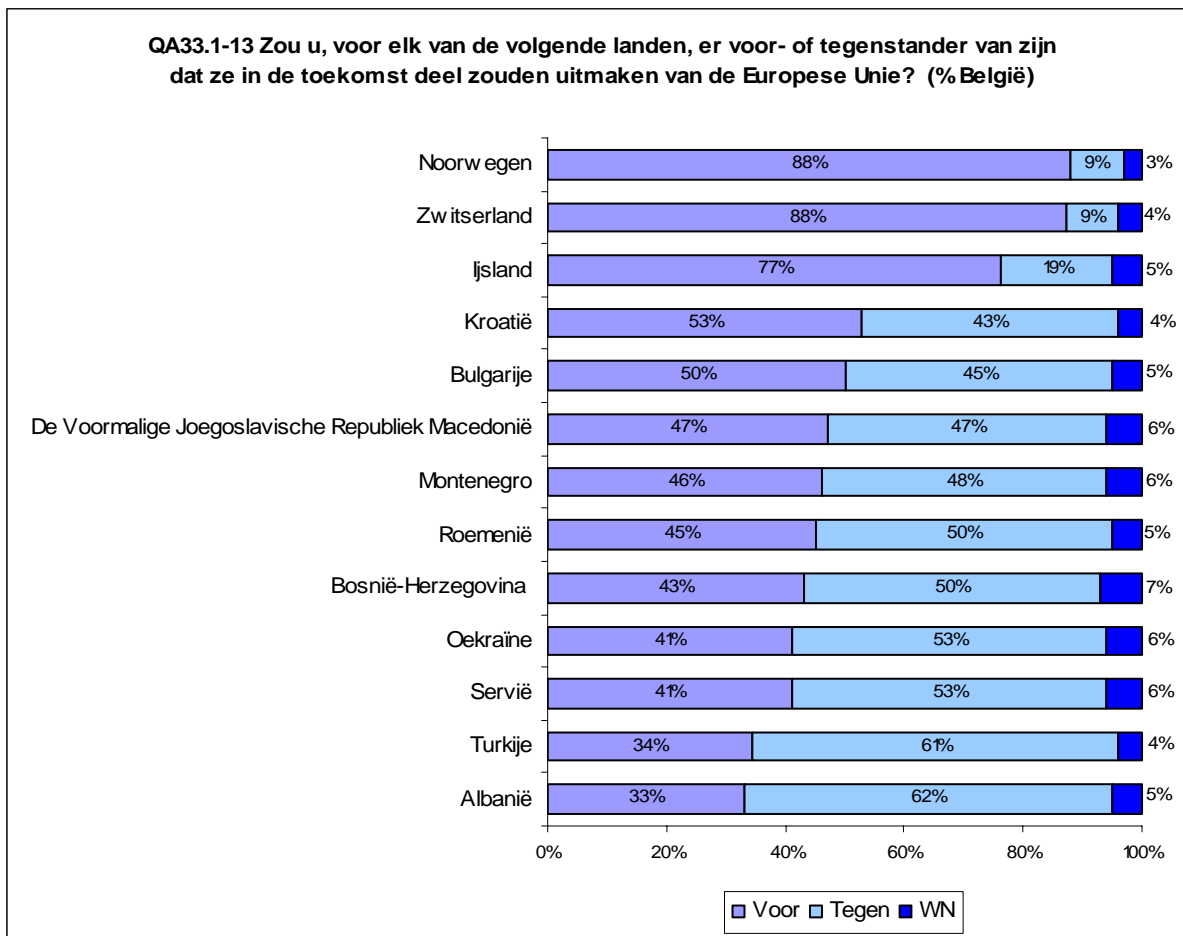

Als we de resultaten van vroegere golven van de Eurobarometer onderzoeken, stellen we vast dat sinds het najaar van 2004 steeds meer Belgen zich verzetten tegen een nieuwe uitbreiding van de Europese Unie.

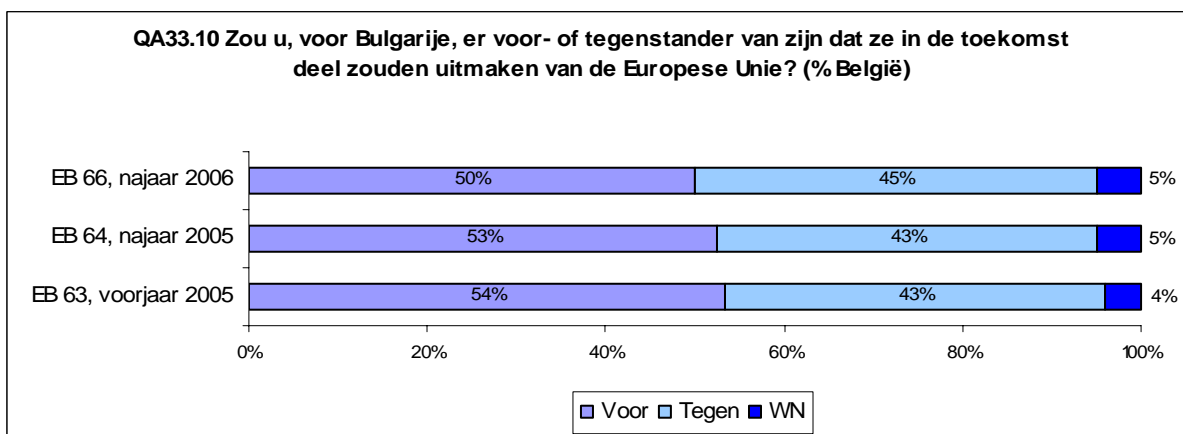

4.2. Houding ten aanzien van de aangesloten landen en de kandidaat-landen

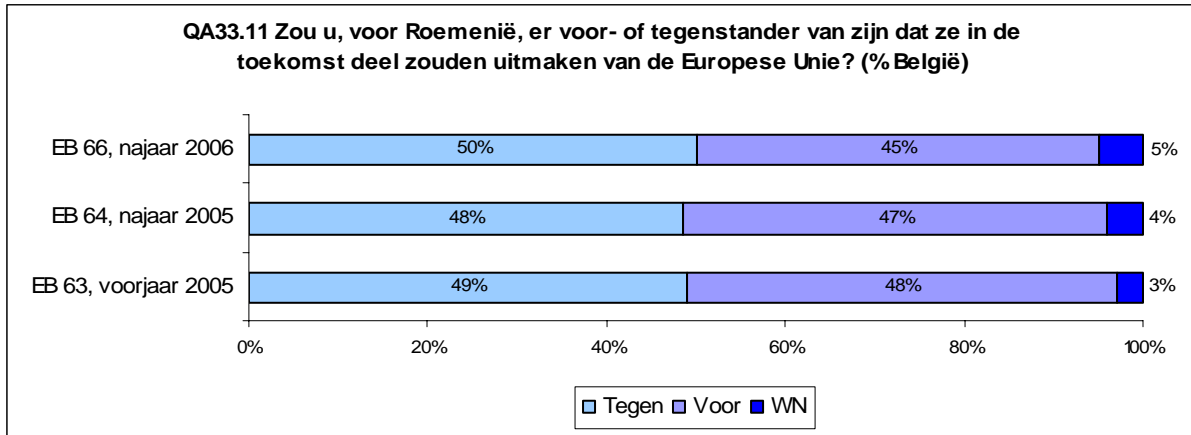
Als men hen vraagt om geval per geval de eventuele toetreding van een reeks landen te beschouwen, blijken de Belgen gunstig te staan tegenover de toetreding van Noorwegen (88%), Zwitserland (88%), IJsland (77%), Kroatië (53%) en Bulgarije (50%). De houding van de Belgen is verdeelder met betrekking tot de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (47% « voor » en 47% « tegen ») en Montenegro (46% « voor » en 48% « tegen »). Tot slot zijn ze er tegen dat Albanië (62%), Turkije (61%), Servië (53%), Oekraïne (53%), Bosnië-Herzegovina (50%) en Roemenië (50%) in de toekomst deel zouden uitmaken van de Europese Unie.

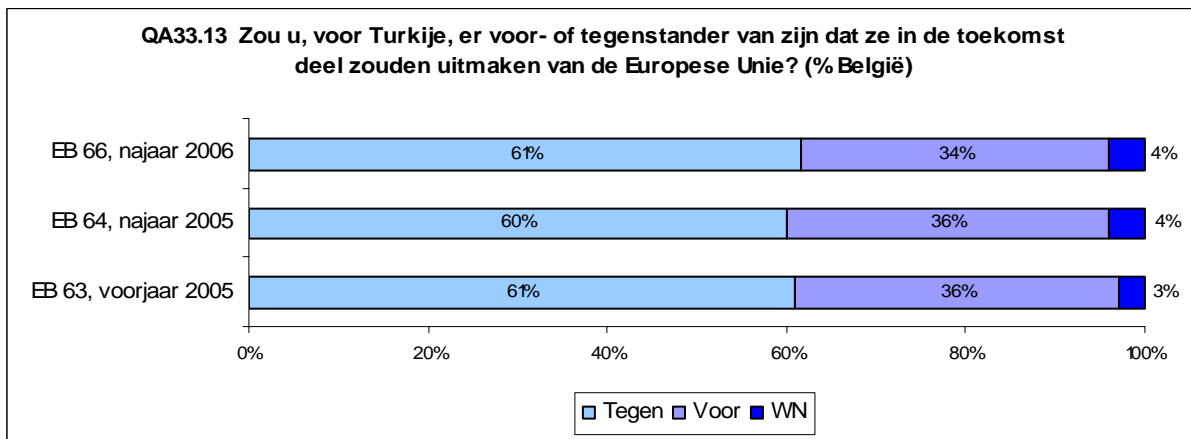
De voorstand van de Belgen voor de toetreding van Bulgarije (50%) blijkt groter dan het Europees gemiddelde (46%), maar is gedaald sinds het voorjaar van 2005 (-4 punten).

Tijdens het voorbije jaar is de tegenstand van de Belgen tegen de toetreding van Roemenië toegenomen: momenteel zegt één respondent op twee niet te willen dat Roemenië lid wordt van de Europese Unie (50%).

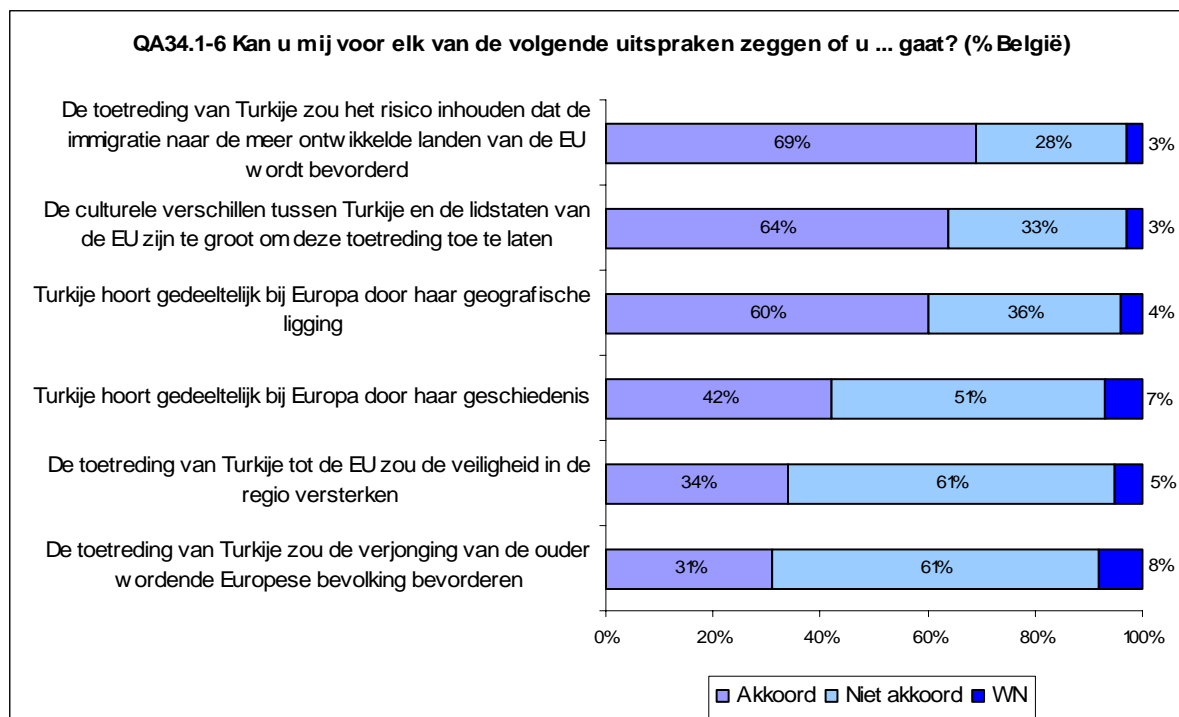
Tot slot blijven de Belgen bij hun standpunt omtrent de toetreding van Turkije, waarmee op 3 oktober 2005 toetredingsonderhandelingen van start gingen: 3 Belgen op 5 zijn tegen de toetreding van dit land tot de Europese Unie.

De Belgen zijn meer bereid de toetreding van Turkije tot de Europese Unie te overwegen als dit voorgesteld wordt als een eventuele mogelijkheid in de verre toekomst. Ze leggen toch de nadruk op het feit dat Turkije de mensenrechten zal moeten respecteren (94%) en zijn economisch niveau zal moeten opkrikken (88%) alvorens aanspraak te kunnen maken op het statuut van Lidstaat.⁵⁵ Momenteel vrezen ze dat de toetreding van Turkije de immigratie naar de meest ontwikkelde landen van de Europese Unie zal aanmoedigen (69%). Ze benadrukken ook dat de culturele verschillen tussen Turkije en de Lidstaten van de Europese Unie groot zijn en de toetreding tot de Europese Unie in de weg zouden staan (64%). Tot slot verwerpen de Belgen de argumenten dat de toetreding van

⁵⁵ QA34. Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u helemaal akkoord, eerder akkoord, eerder niet akkoord of helemaal niet akkoord gaat? 7. Om binnen een tiental jaar te kunnen toetreden tot de Europese Unie zal Turkije de mensenrechten systematisch moeten respecteren; 8. Om binnen een tiental jaar te kunnen toetreden tot de Europese Unie zal Turkije haar economisch peil op aanzienlijke manier verbeterd moeten hebben

Turkije de veiligheid in de regio zou kunnen versterken (61%) of de verjonging van de ouder wordende Europese bevolking zou kunnen bevorderen (61%).⁵⁶

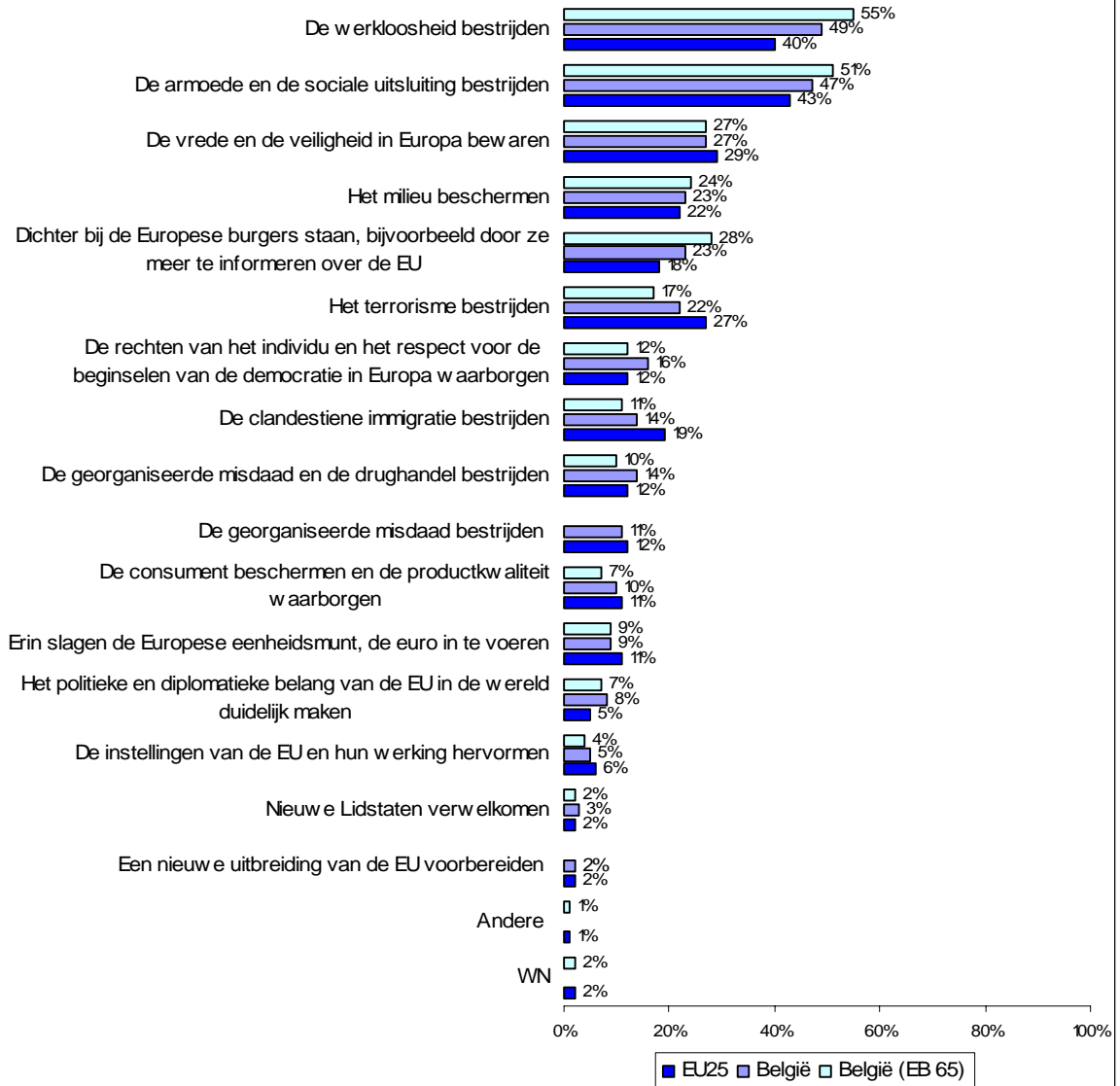
5. Toekomstige prioriteiten

Ter afronding van de enquête geven de Belgische burgers aan op welke domeinen de Europese Unie haar toekomstige actie zou moeten toespitsen. De belangrijkste vermelde domeinen zijn de bestrijding van de werkloosheid (49%), de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting (47%), de handhaving van de vrede en de veiligheid in Europa (27%), de bescherming van het milieu (23%), de verbetering van de informatie die wordt verstrekt over de Europese Unie (23%) en de strijd tegen het terrorisme (22%). De hervorming van de Europese instellingen en hun werking of de verwelcoming van nieuwe Lidstaten zijn volgens de Belgen geen prioriteiten voor de Europese Unie (respectievelijk slechts 5% en 3% vermeldingen).⁵⁷

⁵⁶ QA34. Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u helemaal akkoord, eerder akkoord, eerder niet akkoord of helemaal niet akkoord gaat? 1. Turkije hoort gedeeltelijk bij Europa door haar geografische ligging; 2. Turkije hoort gedeeltelijk bij Europa door haar geschiedenis; 3. De toetreding van Turkije tot de Europese Unie zou de veiligheid in de regio versterken; 4. De culturele verschillen tussen Turkije en de lidstaten van de Europese Unie zijn te groot om deze toetreding toe te laten; 5. De toetreding van Turkije zou de verjonging van de ouder wordende Europese bevolking bevorderen; 6. De toetreding van Turkije zou het risico inhouden dat de immigratie naar de meer ontwikkelde landen van de Europese Unie wordt bevorderd

⁵⁷ QA26 Kan u mij uit de volgende lijst van maatregelen opnoemen welke, volgens u, de 3 maatregelen zijn waaraan de Europese Unie voorrang zou moeten geven.

QA26 Kan u mij uit de volgende lijst van maatregelen opnoemen welke, volgens u, de 3 maatregelen zijn waaraan de Europese Unie voorrang zou moeten geven?

BIJLAGEN

1. Technische specificaties

Entre le 6 septembre et le 10 octobre 2006, TNS Opinion & Social, un consortium créé entre Taylor Nelson Sofres et EOS Gallup Europe, a réalisé la vague 66.1 de l'EUROBAROMETRE à la demande de la COMMISSION EUROPEENNE, Direction Générale de la Communication, unité « Analyse de l'opinion publique et des médias ».

L'EUROBAROMETRE 66.1 couvre la population de 15 ans et plus - ayant la nationalité d'un des Pays membres de l'Union européenne - et résidant dans un des pays Membres de l'Union européenne. L'EUROBAROMETRE 66.1 a été conduit également dans les deux pays accédants (la Bulgarie et la Roumanie) et dans les deux pays candidats (la Croatie et la Turquie), ainsi que dans la Communauté Turque Chypriote. Dans ces pays, l'étude a couvert la population nationale et les citoyens de tous les Etats membres résidant dans ces pays et ayant une maîtrise d'une des langues nationales respectives pour répondre au questionnaire. Le principe d'échantillonnage appliqué dans tous les Etats participant à cette étude est une sélection aléatoire (probabiliste) à phases multiples. Dans chaque pays, divers points de chute ont été tirés avec une probabilité proportionnelle à la taille de la population (afin de couvrir la totalité du pays) et à la densité de la population.

A cette fin, ces points de chute ont été tirés systématiquement dans chacune des "unités régionales administratives", après avoir été stratifiés par unité individuelle et par type de région. Ils représentent ainsi l'ensemble du territoire des pays participant à l'étude, selon les EUROSTAT-NUTS II (ou équivalent) et selon la distribution de la population habitant dans le pays en termes de zones métropolitaines, urbaines et rurales. Dans chacun des points de chute sélectionnés, une adresse de départ a été tirée de manière aléatoire. D'autres adresses (chaque Nième adresse) ont ensuite été sélectionnées par une procédure de "random route" à partir de l'adresse initiale. Dans chaque ménage, le répondant a été tiré aléatoirement (suivant la règle du "plus proche anniversaire"). Toutes les interviews ont été réalisées en face à face chez les répondants et dans la langue nationale appropriée. En ce qui concerne la technique de collecte de données, le système CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) a été utilisé dans tous les pays où cela était possible.

ABREVIATIONS	PAYS	INSTITUTS	N° ENQUETES	DATESTERRAIN		POPULATION 15+
BE	Belgique	TNS Dimarso	1.003	6/09/2006	1/10/2006	8.650.994
CZ	Rép. Tchèque	TNS Aisa	1.091	7/10/2006	26/09/2006	8.571.710
DK	Danemark	TNS Gallup DK	1.003	9/09/2006	10/10/2006	4.411.580
DE	Allemagne	TNS Infratest	1.525	8/09/2006	4/10/2006	64.361.608
EE	Estonie	Emor	1.000	8/09/2006	2/10/2006	887.094
EL	Grèce	TNS ICAP	1.000	6/09/2006	3/10/2006	8.693.566
ES	Espagne	TNS Demoscopia	1.003	6/09/2006	5/10/2006	37.024.972
FR	France	TNS Sofres	1.007	6/09/2006	30/09/2006	44.010.619
IE	Irlande	TNS MRBI	1.000	6/09/2006	10/10/2006	3.089.775
IT	Italie	TNS Abacus	1.006	7/09/2006	5/10/2006	48.892.559
CY	Rép. de Chypre	Synovate	503	6/09/2006	1/10/2006	596.752
CY(tcc)	Com. turque chypriote	KADEM	500	7/09/2006	30/09/2006	157.101
LV	Lettonie	TNS Latvia	1.015	8/09/2006	9/10/2006	1.418.596
LT	Lituanie	TNS Gallup Lithuania	1.000	6/09/2006	2/10/2006	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	500	6/09/2006	4/10/2006	374.097
HU	Hongrie	TNS Hungary	1.005	6/09/2006	25/09/2006	8.503.379
MT	Malte	MISCO	500	7/09/2006	4/10/2006	321.114
NL	Pays-Bas	TNS NIPO	1.018	6/09/2006	5/10/2006	13.030.000
AT	Autriche	Österreichisches Gallup-Institut	1.016	6/09/2006	5/10/2006	6.848.736
PL	Pologne	TNS OBOP	1.000	9/09/2006	4/10/2006	31.967.880

Standard Eurobarometer 66.1

PT	Portugal	TNS EUROTESTE	995	6/09/2006	2/10/2006	8.080.915
SI	Slovénie	RM PLUS	1.031	6/09/2006	5/10/2006	1.720.137
SK	Slovaquie	TNS AISA SK	1.023	13/09/2006	26/09/2006	4.316.438
FI	Finlande	TNS Gallup Oy	1.000	7/09/2006	4/10/2006	4.348.676
SE	Suède	TNS GALLUP	1.013	7/09/2006	2/10/2006	7.486.976
UK	Royaume-Uni	TNS UK	1.308	6/09/2006	7/10/2006	47.685.578
BG	Bulgarie	TNS BBSS	1.035	6/09/2006	20/09/2006	6.671.699
RO	Roumanie	TNS CSOP	1.047	7/09/2006	29/09/2006	18.173.179
HR	Croatie	Puls	1000	7/09/2006	27/09/2006	3.722.800
TR	Turquie	TNS PIAR	1005	6/09/2006	4/10/2006	47.583.830
TOTAL			29.152	6/09/2006	10/10/2006	444.406.021

Dans chaque pays, l'échantillon a été comparé à l'univers. La description de l'univers se base sur les données de population EUROSTAT ou provenant des Instituts nationaux de Statistique. Pour tous les pays couverts par l'étude, une procédure de pondération nationale a été réalisée (utilisant des pondérations marginales et croisées), sur base de cette description de l'univers. Dans tous les pays le sexe, l'âge, les régions et la taille de l'agglomération ont été introduits dans la procédure d'itération. Pour la pondération internationale (i.e. les moyennes UE), TNS Opinion & Social recourt aux chiffres officiels de population, publiés par EUROSTAT ou les instituts nationaux de Statistique. Les chiffres complets de la population, introduits dans cette procédure de post-pondération, sont indiqués ci-dessus.

Il importe de rappeler aux lecteurs que les résultats d'un sondage sont des estimations dont l'exactitude, toutes choses égales par ailleurs, dépend de la taille de l'échantillon et du pourcentage observé. Pour des échantillons d'environ 1.000 interviews, le pourcentage réel oscille dans les intervalles de confiance suivants :

Pourcentages observés	10% ou 90%	20% ou 80%	30% ou 70%	40% ou 60%	50%
Limites de confiance	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

2. Vragenlijst

QA1	Wanneer u met vrienden bent, gebeurt het dan ... dat u de politiek bespreekt ?
-----	--

(150)

Vaak	1
Af en toe	2
Nooit	3
WN	4

EB65.2 QA1

QA2	Wanneer u een opinie heeft waar u werkelijk aan houdt, is het u dan al overkomen vrienden, werkmakers, relaties van deze opinie te overtuigen? Komt dit ... voor ?
-----	--

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(151)

Vaak	1
Af en toe	2
Zelden	3
Nooit	4
WN	5

EB65.2 QA2

QA3	Bent u algemeen gesproken... met het leven dat u leidt?
-----	---

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(152)

Heel tevreden	1
Eerder tevreden	2
Eerder niet tevreden	3
Helemaal niet tevreden	4
WN	5

EB65.2 QA3

QA4	Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ?
-----	--

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Beter	Minder goed	Hetzelfde	WN
---	-------	-------------	-----------	----

(153)	1	Uw leven in het algemeen	1	2	3	4
(154)	2	De economische situatie in België	1	2	3	4
(155)	3	De financiële situatie van uw gezin	1	2	3	4
(156)	4	De werkgelegenheid in België	1	2	3	4

Standaard Eurobarometer 66.1

(157)	5	Uw beroepssituatie	1	2	3	4
-------	---	--------------------	---	---	---	---

EB65.2 QA4

QA5	Op dit ogenblik, zou u stellen dat, in het algemeen, zaken de juiste of de verkeerde richting uitgaan, ... ?					
-----	--	--	--	--	--	--

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Zaken gaan de juiste richting uit	Zaken gaan de verkeerde richting uit	Noch de ene noch de andere richting (ENQ. NIET VOORLEZEN)	WN

(158)	1	In België	1	2	3	4
(159)	2	In de Europese unie	1	2	3	4

EB65.1 QA14

*FILT: BIJ VRAAG QA6 ITEMS 5, 11 EN 12 NIET STELLEN IN CY(tcc)

QA6	Ik zou u een vraag willen stellen over de mate waarin u vertrouwen hebt in bepaalde instellingen. Kan u me over elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen?					
-----	---	--	--	--	--	--

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Eerder vertrouwen	Eerder geen vertrouwen	WN

(160)	1	De geschreven pers	1	2	3
(161)	2	De radio	1	2	3
(162)	3	De televisie	1	2	3
(163)	4	Internet	1	2	3
(164)	5	Justitie, het Belgische rechtssysteem	1	2	3
(165)	6	De politie	1	2	3
(166)	7	Het leger	1	2	3
(167)	8	De religieuze instellingen	1	2	3
(168)	9	De vakbonden	1	2	3
(169)	10	De politieke partijen	1	2	3
(170)	11	De Belgische Federale regering	1	2	3
(171)	12	Het Belgisch Parlement	1	2	3
(172)	13	De Europese Unie	1	2	3
(173)	14	De Verenigde Naties	1	2	3
(174)	15	Consumentenbonden	1	2	3

EB65.2 QA10 (items 5, 11-14) - EB64.2 QA7 (items 1-3, 6-10)

Standaard Eurobarometer 66.1

*FILT: VRAGEN QA7a EN QA9a NIET STELLEN IN BG, RO, TR, HR en CY (tcc), ZIJ GAAN ONMIDDELLIJK DOOR NAAR VRAAG QA7b

QA7a Denkt u algemeen gesproken dat het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie ... ?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(175)	
Een goede zaak is	1
Een slechte zaak is	2
Noch een goede noch een slechte zaak is	3
WN	4

EB65.2 QA11a

QA8a Alles welbeschouwd, denkt u dat België wel of geen voordelen gehaald heeft uit zijn lidmaatschap van de Europese Unie ?

(176)	
Voordelen eruit gehaald	1
Geen voordelen eruit gehaald	2
WN	3

EB65.2 QA12a

QA9a Niet iedereen is het eens over de voordelen en nadelen die er zijn voor België door deel uit te maken van de Europese Unie. Ik ga u enkele domeinen voorlezen, en kan u voor elk domein zeggen of het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie er ... op heeft?

(ENQ. TOON SCHERM)

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Een zeer goed effect	Een eerder goed effect	Een eerder slecht effect	Een zeer slecht effect	WN
---	----------------------	------------------------	--------------------------	------------------------	----

(177)	1	De veiligheid van ons land	1	2	3	4	5
(178)	2	Onze economie	1	2	3	4	5
(179)	3	Onze levensstandaard	1	2	3	4	5
(180)	4	Onze landbouw	1	2	3	4	5
(181)	5	Onze invloed in de wereld	1	2	3	4	5
(182)	6	De tewerkstelling in ons land	1	2	3	4	5

EB64.2 QA10a TREND MODIFIED

*FILT: STEL QA7b TOT QA9b ENKEL IN BG, RO, TR, HR EN CY (tcc). ANDEREN GA NAAR QA10

Standaard Eurobarometer 66.1

AAN ALLEN

QA10 Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een ... imago ?

	(191)
Heel positief	1
Redelijk positief	2
Neutraal	3
Redelijk negatief	4
Heel negatief	5
WN	6

EB65.2 QA13

QA11 Bent u voor of tegen de evolutie naar een Europese politieke unie ?

	(192)
Voor	1
Tegen	2
WN	3

EB64.2 QA12

QA12 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken ?

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	WN
--	---	----------------	---------------------	----

(193)	1	Mijn stem telt in de Europese Unie	1	2	3
(194)	2	Ik begrijp de werking van de Europese Unie	1	2	3
(195)	3	Ik voel me erg betrokken bij de Europese aangelegenheden (M)	1	2	3

EB64.2 QA15 - EB64.2 QA16 TREND MODIFIED (ITEM 3)

QA13a Naar uw mening, hoe gaat de opbouw van Europa momenteel vooruit? Bekijk deze personages even . Nummer 1 beweegt niet, nummer 7 rent zo hard hij kan. Kies diegene die het best overeenstemt met uw opinie over de huidige snelheid van de opbouw van Europa?

QA13b En welk personage komt het best overeen met de snelheid waarmee u de opbouw van Europa zou willen zien vooruitgaan ?

(ENQ. TOON SCHERM MET SCHAALVERDELING)

	(196)	(197)
(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	QA13a	QA13b
	HUIDIGE SNELHEID	GEWENSTE SNELHEID
Beweegt niet	1	1
	2	2

Standaard Eurobarometer 66.1

	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
Rent zo hard hij kan	7	7
WN	8	8

EB64.2 QA17a&b

QA14 Kan u mij, aan de hand van deze schaal, zeggen in welke mate u denkt op de hoogte te zijn van de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen ?

(ENQ. TOON SCHERM MET SCHAALVERDELING - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(198-199)

Weet er helemaal niks van					Weet er veel van				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

WN 11

EB65.2 QA19

QA15 Zoekt u informatie over de Europese Unie, haar beleid, haar instellingen, ...?

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(200)

Vaak	1
Soms	2
Zelden	3
Nooit	4
WN	5

NEW

QA16 Vindt u het makkelijk, of juist niet, om informatie te vinden over de Europese Unie, haar beleid, haar instellingen, ...?

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(201)

Heel gemakkelijk	1
Eerder gemakkelijk	2
Eerder moeilijk	3
Heel moeilijk	4
WN	5

NEW

Standaard Eurobarometer 66.1

--

QA17	Wist u dat u het recht hebt om toegang te vragen tot niet-gepubliceerde documenten van de instellingen van de Europese Unie?
-------------	--

--

	(202)
Ja	1
Nee	2

NEW

QA18	Heeft u al gehoord van ... ?
-------------	------------------------------

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Ja	Nee	WN
--	---	----	-----	----

(203)	1	Het Europees Parlement	1	2	3
(204)	2	De Europese Commissie	1	2	3
(205)	3	De Raad van de Europese Unie	1	2	3
	4	Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen	1	2	3
(206)					
(207)	5	De Europese Ombudsman	1	2	3
(208)	6	De Europese Centrale Bank	1	2	3
(209)	7	Het Europees Rekenhof	1	2	3
	8	Het Comité van de Regio's van de Europese Unie	1	2	3
(210)					
(211)	9	Het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie	1	2	3

EB65.2 QA23 (1-4, 6) - EB64.2 QA26 (5, 7-9)

QA19	En kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft ?
-------------	--

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Eerder vertrouwen	Eerder geen vertrouwen	WN
--	---	-------------------	------------------------	----

(212)	1	Het Europees Parlement	1	2	3
(213)	2	De Europese Commissie	1	2	3
(214)	3	De Raad van de Europese Unie	1	2	3
	4	Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen	1	2	3
(215)					
(216)	5	de Europese Ombudsman	1	2	3
(217)	6	De Europese Centrale Bank	1	2	3
(218)	7	het Europees Rekenhof	1	2	3
	8	het Comité van de Regio's van de Europese Unie	1	2	3
(219)					

Standaard Eurobarometer 66.1

(220)	9	het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie	1	2	3
-------	---	---	---	---	---

EB65.2 QA25 (ITEMS 1-4, 6) - EB64.2 QA27 (ITEMS 5, 7-9)

QA20	Kan u mij, voor elk van de volgende uitspraken over de Europese Unie, zeggen of die volgens u waar of onwaar is?				
------	--	--	--	--	--

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Waar.	Onwaar.	WN
--	---	-------	---------	----

(221)	1	De Europese Unie bestaat momenteel uit vijftien lidstaten	1	2	3
-------	---	---	---	---	---

(222)	2	De leden van het Europees Parlement worden rechtstreeks verkozen door de burgers van de Europese Unie	1	2	3
-------	---	---	---	---	---

(223)	3	Om de zes maanden neemt een andere lidstaat het voorzitterschap van de Europese Unie waar	1	2	3
-------	---	---	---	---	---

EB65.2 QA26 TREND MODIFIED

*FILT: STEL VRAGEN QA21a EN QA21b ENKEL IN FI

*FILT: STEL VRAGEN QA21c TOT QA22b ENKEL IN DE

*FILT: AAN ALLEN

QA23	Wat zijn volgens u de twee belangrijkste problemen waarmee België momenteel te kampen heeft?				
------	--	--	--	--	--

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 2 ANTWOORDEN MOGELIJK)

	(252-267)
De onveiligheid	1,
De economische situatie	2,
De prijsverhogingen, de inflatie	3,
De belastingen	4,
De werkloosheid	5,
Het terrorisme	6,
Defensie, het buitenlands beleid	7,
De huisvesting	8,
De immigratie	9,
Het gezondheidssysteem	10,
Het onderwijssysteem	11,
De pensioenen	12,
Milieubescherming	13,
Energievraagstukken	14,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	15,
WN	16,

Standaard Eurobarometer 66.1

EB65.2 QA28a TREND MODIFIED

QA24	Kan u mij voor elk van de volgende gebieden zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de Belgische federale regering of dat de beslissingen op dat gebied gezamenlijk genomen moeten worden binnen de Europese Unie als geheel ?
------	--

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - RANDOM	DE BELGISCHE FEDERALE REGERING	DE EUROPESE UNIE	WN
--	--	--------------------------------	------------------	----

(268)	1	De strijd tegen de criminaliteit	1	2	3
(269)	2	De belastingen	1	2	3
(270)	3	De strijd tegen werkloosheid	1	2	3
(271)	4	De strijd tegen het terrorisme	1	2	3
(272)	5	Defensie en het buitenlands beleid	1	2	3
(273)	6	De immigratie	1	2	3
(274)	7	Het onderwijssysteem	1	2	3
(275)	8	De pensioenen	1	2	3
(276)	9	Milieubescherming	1	2	3
(277)	10	Gezondheid en sociale zekerheid	1	2	3
(278)	11	Landbouw- en visserij	1	2	3
(279)	12	De bescherming van de consumenten	1	2	3
(280)	13	Het wetenschappelijk en technologische onderzoek	1	2	3
(281)	14	De ondersteuning van regio's met economische moeilijkheden	1	2	3
(282)	15	Energie	1	2	3
(283)	16	De concurrentie	1	2	3

EB64.2 Q31 TREND MODIFIED

QA25	Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken ? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent ?
------	--

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTATION	Voor	Tegen	WN
--	--	------	-------	----

(284)	1	Een Europese monetaire unie met een eenheidsmunt, de euro	1	2	3
(285)	2	Een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van de lidstaten van de Europese Unie t.o.v. andere landen	1	2	3
(286)	3	Een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Europese Unie	1	2	3
(287)	4	De uitbreiding van de Europese Unie met andere landen in de komende jaren	1	2	3

Standaard Eurobarometer 66.1

(288)	5	Een grondwet voor de Europese Unie	1	2	3
	6	Dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd in één groep van landen hoger ligt dan in de andere landen	1	2	3
(289)					

EB65.2 QA30

QA26	Kan u mij uit de volgende lijst van maatregelen opnoemen welke, volgens u, de 3 maatregelen zijn waaraan de Europese Unie voorrang zou moeten geven?
------	--

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)

(290-307)

Nieuwe Lidstaten verwelkomen	1,
Een nieuwe uitbreiding van de EU voorbereiden	2,
Dichter bij de Europese burgers staan, bijvoorbeeld door ze meer te informeren over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen	3,
Erin slagen de Europese eenheidsmunt, de euro in te voeren	4,
De armoede en de sociale uitsluiting bestrijden	5,
Het milieu beschermen	6,
De consument beschermen en de productkwaliteit waarborgen	7,
De werkloosheid bestrijden	8,
De instellingen van de Europese Unie en hun werking hervormen	9,
De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden	10,
De georganiseerde misdaad bestrijden	11,
Het politieke en diplomatieke belang van de Europese Unie in de wereld duidelijk maken	12,
De vrede en de veiligheid in Europa bewaren	13,
De rechten van het individu en het respect voor de beginselen van de democratie in Europa waarborgen	14,
Het terrorisme bestrijden	15,
De clandestiene immigratie bestrijden	16,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	17,
WN	18,

EB65.2 QA31 TREND MODIFIED

QA27	Moeten de beslissingen over het Europese defensiebeleid volgens u genomen worden door de nationale regeringen, de NAVO of de Europese Unie?
------	---

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(308)

De nationale regeringen	1
De NAVO	2
De Europese Unie	3
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	4
WN	5

EB64.2 QA35

Standaard Eurobarometer 66.1

QA28	Aan welk van de volgende domeinen besteedt de Europese Unie het grootste deel van haar budget, volgens u ?
------	--

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(309)
Werkgelegenheid en sociale aangelegenheden	1
Landbouw	2
Wetenschappelijk onderzoek	3
Regionale hulp	4
De buitenlandse politiek en hulp aan landen buiten de Europese Unie	5
Administratieve kosten en kosten voor personeel, gebouwen	6
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	7
WN	8

EB64.2 QA37

QA29a	Spelen de Verenigde Staten in uw ogen eerder een positieve rol, eerder een negatieve rol of geen van beide wat betreft ... ?
-------	--

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Positief	Negatief	Geen van beide	WN
--	---	----------	----------	----------------	----

(310)	1	Vrede in de wereld	1	2	3	4
(311)	2	De strijd tegen het terrorisme	1	2	3	4
(312)	3	De groei van de wereldeconomie	1	2	3	4
(313)	4	De strijd tegen de armoede in de wereld	1	2	3	4
(314)	5	Milieubescherming	1	2	3	4

EB64.2 QA38a

QA29b	En speelt de Europese Unie volgens u een positieve of een negatieve rol, of geen van beide op het gebied van ... ?
-------	--

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Positief	Negatief	Geen van beide	WN
--	---	----------	----------	----------------	----

(315)	1	Vrede in de wereld	1	2	3	4
(316)	2	De strijd tegen het terrorisme	1	2	3	4
(317)	3	De groei van de wereldeconomie	1	2	3	4
(318)	4	De strijd tegen de armoede in de wereld	1	2	3	4
(319)	5	Milieubescherming	1	2	3	4

EB64.2 QA38b

--

Standaard Eurobarometer 66.1

QA30	Denkt u soms dat u niet enkel een Belg bent, maar ook een Europeaan? Gebeurt dit vaak, soms of nooit?
------	---

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

		(320)
Vaak		1
Soms		2
Nooit		3
WN		4

EB64.2 QA39

QA31	Zou u zeggen dat u ... bent *? NATIONALITY te zijn?
------	---

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

		(321)
Heel trots		1
Tamelijk trots		2
Niet echt trots		3
Helemaal niet trots		4
WN		5

EB64.2 QA41

QA32	Zou u zeggen dat u ... bent Europeaan te zijn?
------	--

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ANTWOORD MOGELIJK)

		(322)
Heel trots		1
Tamelijk trots		2
Niet echt trots		3
Helemaal niet trots		4
Ik voel me geen Europeaan		5
WN		6

EB64.2 QA42

QA33	Zou u, voor elk van de volgende landen, er voor- of tegenstander van zijn dat ze in de toekomst deel zouden uitmaken van de Europese Unie?
------	--

ROTATIE

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Voor	Tegen	WN
--	---	------	-------	----

(323)	1	Zwitserland	1	2	3
(324)	2	Noorwegen	1	2	3
(325)	3	Bosnië-Herzegovina	1	2	3
(326)	4	Kroatië	1	2	3

Standaard Eurobarometer 66.1

(327)	5	De Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië	1	2	3
(328)	6	Servië	1	2	3
(329)	7	Montenegro	1	2	3
(330)	8	IJsland	1	2	3
(331)	9	Albanië	1	2	3
(332)	10	Bulgarije	1	2	3
(333)	11	Roemenië	1	2	3
(334)	12	Oekraïne	1	2	3
(335)	13	Turkije	1	2	3

EB64.2 QA44 TREND MODIFIED

QA34 Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u ... gaat?

(ENQ. TOON SCHERM)

		Helemaal akkoord	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	Helemaal niet akkoord	WN	
(336)	1	Turkije hoort gedeeltelijk bij Europa door haar geografische ligging	1	2	3	4	5
(337)	2	Turkije hoort gedeeltelijk bij Europa door haar geschiedenis	1	2	3	4	5
(338)	3	De toetreding van Turkije tot de Europese Unie zou de veiligheid in de regio versterken	1	2	3	4	5
(339)	4	De culturele verschillen tussen Turkije en de lidstaten van de Europese Unie zijn te groot om deze toetreding toe te laten	1	2	3	4	5
(340)	5	De toetreding van Turkije zou de verjonging van de ouder wordende Europese bevolking bevorderen	1	2	3	4	5
(341)	6	De toetreding van Turkije zou het risico inhouden dat de immigratie naar de meer ontwikkelde landen van de Europese Unie wordt bevorderd	1	2	3	4	5
(342)	7	Om binnen een tiental jaar te kunnen toetreden tot de Europese Unie zal Turkije de mensenrechten systematisch moeten respecteren	1	2	3	4	5

Standaard Eurobarometer 66.1

(343)	8	Om binnen een tiental jaarte kunnen toetreden tot de Europese Unie zal Turkije haar economisch peil op aanzienlijke manier verbeterd moeten hebben	1	2	3	4	5
-------	---	--	---	---	---	---	---

EB64.2 QA45 TREND MODIFIED

*FILT: VRAAG QA35 NIET STELLEN IN ES, EL, IT, SI, HU, LU, CY, MT, SK, LV, AT, DE, LT, BE EN EE - ANDERE LANDEN GAAN NAAR VRAAG QA36

AAN ALLEN

QA36	Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u helemaal akkoord, eerder akkoord, eerder niet akkoord of helemaal niet akkoord gaat? Indien alle Lidstaten het Verdrag aannemen dat een Grondwet voor Europa opricht dan zal dat de werking van de Europese Unie ... maken.						
------	---	--	--	--	--	--	--

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Helemaal akkoord	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	Helemaal niet akkoord	WN
--	---	------------------	----------------	---------------------	-----------------------	----

(345)	1	Democratischer	1	2	3	4	5
(346)	2	Efficiënter	1	2	3	4	5
(347)	3	Transparanter	1	2	3	4	5
(348)	4	Sterker in de wereld	1	2	3	4	5
(349)	5	Economisch competitiever	1	2	3	4	5
(350)	6	Meer sociaal-denkend	1	2	3	4	5

EB65.2 QB3 (ITEMS 1-3) EB65.2 QB4 (ITEMS 4-6)

*FILT: STEL VRAAG QA37 ENKEL IN EU25 - ANDERE LANDEN GAAN NAAR QA38

QA37	15 landen hebben de Europese grondwet goedgekeurd, maar Frankrijk en Nederland hebben "neen" gestemd. Welke van de volgende uitspraken geeft het beste uw mening weer?						
------	--	--	--	--	--	--	--

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

De lidstaten van de Europese Unie zouden moeten verder gaan met het goedkeuringsproces van de Europese grondwet	(351)	1
De Europese grondwet zou opnieuw onderhandeld moeten worden		2
De Europese grondwet zou afgeschaft moeten worden		3
WN		4

EB65.2 QB5 TREND MODIFIED

Standaard Eurobarometer 66.1

AAN ALLEN

QA38 Welke van de volgende twee stellingen geeft het best uw mening weer?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(352)
Een Europese grondwet is nodig om een goede werking van de Europese instellingen te garanderen	1
Een Europese grondwet is niet nodig om een goede werking van de Europese instellingen te garanderen	2
WN	3

EB64.2 QA50

QA39 Kan u mij voor elk van de volgende domeinen zeggen of volgens u de Europese Unie voorop, achterop of op hetzelfde niveau is als de Verenigde Staten?

(ENQ. TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Voorop	Achterop	Op hetzelfde niveau	WN
--	---	--------	----------	---------------------	----

(353)	1	Wetenschappelijk onderzoek	1	2	3	4
(354)	2	Medisch onderzoek	1	2	3	4
(355)	3	Milieubescherming	1	2	3	4
(356)	4	Technologische innovatie	1	2	3	4
(357)	5	Gezondheidszorg	1	2	3	4
(358)	6	Onderwijs	1	2	3	4
(359)	7	De strijd tegen sociale ongelijkheid	1	2	3	4
(360)	8	De strijd tegen werkloosheid	1	2	3	4
(361)	9	De strijd tegen discriminatie	1	2	3	4
(362)	10	Het oprichten van ondernemingen	1	2	3	4

EB64.2 QA53

QA40 De eengemaakte markt verhoogde de concurrentie in een aantal domeinen zoals transport, telecommunicatie, financiële diensten en verzekeringen. Zou u in het algemeen zeggen dat dit een ... effect heeft?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(363)
heel positief	1
Eerder positief	2
Eerder negatief	3
heel negatief	4

Standaard Eurobarometer 66.1

noch positief, noch negatief (ENQ. NIET VOORLEZEN)	5
WN	6

EB64.2 QA54

QA41	Vindt u dat het internationale concurrentievermogen van de Belgische ondernemingen ten gevolge van de eenheidsmarkt ten opzichte van 10 jaar geleden nu beter, slechter of hetzelfde is?
------	--

(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(364)
Beter	1
Slechter	2
Hetzelfde	3
WN	4

NEW

QA42	Kunt u mij voor elk van de volgende verwezenlijkingen van de Europese Unie zeggen of die u al dan niet ten goede zijn gekomen?
------	--

(ENQ: TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Ja	Nee	WN
---	----	-----	----

(365)	1	De Europese eenheidsmunt, de euro	1	2	3
	2	Een grotere verscheidenheid aan goederen uit andere landen van de EU	1	2	3
(366)	3	De rechten van een EU-burger	1	2	3
(367)	4	Geen\Minder grenscontroles bij het reizen	1	2	3
(368)	5	Werken of studeren in een ander land van de EU	1	2	3
(369)	6	De rechten van de consument	1	2	3
(370)	7	Het recht om een zaak voor het Gerechtshof van de Europese Gemeenschappen te brengen	1	2	3
(371)					

NEW

QA43	Welke van de twee volgende stellingen ligt het dichtst bij uw mening over globalisering?
------	--

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

De globalisering vormt een goede opportuniteit voor Belgische bedrijven dankzij het openstellen van de markten	(372)
--	--------------

1

Standaard Eurobarometer 66.1

De globalisering vormt een bedreiging voor de tewerkstelling en de bedrijven in België	2
WN	3

EB65.1 QA17

QA44	Kunt u voor elk van de volgende domeinen zeggen of de globalisering er volgens u een eerder positief of eerder negatief effect op had.
------	--

(ENQ: TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Een eerder positief effect	Een eerder negatief effect	Geen enkel effect (ENQ. NIET VOORLEZEN)	WN
---	----------------------------	----------------------------	---	----

(373)	1	De economische groei in ons land	1	2	3	4
(374)	2	Solidariteit tussen landen	1	2	3	4
	3	Wetenschappelijke en technische vooruitgang	1	2	3	4
(375)	4	Democratie op wereldvlak	1	2	3	4
(376)	5	De kwaliteit van de overheidsdiensten	1	2	3	4
(377)	6	Ongelijkheden tussen landen	1	2	3	4
(378)	7	Tewerkstelling in ons land	1	2	3	4
(379)	8	Het milieu	1	2	3	4
(380)	9	Gezondheid	1	2	3	4
(381)						

NEW

*FILT: STEL VRAAG QA45a ENKEL AAN SPLIT A - ANDEREN NAAR VRAAG QA45b

QA45a	In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak: de Europese Unie beschermt ons tegen de negatieve gevolgen van de globalisering
-------	---

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

Helemaal akkoord	(382) 1
Eerder akkoord	2
Eerder niet akkoord	3
Helemaal niet akkoord	4
WN	5

EB64.2 QA56 FILTER + TREND MODIFIED

Standaard Eurobarometer 66.1

*FILT: STEL VRAAG QA45b ENKEL AAN SPLIT B - ANDEREN GAAN NAAR VRAAG QA46

QA45b In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende bewering: de Europese Unie stelt de Europese burgers in staat om meer voordeel te halen uit de positieve effecten van de globalisering.

(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(383)
Helemaal akkoord	1
Eerder akkoord	2
Eerder niet akkoord	3
Helemaal niet akkoord	4
WN	5

NEW

*FILT: AAN ALLEN

QA46 Welke van de volgende voorstellen zou u voorrang geven om de prestaties van de Europese economie te verbeteren?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)

	(384-391)
Wettelijk aantal arbeidsuren verhogen	1,
Onderwijs en beroepsvorming verbeteren	2,
Investeren in onderzoek en innovatie	3,
Oprichting van bedrijven vergemakkelijken	4,
Efficiënter energiegebruik	5,
Investeren in transportinfrastructuur (snelwegen, spoorwegen, enz.)	6,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	7,
WN	8,

EB65.2 QC5

QA47 Kan u mij voor elk van de volgende meningen zeggen of u het daarmee helemaal eens, eerder eens, eerder oneens of helemaal oneens bent ?

(ENQ: TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Helemaal eens	Eerder eens	Eerder oneens	Helemaal oneens	WN
--	---	---------------	-------------	---------------	-----------------	----

(392)	1	De staat mengt zich te veel in ons leven	1	2	3	4	5
--------------	---	--	---	---	---	---	---

Standaard Eurobarometer 66.1

(393)	2	We hebben meer gelijkheid en gerechtigheid nodig, zelfs al betekent dat minder vrijheid voor het individu	1	2	3	4	5
(394)	3	Men is te toegeeflijk tegenwoordig. Misdadigers zouden strenger gestraft moeten worden.	1	2	3	4	5
(395)	4	urgers zouden actiever aan het Belgische politieke leven moeten deelnemen.	1	2	3	4	5
(396)	5	Immigranten dragen veel bij tot België	1	2	3	4	5
(397)	6	De economische groei zou een prioriteit moeten zijn voor België, zelfs indien dat invloed heeft op het milieu.	1	2	3	4	5
(398)	7	De bescherming van het milieu zou een prioriteit moeten zijn voor België, zelfs als dat gevolgen heeft voor de economische groei	1	2	3	4	5
(399)	8	Vrije concurrentie is de beste waarborg voor de welvaart.	1	2	3	4	5
(400)	9	Godsdienst neemt een te belangrijke plaats in onze maatschappij in	1	2	3	4	5
(401)	10	Het persoonlijk gebruik van cannabis zou in Europa gelegaliseerd moeten worden	1	2	3	4	5
(402)	11	Homohuwelijken zouden in Europa toegelaten moeten zijn	1	2	3	4	5
(403)	12	De adoptie van kinderen door homoseksuele koppels zou in Europa toegelaten moeten zijn	1	2	3	4	5
(404)	13	Er zou meer belang gehecht moeten worden aan vrije tijd dan aan het werk	1	2	3	4	5

EB60.1 Q37 TREND MODIFIED

QA48a En welke drie waarden van de volgende lijst zijn voor u persoonlijk het belangrijkste ?

Standaard Eurobarometer 66.1

(ENQ: TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAXIMAAL 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)

	(405-418)
De rechtsstaat	1,
Eerbied voor het menselijk leven	2,
Mensenrechten	3,
Individuele vrijheden	4,
Democratie	5,
Vrede	6,
Gelijkheid	7,
Solidariteit	8,
Verdraagzaamheid	9,
Godsdienst	10,
Persoonlijke ontplooiing	11,
Respect voor andere culturen	12,
Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)	13,
WN	14,

EB60.1 Q36a

QA48b Welke drie waarden uit de volgende lijst zijn de drie waarden die het best de Europese Unie typeren?

(ENQ: TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAXIMAAL 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)

	(419-432)
De rechtsstaat	1,
Eerbied voor het menselijk leven	2,
Mensenrechten	3,
Individuele vrijheden	4,
Democratie	5,
Vrede	6,
Gelijkheid	7,
Solidariteit	8,
Verdraagzaamheid	9,
Godsdienst	10,
Persoonlijke ontplooiing	11,
Respect voor andere culturen	12,
Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)	13,
WN	14,

EB60.1 Q36b TREND SLIGHTLY MODIFIED

QA49 Zijn de lidstaten van de Europese Unie op het vlak van gedeelde waarden volgens u ...?

(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

Standaard Eurobarometer 66.1

(433)

Erg dicht bij elkaar	1
Eerder dicht bij elkaar	2
Eerder verschillend van elkaar	3
Erg verschillend van elkaar	4
WN	5

NEW

QA50	Welke van de volgende elementen beschouwt u als het meest nuttig voor de toekomst van Europa?
------	---

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 2 ANTWOORDEN MOGELIJK)

(434-442)

Een gemeenschappelijke taal	1,
Goed gedefinieerde buitengrenzen van de EU	2,
De introductie van de Euro in alle EU landen	3,
Vergelijkbare levensstandaarden	4,
Een gemeenschappelijk leger	5,
Een gemeenschappelijke Grondwet	6,
Geen enkel (ENQ. NIET VOORLEZEN)	7,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN) (ENQ. SPECIFIEER)	8,
WN	9,

EB65.1 QA11

QA51	Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen?
------	---

(ENQ. TOON SCHERM)

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Heel goed	Eerder goed	Eerder slecht	Heel slecht	WN
--	---	-----------	-------------	---------------	-------------	----

(443)	1	De toestand van de Belgische economie	1	2	3	4	5
(444)	2	De toestand van de Europese economie	1	2	3	4	5
(445)	3	De toestand van de tewerkstelling in België	1	2	3	4	5
(446)	4	De toestand van het milieu in België	1	2	3	4	5
(447)	5	De toestand van de sociale zekerheid in België	1	2	3	4	5

EB63.4 QD1 TREND MODIFIED

Standaard Eurobarometer 66.1

QA52	Zou u zeggen dat u zeer geïnteresseerd, eerder geïnteresseerd, eerder niet geïnteresseerd of helemaal niet geïnteresseerd bent in...?
------	---

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Zeer geïnteresseerd	Eerder geïnteresseerd	Eerder niet geïnteresseerd	Helemaal niet geïnteresseerd	WN
--	---	------------------------	--------------------------	-------------------------------	---------------------------------	----

(448)	1	De politiek in België	1	2	3	4	5
(449)	2	Europese politiek	1	2	3	4	5

EB65.1 QA24